

საქართველო

ფასი | ღირსი

გვესმოდით

info@geworld.net

**რუსეთის
პროკურატურამ
საქართველოს
ახალი
ბრალდებათა
ნაშუენა**
2

**რამაზ კლიმიაშვილი:
6 ომი
ყველაფერს
ჩამოწმებს!**

**ტარიელ გაგნიძე:
მთავარია,
ვისთან
იმსჯელავს
პოლიტიკურ
თემაზე
8 რუსეთის
პრეზიდენტი**

**ანტიქართული
10 ათეული**

ეს ხალხი არის
ყოველგვარი
უბედურების
სათავე!

**ვაჟინგბონია
18 თბილისეზ
ხელი ჩაიქნია**

**არსებობენ
მხოლოდ
20 მტრები**

ვინ იხსნა ქარდავას ვაჟი სიკვდილისგან და რატომ არ აქვს მას რუსეთის ლანკვის უფლება!

ბედუარის კვლავ ვხვდებით

КТО ТАКАЯ ТЕТЯ НИНА ИЗ ТБИЛИСИ? 2

15
**ბენდუქიძის
ინისიატივით
გაუქმებული კანონი
მთიანეთს დასლის**

**შალვა ხაჭაბურთიძე:
პარტია, როგორც
ომისა და ქალაქობის
პროპაგანდას ეწევა,
უნდა აიკრძალოს! 11**

რამდენიმე დღეში
„ნაციონალური მოძრაობის“
აკრძალვის მოთხოვნით
საკონსტიტუციო
სასამართლოში სარჩელი შევა

**«ასეთი უკანონოა 14
ვერს კი ნარკოპედიანა»**

პოლიტიკტიმარ-აკადემიკოს
ვლადიმერ მახანიას
განცხადება:
პარლამენტის თავმჯდომარის,
გაბრიელ კვიციანიას;
პარლამენტის ვიცე-პრეზიდენტის,
გაბრიელ ბორჯომიძის იმპლემენტაცია;
ადამიანის უფლებათა ევროპული
სამართლის დიდი პალატა

«VINCIT OMNIA VERITAS»
«ქუეპარიბევა ყველაფერზე იმარჯვებს»

КТО ТАКАЯ ТЕТЯ НИНА ИЗ ТБИЛИСИ?

ფილმ „მიმინოში“ ოდესღაც დასმულმა ამ კითხვამ გასულ კვირას რუსეთსა და საქართველოში განსაკუთრებული აქტუალობა შეიძინა. ნინო ბურჯანაძე მოსკოვს ესტუმრა და იგი პატივით მიიღეს. თუ ზურაბ ნოლაიდელის ვიზიტი რუსეთში ჯერ კიდევ შეიძლებოდა, შეფასებულიყო როგორც ერთგვარი პოლიტიკური კაზუსი და გარემოებათა შემთხვევითი თანხვედრის ნაყოფი, ბურჯანაძის ნაბიჯმა ცხადყო, რომ საქმე უფრო სერიოზულადაა და შესაძლოა, ჩვენს თვალწინ რუსეთ-საქართველოს ურთიერთობებში ახალი რეალობის ფორმირება იწყება.

ПОД КРЫЛЬЯМИ ДВУГЛАВОГО ОРЛА

4000 კილომეტრი სიგრძეში, სიგანეში — 2,5-ჯერ მეტი; არა, რაც უნდა თქვან, ზომას მნიშვნელობა აქვს. განსაკუთრებით მაშინ, როდესაც იგი გამყარებულია არსენალით, რომლის თუნდაც ნაწილობრივი გამოყენებაც საკმარისია იმისთვის, რომ ამ პლანეტაზე უახლოეს ათასწლეულში ბალახიც კი არ ამოვიდეს.

რუსეთის გავლენა მსოფლიოზე ამ ფაქტორით როდის შემოიფარგლება, იგი კონტინენტის სხვა სახელმწიფოებისთვის კრიტიკულად მნიშვნელოვან ეკონომიკურ პარტიკულს, ენერჯო-მატარებლებისა და ნედლეულის მომწოდებელს წარმოადგენს. აქედან გამომდინარეობს რაც უნდა მოხდეს, დღეს საქართველოს გამო რუსეთთან სავაჭრო-ეკონომიკურ (სანქციებს და ა.შ.) და, მითუმეტეს, სამხედრო კონფრონტაციაში არავინ შეევა. ეს გლობალური უსაფრთხოების ხელყოფის ნიშნავს.

საქართველო რთული არჩევანის წინაშე აღმოჩნდა. არსებული პრობლემების გადაწყვეტისთვის მას შეუძლია: 1) დაინდოს რუსეთთან ურთიერთობების მოგვარება და ამოუკიდებლად, ორმხრივი ურთიერთობების საფუძველზე; 2) უარი თქვას დარბაზული რეალობა და შეეცადოს, მიახლოს საკუთარი პრობლემების გადაწყვეტას აშშ-რუსეთის დიპლომატიას; 3) მიახლოს სტანდარტულ ურთიერთობებს ორმხრივ ურთიერთობებში.

გაბის დღევანდელი დამოკიდებულება გამოდინარა, ეს ნიშნავს კონსერვატიული პოლიტიკის მოლოდინს რეჟიმში „არც — მინი, არც — მთავარი“ განსაკუთრებული დროით (არსებობს თუ არა ამ პარაპარატივის აუცილებელი რისკისა). სხვა სპარტიკულმა გამოცხადოს ტოტალური მოგვილიზაცია და რუსეთთან მთავარი დანიშნულება. კალთა აშკარად არათანაბარი ბალანსიდან გამომდინარე, ეს ვარიანტი დღეს სერიოზულად არც განვიხილავთ.

ამჟამინდელი ხელისუფლების პოლიტიკა მეორე მიდგომას ეფუძნება. თუმცა დღითიდღე ცხადი ხდება, რომ საქართველოს საკითხი აშშ-რუსეთის (განსაკუთრებით კი ევროკავშირის ქვეყნებისა და რუსეთის) ურთიერთობებში არა მხოლოდ კარგავს აქტუალობას და სიმწვავეს, არამედ დღის წესრიგიდან ამოვარდნის ტენდენციას ავლენს. დასავლეთის მესიჯი „დაარეგულირეთ ურთიერთობები რუსეთთან“ სულ უფრო მკაფიოდ გაისმის.

შესაბამისად, პოლიტიკური ელიტა და საზოგადოება შემდეგი აუცილებლობის წინაშე დგება: ჩამოთვლილთაგან პირველი მიდგომის ფარგლებში რუსეთის პოზიციის ზონდირება მოახდინოს; ზუსტად დააადგინოს, რა სურს ჩვენგან კრემლს და რა შემხვედრი წინადადებების წამოყენება შეეძლებოდა. მიღებული ინფორმაციის საფუძველზე შეიძლება შეიძინოს ცნობილი იმედი, რომ რუსეთის პოლიტიკურ მოღვაწეობას, სამართლიანობა მოითხოვს, აღვნიშნოთ, რომ ძნელია მოძებნო ფიგურა, რომელსაც ქართულ ელიტაში უფრო ფართო კონტაქტები გააჩნია. მან, ასე თუ ისე, იცის სახელმწიფოთა პირველი პირების დონეზე თამაშის წესები (თავად თამაშობს თუ ვერა, სხვა საკითხია), სიტყვებისა და გარანტიების ფასი. შესაბამისად, ქართულ საზოგადოებაში უნდა დაიწყო დისკუსია, რომელიც უკეთეს თანამოსაუბრეს, საჭირო წარმომოსაუბრეს და პოლიტიკურ ორიენტაციის დღევანდელ ქართულ ოპოზიციაში, ალბათ, ვერც იპოვიდა.

ლოგიკურია ისიც, რომ ბურჯანაძემ, მოსკოვში ვიზიტის შემდეგ, ბრიუსელსა და ვაშინგტონში გამგზავრება დაგეგმა. მნიშვნელოვანია, იმის ზონდირება, დასავლეთში რა რეაქცია მოჰყვება სავარაუდო ცვლილებებს რუსეთ-საქართველოს ურთიერთობებში, ამას ელემენტარული წინდახედული მონაცემები უნდა მიუთხოვს. თბილისში ჩამოსვლის შემდეგ იგი მიღებული ინფორმაციის როგორც საზოგადოებას (ნაწილობრივ), ისე სხვადასხვა გავლენიან ჯგუფს გაუზიარებს.

ვანდელი პოლიტიკის ნარეზებიდან ცხადი შეიძინება (პრინციპში, ამახლოვდება აქცია).

ალბათ, აჯობებს, მოსკოვში გასულ კვირას გამართული შეხვედრები სწორედ ამ კუთხით განვიხილოთ: საკმაოდ დიდი ალბათობით, რუსეთის ხელისუფლების პირველმა პირებმა ნათლად და არაორაზროვნად გააუქმეს ის პრინციპები, რომელთაც, მათი აზრით, საქართველო-რუსეთის მომავალი ურთიერთობა უნდა დაეფუძნოს. ნინო ბურჯანაძის ვიზიტში მთავარი სწორედ ეს მომენტია. მართლაც, უცნაური იქნებოდა, რომ შეხვედრის მონაწილეებს მიხეილ სააკაშვილის ამა თუ იმ ადგილით ჩამოკიდების დეტალური სცენარები განვიხილოთ, სამისოდ პოლიტიკური კომუნიკაციის სხვა არხები და სხვა, აღნიშნულ საქმეში ძლიერ განაფუძი, ადამიანები არსებობენ.

მიუხედავად იმისა, როგორ ვაფასებთ ნინო ბურჯანაძის პოლიტიკურ მოღვაწეობას, სამართლიანობა მოითხოვს, აღვნიშნოთ, რომ ძნელია მოძებნო ფიგურა, რომელსაც ქართულ ელიტაში უფრო ფართო კონტაქტები გააჩნია. მან, ასე თუ ისე, იცის სახელმწიფოთა პირველი პირების დონეზე თამაშის წესები (თავად თამაშობს თუ ვერა, სხვა საკითხია), სიტყვებისა და გარანტიების ფასი. შესაბამისად, ქართულ საზოგადოებაში უნდა დაიწყო დისკუსია, რომელიც უკეთეს თანამოსაუბრეს, საჭირო წარმომოსაუბრეს და პოლიტიკურ ორიენტაციის დღევანდელ ქართულ ოპოზიციაში, ალბათ, ვერც იპოვიდა.

ლოგიკურია ისიც, რომ ბურჯანაძემ, მოსკოვში ვიზიტის შემდეგ, ბრიუსელსა და ვაშინგტონში გამგზავრება დაგეგმა. მნიშვნელოვანია, იმის ზონდირება, დასავლეთში რა რეაქცია მოჰყვება სავარაუდო ცვლილებებს რუსეთ-საქართველოს ურთიერთობებში, ამას ელემენტარული წინდახედული მონაცემები უნდა მიუთხოვს. თბილისში ჩამოსვლის შემდეგ იგი მიღებული ინფორმაციის როგორც საზოგადოებას (ნაწილობრივ), ისე სხვადასხვა გავლენიან ჯგუფს გაუზიარებს.

მოსკოვში მისი ვიზიტის მთავარი განსაკუთრებული პოლიტიკოსების უკვე შეფასება და დაკავშირებული ვიზიტების განხილვა „ნოვოტა“ ფუნქციის შეთავსებაში (ყოველ ათას მსდლოდ)

უბრალოდ, არსებობს სიტუაციები, როდესაც მედია და საიდუმლო დიპლომატიის არხები პოზიციების შესაჯვრებლად საკმარისი არ არის.

ამ კონტექსტში მნიშვნელოვანია არ აქვს იმას, რამდენჯერ უნდადგეს ბურჯანაძეს „მოლაღატეს“ საპარლამენტო უმრავლესობის წევრები და რა ტონალობას ჩააქსოვს იგი პასუხად წარმოთქმულ „ლაჩრებში“. რა ვქნათ, ეს მათი ურთიერთობის სტილია. მთავარია ის მესიჯები, რომელსაც ბურჯანაძე ჩამოიტანს და არჩევანი, რომელსაც საქართველო გააკეთებს. ყველაზე პარადოქსული ამ შემთხვევაში ის არის, რომ საქართველო არჩევანის გაკეთების შესაძლებლობას ჯერ კიდევ ინარჩუნებს. ზოგიერთ პოლიტიკოსს შესაძლოა ეჩივიან, რომ მის ნაცვლად ეს არჩევანი გარე ძალებმა გააკეთოს, ახალი პირობები საქართველოს თავს მოახვიოს და, შესაბამისად, მას პიროვნული პასუხისმგებლობა აარიდოს. ეს, ალბათ, სხვა არაფერია, თუ არა ინტელექტუალური და ზნეობრივი ნიშნავს, რადგან იქ დაწერილებით აღწერილია, რით დასრულდა ფინანსური 1939-40 და 1941-44 წლების ომები.

კადრი ფილმიდან „მიმინო“

ტერული თამაშების მოყვარულნი რომ იტყვიან: Mission accomplished. Level complete.

ფინური სახლი გულკანის ფირფიტაზე

ემოციებსა და განცდებს ვერსად გავუქცევით, თუმცა საერთაშორისო პოლიტიკაში ემოციებით ხელმძღვანელობა, იდეაში ივივება, რაც სიმთვრალეში დანაშაული ველის გადალახვა. მიუხედავად იმისა, რომ რაღაც მომენტში არჩევანის გაკეთება შეიძლება წარმოუდგენლად რთული ჩანდეს, მისგან გაქცევა და დამალვა უარეს შედეგს მოასწავებს. კრემლის წინადადებების ზუსტი შინაარსი უცნობია, თუმცა, პირველადი ნიშნების მიხედვით, მსჯელობა, ალბათ, იმის გარშემო მოგვიწევს, რასაც ტერმინი „ფინლანდიზაცია“ მოიცავს. ხელისუფლების მომხრეებს ძალიან უყვართ 1989-ში გამოსული ფინური მხატვრული ფილმი „ზამთრის ომი“. მართლაც, საგულსხმო ფილმი, თუმცა ისტორიის სახელმძღვანელო, ალბათ, უფრო საინტერესოა, რადგან იქ დაწერილებით აღწერილია, რით დასრულდა ფინელებისთვის 1939-40 და 1941-44 წლების ომები.

საბჭოთა კავშირთან შეიარაღებული ბრძოლის დასასრულს ცხადი გახდა, რომ ფინეთმა დაკარგა ტერიტორიები, ათაულათისობით ახალგაზრდის სისოხსლე და ომის გაგრძელების ყოველგვარი შესაძლებლობა. 400 000 ადამიანი (მოსახლეობის 12%) იკულებით გადაადგილდნენ პირად იქსა.

ჩვენ ჯერ კიდევ შეგვიძლია ფიქრი ტერიტორიულ გამოთანაბლებაზე ჰიპოტეტური კონფედერაციის ან ასიმეტრიული ფედერაციის ფარგლებში, ფინელებს ამის ფუფუნება წამდგვიად არ ჰქონიათ. მრავალწლიანმა თავგანწირულმა ბრძოლამ ქვეყანა ყოველმომცველი მარცხისგან ვერ იხსნა.

რუსეთის პროკურატურამ საქართველოს

რუსეთის ფედერაციის პროკურატურის საგამოძიებო კომიტეტი იმ მუხლების სიას შეავსებს, რომელთა მიხედვითაც საქართველოს 2008 წლის აგვისტოში სამხრეთ ოსეთის ტერიტორიაზე რუსეთის მოქალაქეთა გენოციდსა და მასიურ ხოცვაში ედებოდა ბრალი. როგორც უწყების ოფიციალური წარმომადგენელი ვლადიმერ მარკინი აცხადებს, საგამოძიებო კომიტეტი ქართველი სამხედროების მიერ ჩადენილ მთელ რიგ დანაშაულებათა მტკიცებულებებს ფლობს.

მოპოვებული მტკიცებულებების საფუძველზე სისხლის სამართლის საქმე აღძრულია რუსეთის ფედერაციის სისხლის სამართლის კოდექსის 356-ე მუხლის 1 ნაწილის (ომის წარმოების

აკრძალული საშუალებებისა და მეთოდების გამოყენება), 359-ე მუხლის მე-2 ნაწილის (დაქირავება) და 360-ე მუხლის 1 ნაწილის (საერთაშორისო დაცვის ქვეშ მყოფ პირებსა და დანაშაულებებზე

თავდასხმა) მიხედვით. დადგინდა, რომ საომარი მოქმედებების მსვლელობისას საქართველოს სამხრეთ ოსეთის მოსახლეობის მიმართ არა ერთხელ დაარღვია საერთაშორისო ჰუმანიტარული სამართლის ნორმები, ასევე საყოველთაოდ აღიარებული ადამიანისა და მოქალაქის უფლებები და თავისუფლებები.

გარდა ამისა, მოიპოვეს მტკიცებულებები იმისა, რომ ქართველი სამხედროები განზრახ ხოცავდნენ და იტაცებდნენ მშვიდობიან მოსახლეობას, გაუმართლებელი სისასტიკით ექცეოდნენ სამხედრო ტყვეებსა და უკანონოდ დაკავებულ სამოქალაქო პირებს.

ლიკის მშვიდობიანი მოსახლეობის წინააღმდეგ იყენებდა განურჩეველი მოქმედების მიმმე საიერიშო შეიარაღებას, საერთაშორისო კონვენციებით აკრძალულ კასეტურ საბრძოლო მასალასა და 500-კილოგრამიან საავიაციო ბომბებს.

საგამოძიებო კომიტეტში მიღებულია მონაცემები, რომლებიც ადასტურებს რუს მშვიდობისმყოფეებსა და საერთაშორისო დაცვის ქვეშ მყოფ დანაშაულებებზე თავდასხმის ფაქტს. რუსეთის სამშვიდობო ბატალიონის ათი სამხედრო მოსამსახურე დაიღუპა, 40-ის ჯანმრთელობას სხვადასხვა სიმძიმის ზიანი მიადგა, რუსეთის სამხედრო ბოძალეების ინფრასტრუქტურა მთლიანად განადგურდა.

გარდა ამისა დაფიქსირებულია, რომ ქართული ჯარის მხარეს რუსეთის ფედერაციისა და მისი მოქალაქეების ინტერესების სანადალმდე გოდ მოქმედებდნენ დაქირავებული პირები უკრაინული ორგანიზაციიდან „უკრაინის ნაციონალური ასამბლეა“ — უკრაინის სამოქალაქო თავდაცვა“. დაქირავებულების გადაბირების, დაფინანსების, მშვიდობისმყოფეების დასახლება და განხორციელება საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტროს თანამშრომლებმა უზრუნველყვეს.

თავის მხრივ, საქართველო აპირებს რუსეთის წინააღმდეგ სარჩევითი საერთაშორისო სასამართლოებს მიმართოს. ოფიციალური თბილისი თვლის, რომ 1990-იანი წლების დასაწყისიდან აფხაზეთსა და სამხრეთ ოსეთში საკუთარი ქმედებებით მიყენებული ზარალისათვის რუსეთმა საქართველოს კომპენსაციის სახით 40 მილიარდი დოლარი უნდა გადაუხადოს. ამასთანავე, ქართველი პოლიტიკოსები აღიარებენ, რომ ეს ცალსახად პოლიტიკური ზომაა იმისათვის, რომ მსოფლიო საზოგადოებამ რუსეთის დანაშაულები აღიაროს.

შეგახსენებთ, შარშან სექტემბერში ევროკავშირის დამოუკიდებელი ექსპერტების ჯგუფმა თავის დასკვნაში განაცხადა, რომ საქართველოს და რუსეთის შორის სამხედრო მოქმედებების დაწყებაზე პასუხის-

**ელიტის ერთგვარი
გადახალისება
უნდა მოხდარიყო,
ის აღაშინებოდა,
როგორც ფინეთს
საბჭოთა კავშირის
ნიმუშად დაიწინაურა,
სადაც უნდა მოხდებოდა,
ქვეყნის სათავეში,
სხვადასხვა,
პირდაპირად.
მარტალმა
მანერკიძემ, რიგმა
მინისტრებმა და
დეპუტატებმა
საინფორმაციო
სექტორის ბარათზე
დატოვეს.
კარგი ანტი
დაკავშირება და
ამთხვევითი
არ გამოიხატა.**

ამ შემთხვევაში ჩვენ განვიხილავთ არა უშუალოდ სახელმწიფო ნინალდებულობის შეწყვეტის მომენტს, არამედ მისგან დროში ოდნავ დაშორებულ, მოსკოვთან ახალი ტიპის ურთიერთობების ფორმირების პერიოდს. პირველად ფინეთი ჩაება მწვავე კონფრონტაციაში კრემლთან ინგლის-საფრანგეთის დახმარების იმედით (ძირითადად), მეორე ჯერზე იგი გერმანიის მოკავშირე იყო, პრინციპში, ისიც შეეძლო, რომ რამდენიმე წლის შემდეგ „ცივი ომში“ შეერთებული შტატების გვერდით დამდგარიყო და ბედი კვლავ ეცადა, მაგრამ ფინელებმა სხვა არჩევანი გააკეთეს.

მათ გააცნობიერეს, რომ უზარმაზარი მეზობელი არ გაჩერდება მანამ, სანამ ჩათვლის, რომ ფინეთის ტერიტორიდან მას საფრთხე ემუქრება, ამიტომ ზემოთ ჩამოთვლილი სამი ვარიანტიდან პირველი აირჩიეს. შესაბამისად: ფინეთმა აღიარა, რომ მოსკოვის განსაკუთრებული სტრატეგიული ინტერესების ზონაში შედის და შემდგომ ნაბიჯებს ამ ფაქტორის გათვალისწინებით გეგმავენ. ქვეყანა უარს ამბობდა მონაწილეობაზე სსრკ-ის ნინალდებულობის მიმართულ სამხედრო ბლოკებში, მეტიც დასავლეთ-აღმოსავლეთის ურთიერთობებ-

ში წარმოქმნილი პრობლემებისგან მაქსიმალურ დისტანცირებას ახდენდა. მის ტერიტორიაზე არ ფუნქციონირებდნენ საბჭოთა მოწინააღმდეგეთა პროპაგანდისტული და სადაზვერუო-დინერსიული ცენტრები, ფინელებმა პოლიტიკოსებმა კონფრონტაციულ რიტორიკაზე უარი თქვეს.

ამის სანაცვლოდ ფინეთმა მიიღო მოსკოვის პრივილეგირებული ეკონომიკური პარტნიორის სტატუსი, რომელიც მისი კეთილდღეობისა და სწრაფი განვითარების ფუნდამენტი გახდა; ქვეყანამ სუვერენიტეტი (ცხადია, მას აბსოლუტურს ვერ ფუნქციონირებდა, თუმცა ასეთი რამ ბუნებაში საერთოდ ძნელი მოსაძებნია) შეინარჩუნა და ეროვნული ღირებულებების, საზოგადოების პლურალისტული მოდელის და ერთგული დარჩა. აღსანიშნავია, რომ საბჭოთა კავშირის დაშლის შემდეგაც, ფინეთი ამ ურთიერთობების მთავარი პრინციპის ერთგული დარჩა — აღმოსავლელ მეზობელს არასდროს უნდა ეგრძობო, რომ ფინეთის ტერიტორიიდან მას შეიძლება რაიმე ტიპის საფრთხე დაემუქრებოდა.

**იყო კიდეც ერთი
ნიუანსი:
ახალ რეალობაში,
პოლიტიკური**

პირდაპირი პარალელების გავლება არასწორი იქნებოდა, თუმცა გარემოებათა გარკვეული მსგავსება ნამდვილად შეინიშნება. რამდენად მისაღებია მსგავსი არჩევანი საქართველოსთვის? გვაქვს თუ არა სხვა, უკეთესი სცენარი? ამ კითხვებზე პასუხის გაცემა უახლოეს მომავალში აუცილებელი გახდება.

**რუსული რულეტა
თბილისურ
კაზინოში**

აღმოსავლელ მეზობელთან მეგობრული ურთიერთობების განვითარებაზე მთავარ პრინციპს „პასივიზმი“ (ფინეთის პრეზიდენტის იყენებდნენ ერთმანეთის მიყოფის) ეწოდებოდა. თვითონ გადგავალთ ჩვენს პოლიტიკურ სპექტრს, რათა დავადგინოთ, რამდენი პოლიტიკური „პასივიზმი“ გვყავს აქტივობა და ბარემ „კონსერვატივი“ გადავთვალოთ.

პირველი (და მცდარი) შთაბეჭდილებით, ამ როლს თითქმის ნებისმიერი პოლიტიკოსი ერგება — ხელისუფლებისა (ცხადია, იგულისხმება რამდენიმე საკვანძო ფიგურა; დანარჩენები, თუ მათ 2-3 დღით უყურადღებოდ დატოვებენ, ბალაიკაზე დაკვრის ფესტივალსაც მოაწყობ-

ბენ) და აღსანიშნავია „ალიანსის“ (პირობითად) წარმომადგენელთა გარდა, რომელთა პოლიტიკა, სავარაუდოდ, ისევე და ისევე „დიდი ამერიკული ავიამზიდის“ შემოსვლის მოლოდინში დროის განვლვას გულისხმობს, ოღონდაც უფრო ზრდილობიანს, ფურთხებისა და საფრთხეების სროლის გარეშე. ეს თამაში რისკის მნიშვნელოვან ელემენტს შეიცავს, რადგან ყველა მარშალ მანერკიძის დარად როდი შეუძლია, ზუსტად განსაზღვროს, როდის დადგება კრიტიკული მომენტი, რომლის შემდეგ რუსეთი არც არაფერს გვატოვებს და აღარც გაჩერდება. საერთოდ, მოქმედება „ფინური სცენარით“ შეიძლება იყოს ან პატიოსანი, ან — არანაირი, რადგან პარტნიორის მოწყობის მცდელობა ვერ დაიმალება და შესაბამის (შესაძლოა, ჯავშანსატანკო) ნაყოფსაც გამოიღებს.

თუმცა, ამ სცენარის ფარგლებში არანაკლებ საფრთხეს შეიცავს პოლიტიკური ძალა, რომელიც მოსკოვის მზარდ გავლენაში მხოლოდ საკუთარი მიზნების მიღწევის ინსტრუმენტს ხედავს. ამბიციებით შეზავებული მსგავსი მისწრაფებები რუსეთთან ურთიერთობის ახალ მოდელს დამატებით საფრთხეს შეუქმნის.

**ზოგადად კი,
ალბათ, მოსაქენი
განსაკუთრებით
პოლიტიკოსი —
კომპრომისის
ფიგურა,
ანადგომური
პირადი ავბიხიების
გარეშე, როგორც
პოლიტიკოსი
მთლიანობაში
დაინახავს, დაინახავს
გადახალისებას
და საზოგადოების
შეზღვევას და რუსეთ-
საქართველოს
შორის მიღწეული
კონსენსუსის
ერთგვარი
გარანტი გახდება.**

კარგი იქნება, თუ ამავე დროს დასავლეთის თვალში ნაგაყარი ნიშნული კომანდანტის იმიჯი არ ექნება.

ლიბიტილი მონიკა

საავტორო სვეტი

ვიზარაი, ვნუკუ, ბანანივ ნებე!

**რატომ აირჩიეს Foreign Policy-ის
ჟურნალისტიკაში ინტერვიუს
ჩამოსართმევად მაინც და მაინც ეკა
ტყეშელაშვილი, დაბეჯითებით ვერ
გეტყვი. ალბათ, შესთავაზეს იმიტომ,
რომ სააკაშვილის პროტექტა და, ალბათ,
იმიტომაც, რომ მას აბარია საქართველოს
უსაფრთხოების საქმე,
შეშორების საბჭოს მდივანი.**

უკრაინელი ბებია მატარებლით მიემგზავრება, კუპეში ზის და გაჭირვებული ზანგი შვილიშვილის, რომელიც ნარინჯისფერი თავისუფლების ნაყოფია, დანყნარებას ამოვად ცდილობს. ხან ვაშლი მიანოდა, ხან — სხვა ხილი. ვერაფერს გახდა. როცა სრულად ამოწურა საკუთარი ეკონომიკური შესაძლებლობა, გაშალა ხელეები და ცხელი აფრიკიდან გადმოწვრილ შავთვალას ეუბნება:

— ვიზარაი, ვნუკუ, ბანანივ ნებე! (ბოდიში, შვილიშვილო, ბანანები არ მაცქსო).

რაც არ არის, არ არის.
ეგებ, სულაც ამ მიზეზით — შესაფერისის უყოლობის გამო, წარუდგინეს სიუზან გალასერს და ჯოშუა ქიტინგს ეკა ტყეშელაშვილი.

განი-გამონი, ინტერვიუს მთავარი საკითხი ჩვენი ხელისუფლების პოზიციის გარკვევა იყო, როგორც მათ ტერმინოლოგიაშია დამკვიდრებული, რუსეთთან მიმართებაში. ჰოდა, უპასუხა კიდევ ამ მიმართებასთან შესაბამისობაში:

„რუსეთი განაგრძობს საქართველოს ტერიტორიის მნიშვნელოვანი ნაწილის ოკუპაციას არა მხოლოდ ტერიტორიული, არამედ — სამხედრო თვალსაზრისითაც“.

ჰოპა! დაეჭიროთ, არ გავგებნეს ეს მარგალიტი, რომელიც უშიშროების საბჭოს მდივნის მრავალმხრივი განსწავლულობის პირველი მერცხლად გადმოფრინდა ამ გაზაფხულის პირზე!

პატივცემულო მდივანო, ბუნებაში არ არსებობს ცალკე ტერიტორიული და ცალკე სამხედრო ოკუპაცია. ოკუპაცია რომელიმე სახელმწიფოს შეიარაღებული ძალების მიერ სხვა ქვეყნის ტერიტორიის ძალადობრივ დროებით დაკავებას ნიშნავს, როცა დამპყრობს საამისო სუვერენული უფლება არ გააჩნია.

მარცვალ-მარცვალ აკენეს უკრაინისტიკაში მათ ნინაშე უშურველად დაფანტული მძივის კონკრეტული და, მათ შორის, ეკა ტყეშელაშვილის სამხედრო-დიპლომატიურ სტრატეგიაში განსწავლულობის ასეთი ნიშნებიც:

„ეს (გულისხმობს ოკუპაციას. — ა.ს.) სამხედრო დისლოკაციისთვის ძალიან მოსახერხებელი ადგილებია. მათ (რუსეთს) გულისხმობდა. — ა.ს.) მარტივად შეუძლიათ კომუნიკაციის ხაზების გათიშვა, თუკი ოდნავ გადმოკვეთენ აფხაზეთს“.

რომელი ხაზების გათიშვაზეა ლაპარაკი, როცა მთელი ქვეყნის ბედი სასწორზეა შეგდებული: რას ნიშნავს „აფხაზეთის გადმოკვეთა“, თანაც ოდნავ, მაშინ, როცა მთელ ამ მხარეს აკონტროლებენ, და კიდევ — „ზემო აფხაზეთს“ პლიუს გორამდე ჩამოვარდნილი აფხაზობები, და, ღმერთმა არ ქნას, ყოველ წუთს შეუძლიათ არა მარტო „კომუნიკაციის ხაზების გათიშვა“, არამედ სრულმასშტაბიანი ოკუპაციაც „არა მხოლოდ ტერიტორიული“, არამედ „სამხედრო თვალსაზრისითაც“.

მაგრამ არ აკეთებენ, მიუხედავად იმისა, რომ ქალბატონმა ტყეშელაშვილმა იცის — „მისი (კვლავ რუსეთზე ლაპარაკობს. — ა.ს.) მიზნები გაცლებით დიდი გახლდათ და იმაზე დიდია კი, ვიდრე თავად საქართველო (!) და ეს მიზნები ჯერ სრულად მიღწეული არ არის“.

დიდზე უფრო დიდის აჯაფსანდალი!
პატარა რომ გვეგონა, დიდი ყოფილა საქართველო. მთლად იმხელა არა, როგორც რუსეთის მიზნებია, მაგრამ არც ისეთი პატარა, 20 პროცენტის დაკარგვის შემდეგ რომ დარჩა.

ერთ დროს საქართველოს ხელისუფლებაში მედლოვ გვყავდა, მაგრამ ასეთი სისულელები იმასაც არ დაუბრაზებია.

არც ასეთი:
„საფრანგეთის მიერ „მისტრალის“ რუსეთისთვის მიყიდვა „პოლიტიკური სიგნალია რუსეთისთვის (!)“. პრობლემა არ არის ის, რომ მათ საქართველოს ტერიტორია აქვთ ოკუპირებული და კვლავ აგრესიული რიტორიკა აქვთ. ეს იმის სიგნალია, რომ ჩვენი ტერიტორიის ოკუპაცია შემდგარი ფაქტია“.

პრობლემა არ არისო, რომ საქართველოს ტერიტორია ოკუპირებულია და, „მისტრალი“ რომ არ გამოჩენილიყო, ვერ გავიგებდით, რომ „ოკუპაცია შემდგარი ფაქტია“.

ასე აზროვნებენ ვერაშემდგარი პოლიტიკოსები, რომელთაც საქართველო ბანანის რესპუბლიკად აქციეს. იმ ბანანისა, რომელიც უკრაინელ ბებია ზანგი შვილიშვილისთვის არ ჰქონდა.

არაფხ სანაბლიკა

ახალი ბრალდებაები ნაუყენა

მგებლობა ოფიციალურ თბილისს ეკისრება, კონფლიქტის ესკალაციის პასუხისმგებლობა კი — მოსკოვს.

ცხინვალისა და სამხრეთ ოსეთის სხვა დასახლებულ პუნქტებში ქართული მხარის ქმედებების შედეგად სრულად დაინგრა და გადაინვა 655 საცხოვრებელი სახლი, ნაწილობრივ დაზიანდა 2139 საცხოვრებელი შენობა-ნაგებობა, რომლებშიც, ძირითადად, რესპუბლიკის ოსი მოსახლეობა ცხოვრობდა. სამხრეთ ოსეთის 33 ათასზე მეტი მცხოვრები იძულებული გახდა, მიეტოვებინა მუდმივი საცხოვრებელი ადგილი. ომში 67 რუსი სამხედრო მოსამსახურე დაიღუპა.

რუსეთის ფედერაციის პროკურატურის საგამოძიებო კომიტეტის მონაცემების მიხედვით, სამხრეთ ოსეთზე თავდასხმაში მონაწილეობდა ქართული შეიარაღებული ძალების 17 ათასი სამხედრო მოსამსახურე, მათ შორის, ორი ათასამდე რეზერვისტი. მათ შეიარაღებაში იყო დაახლოებით 100 ტანკი, 70 ბრონირებული მანქანა, 110 საარტილერიო ქვემეხი და ნაღმტყორცნი, ზალპური ცეცხლის 30 სისტემა, ჰაერსანიწალმდეგო თავდაცვის 210 საშუალება, 9 სამხედრო თვითმფრინავი სუ-25. სამხედრო მოქმედებებისას ქართული მხარე იყენებდა მსოფლიოს სხვადასხვა ქვეყნიდან მიღებულ შეიარაღების თანამედროვე სახეობებს.

საავტორო სვეტი

კაკიან ზოგადი უნაკები

ახალი სახელმძღვანელოების წერამ ამ ქვეყანაში მასობრივი ხასიათი მიიღო და ეპიდემიად იქცა. ამ გარემოებიდან გამომდინარე, არაფერი დაშავდება იმით, ერთი-ორი ტესტი ჩვენც რომ შევადგინოთ.

1) 12 საათსა და 30 წუთზე ნუგზარ ნიკლაური A პუნქტიდან B პუნქტში გაემართა. მისი სიჩქარე 4 კმ/სთ შეადგენდა. 15 წუთის შემდეგ იგი დაიღალა და გზა 2 კმ/სთ სიჩქარით განაგრძო. 12 საათსა და 55 წუთზე B პუნქტიდან A პუნქტში გამოემართა იაპონური ნარმოების მძღვარი ბულონური „კომაცუს“. გამოთვალეთ მანძილი A და B პუნქტებს შორის და ბულონურ „კომაცუს“ სიჩქარე, იმის გათვალისწინებით, რომ 13 საათსა და 20 წუთისთვის ვალი კაცობრიობის წინაშე მას პირნათლად მოხდელი ჰქონდა.

2) თუ X თანხიდან 10%-ს ჯარიმის, 15%-ს ქრთამის, 20%-ს „ატკატის“, ხოლო 25%-ს გადასახადების სახით გასცემ, ხოლო 30%-ს, უბრალოდ, შეგანერენ; რამდენი შეგვეძლება „ნაციონალური მოძრაობის“ წინასაარჩევნო ფონდს შესწიროთ იმის გათვალისწინებით, რომ X=Y+5200, ხოლო Y ჯარიმისა და „ატკატის“ ჯამია?

3) ალბათ, დროა, წინადადებების შევსებაზე გადავიდეთ და გამოტოვებული სიტყვები ჩავამატოთ:

უკრაინის _____ ტრამალებში 12 განრისხებული _____ მალაროელი ვასილიჩს მისდევდა. გზად შემოაღამდათ. ვასილიჩი _____ დნებში გადახტა და _____ მალაროელები დაედევნენ. ვასილიჩი _____ ამოძვრა და ტყეში _____ მალაროელები ფეხდაფეხ _____ ამასობაში გათენდა. _____ ამოგხდით, — გაუბედავად იყვირა ვასილიჩმა. „ _____ შენ, და _____ შე, _____ !!!“, — ენთუზიაზმით შესძახეს _____ მალაროელებმა.

4) ეს კი ლოგიკაზე იყოს, პრინციპში ისტორიაზეც ნავა. მოცემულია:

ქალაქის ხელისუფლების მიერ ფეხით მოსიარულეთათვის მონყობილი გადასახდელი ხიდები, მეორე მსოფლიო ომის დროს აგებული, ვარშავის გეტოს სექტორების დამაკავშირებელ ხიდებს ერთი ერთზე ჰგავს. რა გამომდინარეობს აქედან (სწორი ვარიანტი შემოხაზეთ)?

- ა) ჩვენ გეტოში ვცხოვრობთ;
ბ) ჩვენს გაულაიტერს გემოვნება ღალატობს;
გ) დამთხვევები ხანდახან ხდება;
დ) მალე წითელი არმია მოვა.

5) ქართველი ოპოზიციონერების მოსყიდვა ბითუმად 15 პროცენტით უფრო იაფი ჯდება, ვიდრე ცალობით. ცალკალოშიანი ოპოზიციონერების მოსყიდვაზე 25%-ის დაზოგვა შეიძლება, ხოლო ორკალოშიანები დამატებით 10 პროცენტს ითხოვენ. ხელისუფლებამ 23 ოპოზიციონერი ბითუმად მოისყიდა, ცალობით კი - 7. სულ მოისყიდა 18 ცალკალოშიანი, მათ შორის ორი ცალობით. რა მოცულობის თანხის დაზოგვა მოახერხა ხელისუფლებამ? გამოთვალეთ კალოშების საერთო რაოდენობა.

6) ნაკითხული ტექსტის გააზრებაც მნიშვნელოვანი რამაა; ასე რომ, დავინყოთ: „ნებისმიერი ადამიანის ცხოვრებაში დგება მომენტი, როდესაც მოყვასთა კალოშების გადათვლა და ბულონურ „კომაცუს“ (საჭირო და მნიშვნელოვან) მუშაობაზე დაკვირვება შეიძლება არცთუ პრიორიტეტულ საქმედ ჩაითვალოს. შემდეგ იგი შეიძლება დაფიქრდეს იმაზე, რომ ყოველივე ამის უკან დგას ქვეყანა, რომელთან მიმართებაში ხშირად ისიც ვერ გავგვირკევეთ, მასში ვცხოვრობთ, თუ იგი, უბრალოდ, გვესიზმრება. ეს ძალზე მოსახერხებელია, რადგან იმისთვის, რომ თვალში ჩაგხედოთ მას, ნებისყოფა არ გვეყოფნის. ალბათ, ამ დროს გვიჩვენია, ჩრდილების თეატრში დავბრუნდეთ, სადაც ერთ წარმოსახვით რეალობას, მეორე, არანაკლებ წარმოსახვითი ცვლის და ქალაქიდან ამოჭრილი „ვასილიჩების“ პირუტყვით გავერთოთ. დეგრადირებული, სულგამოცლილი ცივილიზაციისთვის ეს, როგორც ჩანს, საუკეთესო გამოსავალია. კიდევ ვინმე ხომ არ გვეპოვნა, ვინც უკეთ მოგვატყუებს, გვაცინებს და მომაკვდავი ქვეყნის შუაგულში ერთი ათი წელიც ცრუ განცდებითა და ილუზორული შეგრძნებებით გვასულდგმულებს? ასეთ ადამიანს ხომ არ ვეძებთ გაფაცაცვებით, რათა კვლავ ვიცხოვროთ არა რელიურ საქართველოში, არამედ ყალბ წარმოდგენაში მის შესახებ, სიზმარში, მარტივად რომ ვთქვათ“. აქ ტექსტი სრულდება და, ალბათ, აჯობებს, სახალისო ტესტების შედგენაც აქვე დაეასრულოთ.

ლიბიტრი მონიავა

ვინ იხსნა ბაჩუკი ქარდავას შვილი სიკვდილისგან და რატომ არ აქვს ეღპ-ის ლიდერს რუსეთის ლანკვის უფლება!

„არა არს დაფარული, რომელიც არა გამჟღავნდეს“, — ბრძანებს უფალი და ამ ჭეშმარიტებაში დღეს „საქართველო და მსოფლიოს“ მკითხველი კიდევ ერთხელ დარწმუნდება!

ყოფილი ეროვნულ-დემოკრატიული პარტიის — ედპ-ს წევრები, უფრო ზუსტად კი, გიორგი ჭანტურიას ერთგული თანამებრძოლები ედპ-ს სედემ-ეს ეძახიან და ამ პარტიული დაჯგუფების აბრევიატურას შემდეგნაირად შიფრავენ: სააკაშვილის ერთგულ დამკვერელთა პარტია! სედემ-ეს ლიდერ ბაჩუკი ქარდავას კი მოუწოდებენ: ენას კბილი დააჭიროს, როცა მე-5 კოლონასა და შულავერის კომიტეტებზე ლაპარაკობს, თორემ ისეთ დოკუმენტებს ავუფრიალებთ ცხვირწინ, შავი ზღვა თეთრად მოეჩენებაო! მინც ისეთი რა „გრეხები“ შეიძლება ჰქონდეს ქარდავას, ყოფილი თანაპარტიელები ასე რომ ემუქრებიან?

„საქართველო და მსოფლიოს“ სტუმარია 1988 წლიდან 1994 წლამდე ედპ-ის წევრი, ჟურნალისტი, საინფორმაციო სააგენტო „თბილისის“ ხელმძღვანელი თინათინ შანშიაშვილი, რომელმაც შოკისმომგვრელი ფაქტები გვიამბო და მეტი სიზუსტისათვის 2002 წლის მაისის საარჩევნო კომისიების ედემპსეულ დამკვირვებელთა საივ წარმომადგენელს, სადაც ნახევარზე მეტი ე. წ. დამკვირვებელი მაშინდელი უშიშროების სახელმწიფო კომიტეტის თანამშრომელი გახლდათ.

— ამბავი, რომელსაც ახლა გიამბობთ, არა მარტო ძველმა ედპ-ის წევრებმა, არამედ ბევრმა სხვამაც იცის, მაგრამ ხმას ვერავინ იღებს, მოგახსენებთ რატომაც... დღეს ბაჩუკი ქარდავას, სააკაშვილის ნაცემოძრაობის დიდი გარჯით, გურამ ჩახვაძე ჰყავს პარლამენტში დეპუტატად. ჩემი რაიონის დეპუტატად და ძალიან კარგად ვიცი, რა ოფიციალური მის გასადეპუტატებლად. სხვათაშორის, გააჩნტურის სიკვდილის შემდეგ ზოგიერთები არც დღევანდელ და არც შევარდნაძის ხელისუფლებას დაჩაგრულად არ გრძნობდნენ თავს და ამის მაგალითად ცენტრალური საარჩევნო კომისიის ერთ-ერთი ძირითადი გამყალბებელი, მრავალი თავმჯდომარე გამოცვლილი ყოფილი „ედემპნიკი“ გიზო (გიორგი) მჭედლიძეც კმარა; ანდა, ან გარდაცვლილი ვანო ხუხუნეიშვილი როგორ მოხვდა ყველა მონვევის პარლამენტში, არ გიფიქრიათ?

არ მინდა, გააჩნტურის სიკვდილზე კიდევ დასაძინებულ ხალხზე ლაპარაკით თავი შეგაწყინოთ,

მაგრამ დღეს რომ ზოგი საბაჟოზე მუშაობს და ზოგიც სხვადასხვა სახელმწიფო უწყებებიდან ჭკუას გვასწავლის, თითო გვიქნევს და გვემუქრება, ხოლო პარტიის ერთ-ერთი დამფუძნებელი მამუკა გიორგაძე სახლში ზის და ამ ყველაფერს ირონიულად ადევნებს თვალს, სალაპარაკოდ ნამდვილად ღირს!

ვინ არის ბაჩუკი ქარდავა, ან ვინ იყო ოდესმე, ამდენის უფლებას რომ აძლევს თავს და დღეს 8-10-ჯერ ბრიფინგებს აწყობს, მე-5 კოლონის თუ მოლაღატების „სამხიში დაჩაგრულად არ გრძნობდნენ თავს და ამის მაგალითად ცენტრალური საარჩევნო კომისიის ერთ-ერთი ძირითადი გამყალბებელი, მრავალი თავმჯდომარე გამოცვლილი ყოფილი „ედემპნიკი“ გიზო (გიორგი) მჭედლიძეც კმარა; ანდა, ან გარდაცვლილი ვანო ხუხუნეიშვილი როგორ მოხვდა ყველა მონვევის პარლამენტში, არ გიფიქრიათ?

აკეთებს, არც კი მიკვირს, რადგან, სანამ სახრავი ძვლის ძიებაში იყო, სხვაგვარად ფიქრობდა! იგი ვიდრე პარტია „სამართლიანობის“ კარზე დააკაკუნებდა, ჯერ სალომე ზურაბიშვილის პარტიას მიადგა, შემდეგ სხვებიც, „მრეწველების“ ჩათვლით, მოიარა და ლუზაც იმ პარტიაში ჩაუშვა, რომელსაც ყველა კრიტიკით მიესადაგებოდა, ანუ ნაცემოძრაობაში!

— ქალბატონო თინათინ, ქარდავა არც პირველია და არც უკანასკნელი, ვინც ნაცემოძრაობის დახმარებით აღზევდა, საკუთარი თანაპარტიელიც გადაეპუტატა და ბრტყელ-ბრტყელი ფრაზეზიც ისწავლა. თქვენ ის გვითხარით, რატომ არ აქვს მას უფლება, გააკრიტიკოს ჩრდილოეთში მთარული პოლიტიკოსები?

— გეტყვით: როცა ის მოსკოვ-მოსკოვ დარბოდა და იგივე გიორგაძეს დახმარებას სთხოვდა, მაშინ რა, სხვაგვარად ფიქრობდა?

— რას ბრძანებთ, ბაჩუკის იგორთან ჰქონდა შეხვედრები?

— დაახ, 2006 წელს, როცა მისი შვილის სიკვდილზე სასწორზე იდო და აქ, თბილისში, 10 ლარის გადამხდელი ვერ მოძებნა ვერავინ!

— რატომ იყო ქარდავას შვილის სიკვდილზე სასწორზე, რა სჭირდა?

— თავში სიმსივნე ჰქონდა ბავშვს და აქ მისი ოპერაცია არავინ დააფინანსა! ჰოდა, ადგა ბაჩუკიც და შვილის გადასარჩენად მოსკოვში ჩავიდა, შეხვდა იგორს და მანაც მთელი ხარჯი საკუთარ თავზე აიღო! ბავშვს თავის ქალის ტრეპანაცია მაღალი კლასის ექიმებმა ჩაუტარეს და დღეს იგი სრულიად ჯანმრთელია. ღმერთმა დიდხანს უცოცხლოს თავის დედ-მამას!

იცით, ამ ისტორიას რატომ ვიხსენებ? ცხონებულმა ჯემალ გოგიტიძემაც მითხრა: რაზეა ლაპარაკი, როცა შვილი უკვდება ადამიანს და დროებითი ეხვეწება ვინმეს, დაეხმარეთო; დაეხმარებოდა იგორი, აბა, რას იზამდაო. ეს ერთი წელია, ბაჩუკი ქარდავა იგორ გიორგაძეს რომ ლანძღავს, აბა, მითხარით, ეს კავკასიელი კაცის საქციელს ჰგავს?

პარტია „სამართლიანობაში“ ყოველ ახალ წელს, შობასა და აღდგომას მოსალოცი ბარათებით რომ ულოცავდა ედპს გერბიანი ქალაქით, აღარ ახსოვს? მე აუცილებლად მოგანვლით ერთ ასეთ მისალოც ბარათს, რომელიც ერთ-ერთი გაზეთის რედაქციაში მივიტანე და არ დაბეჭდეს, თუმცა გარდა მისალოცებისა, მაქვს ქარდავას ხელმოწერილი დოკუმენტები და ვფიქრობ, დღესაც ნათელი გახდება, რა საქმიანობას ეწეოდა იგი ჯერ კიდევ 2002 წელს!

— ირინა სარიშვილმა ერთ-ერთი გაზეთის მეშვეობით, ქარდავას მოუწოდა: ენას კბილი დააჭირე, თორემ, თუ პირი გავადე, ბევრ რამეზე მოგიწევს პასუხების გაცემაო! როგორ

ამჟამად

„Fannie Mae“ 15 მილიარდს ითხოვს

იპოთეკის ამერიკულმა სააგენტო „Fannie Mae“-მ, რომელიც აშშ-ის ბაზრის 28%-ს აკონტროლებს, აშშ-ის ადმინისტრაციას კიდევ 15,3 მილიარდი დოლარი სთხოვა. ამ თხოვნის დაკმაყოფილების შემთხვევაში, აღნიშნული კომპანიისთვის განუყოფელი სახელმწიფო დახმარება საერთო ჯამში 76,2 მილიარდს გაუტოლდება. აშშ-ში უძრავ ქონებაზე ფასი სამი წლის მანძილზე 28%-ით დაეცა, შედეგად „Fannie Mae“ უკვე მიყოლებით ათი კვარტლის განმავლობაში ზარალიანდ დოლარს გადააჭარბა.

სოროსმა ავროს კურსი დააბლო

ცნობილმა ინვესტორმა ჯორჯ სოროსმა იმდენი ილაპარაკა, საერთოეუროპული ვალუტა კრიზისს ვერ გაუძლებსო, რომ მისმა კურსმა კლება მართლაც დაიწყო. თავად სოროსმა საგაულტო ბაზრიდან ოქროს ბაზარზე გადასვლა გადაწყვიტა, თუმცა აღიარებს, რომ ეს უკანასკნელიც „საპნის ბუშტივითაა“ გაბერილი იმის მოლოდინში, რომ ევროპის დამლუხველი საბერძნეთი ფინანსური კრიზისის დასაძლევად სახელმწიფო დანახარჯებს კიდევ უფრო შეამცირებს, ევროს კურსი უკანასკნელი ერთი წლის მანძილზე რეკორდულად დაეცა.

ქრისტიანები შარიათს ებრძვიან

ნიგერიაში მუსლიმანებსა და ქრისტიანებს შორის შეტაკებას 200-ზე მეტი ადამიანის სიკვდილზე შეეწირა. ადგილობრივმა ხელისუფლებამ მწყემსებსა და გლეხებს შორის ატეხილი შეიარაღებული ბრძოლის გასანეიტრალებლად შემთხვევის ადგილზე პოლიციის დასახმარებლად ჯარი გაგზავნა. შეგახსენებთ, შარიათის კანონების შემოღების შემდეგ ქვეყნის ქრისტიანულ რეგიონებში ეს ჩვეულებრივ მოვლენად იქცა. მიმდინარე წლის იანვარში მსგავს შეტაკებებს 460, 2001 წელს კი ათასამდე ადამიანი შეეწირა.

ბელარუსის კვლავ ბრძანება

ფიქრობთ, თქვენ მიერ მოყოლილ მოსკოვურ ისტორიებზე მიაღწინდება ედუ-ის ყოფილი ლიდერი?

— ირინა სარიშვილია იმ ინტერვიუში, მართალია, ცხარე განცხადებები გააკეთა, მაგრამ, რომ იცოდეთ, ირინა ვაჟკაცურად მოიქცა და ქარდავას ნამუსიც შეუნახა... საზოგადოება, როცა ქარდავასნაირი „ედუპენიკები“ დილა-სალამო-შუადღისას გააჩნდებიან საფლავზე მიდის და ფარისევლობენ, აქაოდა, ქვეყნის პატრიოტები ვართო! გია, ალბათ, საფლავში ტრიალებს ამათი შემხედვარე... უი, ალარც კი მინდა ლაპარაკი... იგორს რომ ეხვეწებოდა ბაჩუკი, პარტია დამიფინანსეო, მაშინ კარგი იყო გიორგიამ? ანდა რომელმა სასამართლომ დაადასტურა, რომ იგორ გიორგიამ მოლაპატრე, ტერორისტი და რეციდივისტი, რომ გადმოუგდია ენა ქარდავას და არ იშურებს იარლიყებს? აი, დოკუმენტი, რომელიც 2002

წლის მაისით არის დათარიღებული, რომელსაც ქარდავა აწერს ხელს და ამ სიაში ჩამოთვლილ ადამიანებთანაც მას ერთობ საქმიანი დამოკიდებულება ჰქონდა! ერთი მითხარით, 2002 წელს ახლოლუტურად გაპარტახებულმა, ფინანსების გარეშე დარჩენილმა პარტიამ რა სახსრებით მოახერხა 90 ადამიანის კახეთის რაიონებში საარჩევნოდ დამკვირვებლებად გაგზავნა! იმ დროს შუქიც კი გამოართული ჰქონდათ პარტიის ოფისში, ვალუბით იხრობოდნენ და 90 კაცის დაფინანსება შეძლეს? ნახეთ ვისი სახელი და გვარია აქ? გია ღვალაძის, იმ ღვალაძისა, რომელიც ე.წ. მ. შოხროვანის ბუნტის დროს მთელი ოფიცერთა შემადგენლობა ჩაუშვა მავანთა კარნახით, დააჭერინა და ზოგიც მოაკვლევინა ნაცებს! აი, როგორი ხალხი ჰყავდა ბაჩუკი ქარდავას საარჩევნო დამკვირვებლებად ედუ-ის სიაში, დააკვირდით, ყველა მათგანის

გვარების გასწვრივ **დრ. უმუშევარი** წერია... ეს სია, თავის დროზე შევისწავლეთ და რა აღმოჩნდა, იცით? აქედან ნახევარზე მეტი სახელმწიფო უშიშროების კომიტეტის თანამშრომელი იყო! შესაძლოა, დღესაც მუშაობენ, აყალბებენ არჩევნებს და გურამ ჩახვადისნაირი და ბაჩუკი ქარდავასნაირი ხალხის ხელისუფლებაში მოსაყვანად ძალასა და ენერჯიას არ ზოგავენ!
— **შოკში ვარ... არ დაგიმალავთ და მიაბიტური გამომეტყველების ქარდავასგან ამას ნამდვილად არ მოველოდი...**
— ჩემი თუ არ გჯერათ, და-

ურეკეთ ქარდავას და ჰკითხეთ: იგორ გიორგიამს შეიძლება გადასარჩენად არ ჩააკითხა? არ გადაუხად იგორმა კაპი-კაპი ყველაფერი? პარტია „სამართლიანობაში“ მისალოც ბარათებს არ აგზავნიდა? ეს სია, რომელიც გადმოგვცით, მისი ხელმოწერილი არ არის? ჰკითხეთ, ჰკითხეთ და, თუ გახდევს რაიმეს უარყოფას, მერე ნახოს, რა დოკუმენტებსაც ვუფრიალებთ ყველას დასანახად; მერე იძახოს: მეხუთე კოლონა, მოლაპატრეები და ტერორისტები!

ესაუბრა **ირინა გოგოსაშვილი**

P.S. თინათინ შანშიაშვილის ინტერვიუს შემდეგ იმედს ვიტოვებთ, ედუ-ის ლიდერ ბაჩუკი ქარდავასთანაც გვექნება საუბარი. ვიმედოვნებთ, რომ ბატონი ბაჩუკი ზემოთ ჩამოთვლილ ბრალდებებს არ გაექცევა და მათ გასაბათილებლად საკუთარ არგუმენტებს წარმოგვიდგენს.

ამოკლად

ჩინეთი და პაკისტანი დაეპოვებენ

ჩინეთში წლებულს ორი ქვეყნის ერთობლივი ანტიტერორისტული სწავლებები კოდური სახელწოდებით „მეგობრობა-2010“ ჩატარდება. ორივე მხარის სამხედრო სპეციალისტების კონსულტაციები პეკინში უკვე დაიწყო. ჩინეთი პაკისტანს იარაღით ამარაგებს, სამომავლოდ მხარეები აპირებენ, ერთობლივად შექმნან შორ მანძილზე რადიოლოკაციური აღმოჩენისა და გაფართოების სისტემები, საბრძოლო მიზნების ელექტრონული აღჭურვილობები და პაკისტანურ-ჩინური გამანადგურებელი JF-17.

ოკაპა ბიტოვლ დოქტრინას ვიადვა

მას შემდეგ, რაც ჯანდაცვის რეფორმაში არ გაუმართლა, აშშ-ის პრეზიდენტმა გადაწყვიტა, თავდაცვის სფეროში მოსინჯოს ბედი. მან განაცხადა, რომ ქვეყნის ნაციონალური უსაფრთხოების სტრატეგიაში ბირთვული იარაღის როლს შეამცირებს. ახალ ბირთვულ დოქტრინაზე საუბრისას ობამამ პირობა დადო, რომ აშშ ბირთვული გამოცდების საყოველთაო აკრძალვის შეთანხმების რატიფიცირებას მოახდენს და გახლეჩადი ელემენტების წარმოების შეწყვეტის საკითხზე მოლაპარაკებებს გამართავს.

პალესტინა დათანხმდა

პალესტინის ავტონომიის ხელმძღვანელობამ გადაწყვიტა, ისრაელთან 2008 წელს შეწყვეტილი მშვიდობიანი მოლაპარაკებები განაახლოს, ოღონდ მხოლოდ შუამავალი აშშ-ის მეშვეობით. ავტონომიის ლიდერი მაჰმუდ აბასი აცხადებდა, რომ პირდაპირ მოლაპარაკებებს მანამდე არ დათანხმდება, სანამ ისრაელი აღმოსავლეთ იერუსალიმში დასახლების მშენებლობას არ შეწყვეტდა. ისრაელს უკვე ეწვივნენ აშშ-ის სპეცნარმომადგენელი ახლო აღმოსავლეთში ჯორჯ მიტჩელი და ვიცე-პრეზიდენტი ჯო ბაიდენი.

ყველა გზა მოსკოვი მიღის

ეტყობა, საერთაშორისო სუბსარქისის დღეები დგას და ჩრდილოეთის ცივი ქარი — მისტრალი არ აპირებს ჩადგომას: საფრანგეთის შეუღლებილ „მისტრალის“ ჩრდილოეთისკენ გადაადგილების პერსპექტივით დატრიალებულმა ქარბორბალამ ესპანეთის სტრატეგიული დანიშნულების ხომალდი BPE შემოაგდო საბაზრო კონკურენციის მეცხრე ტალღაზე. დღის წესრიგში დადგა ალტერნატივა: სამხედრო ხომალდის შექენაზე დასავლეთის რომელი ქვეყანა გაურიგდება პირველი რუსეთს?

ესპანეთი და საფრანგეთი უპირისპირდება ერთმანეთს. საფრანგეთის პოზიცია ცნობილია. ნიკოლა სარკოზიმ პარიზში მედვედევთან შეხვედრის შემდეგ გამართულ პრესკონფერენციაზე განაცხადა, რომ ცივი ომის დამთავრების შემდეგ და საერთაშორისო ურთიერთობების საგრძნობი დათბობის ვითარებაში, წინა პლანზე დგება სახელმწიფოთა შორის ურთიერთობის ფაქტორი. რუსეთს უნდა ვენდობო! — თქვა მან და ამით გაამართლა „მისტრალის“ რუსეთისთვის მიყიდვისა და ერთობლივად აგების გადაწყვეტილება. ესპანეთს თავისი პოზიცია ასეთ მაღალ დონეზე არ გამოუხატავს. ეტყობა, თავისი სამხედრო ხომალდის მანქანათმშენებელი საკმარისად მიჩნია BPE-ს რეკლამირებისა და მისი უპირატესობის დასამტკიცებლად. პარამეტრები მართლაც შთამბეჭდავი: მისი მოცულობა „მისტრალზე“ გაცილებით მეტია, გვირგვინი — 27.000 ტონაა, ფრანგული ხომალდის — 22.000 ტონა. BPE-ს შეუძლია გემბანზე 30 ვერტმფრენი განალაგოს, მიიღოს მედესანტების ერთი ბატალიონი — 900 კაცი სრული საბრძოლო აღჭურვილობით. ერთი ასეთი გემი „სუან კარლოს I“ უკვე დაუპირისპირდა „მისტრალს“ 2007 წელს ავსტრალიის სამხედრო-საზღვაო ძალების მიერ გამართულ ტენდერში და გამარჯვდა. მაშინ ავსტრალიამ გადაწყვეტილება მიიღო, შეესყიდა „სუან კარლოს I“-ის ანალოგიური ხომალდი, საერთო ღირებულებით 1,5 მილიარდი ევრო. ექსპერტები ბჭობენ შექმნილი სიტუაციის გამო და, მიუხედავად იმისა, რომ ზოგიერთი მათგანი ამ მოვლენაში გემთმშენებლობის ზოგიერთ დარგში რუსეთის ჩამორჩენას ხედავს, მაინც საერთო დასკვნამდე მიდის: რუსეთისადმი დასავლეთის ინტერესი გაცილებით მეტია, ვიდრე — კონფრონტაციის სურვილი. „ორი რომი დაეცა, მესამე დგას, მეოთხე არ იქნება“, ფსკოვის მონასტრის ბერის ფილოფის ეს ისტორიოსოფური თეზისი კარგადაა ცნობილი. დრო ვერ გაცვითა ისევე, როგორც მსოფლიო „საგზაო რუკა“, რომლის მიხედვით, „ყველა გზა რომში მიდის“.

მსოფლიო პოლიტიკის მიზიდულობის ცენტრის მიმანიშნებელია ეს მეტაფორა: პირველი რომი — კეისრების სამფლობელო, მეორე — ბიზანტია, პირველის მემკვიდრე, მესამე — მოსკოვი, სადაც მბრძანებლობენ ორივე გამქრალი იმპერიის მემკვიდრეები. ეს კიდევ ერთხელ გავგახსენა უკრაინის ახლადარჩეულმა პრეზიდენტმა ვიქტორ იანუკოვიჩმა რუსეთის პრეზიდენტთან — დიმიტრი მედვედევთან მოსკოვში ოფიციალური ვიზიტის დროს. ეს შეხვედრა ორივე პრეზიდენტმა ფრიალ დაყოფიერად მიჩნია, გულახდილ საუბარს გაუსვს განსაკუთრებით ხაზი, რომელიც, როგორც იანუკოვიჩმა თქვა, „მივიყვანს იმის გაგებად, თუ რა უნდა გავაკეთოთ უახლოეს დროში“. მოსკოვში ვიზიტი იანუკოვიჩისთვის არ იყო პირველი გასვლა უკრაინიდან პრეზიდენტის რანგში. პირველი ვიზიტი ბრიუსელში გაიმართა. ასეთ თანმიმდევრობას შეკითხვები რომ არ გაეჩინა, იანუკოვიჩმა პრესკონფერენციაზე განმარტა: „ბრიუსელში 1 მარტს მიმინვიეს, რუსეთში კი ვიზიტად — 5 მარტისთვისო. სხვაგვარად არ გამოვიდა... პრეზიდენტად მუშაობის პირველი დღეები რთულია იმ თვალსაზრისით, თუ სად უნდა გაემგზავრო თავდაპირველად, და ვიქნ გამოცდილებას. მაგრამ როგორც უნინ ამბობდნენ, ყველა გზა მოსკოვში მიყვარათ...“ ჩავიდა კიდევ და ეს ვიზიტი შეაფასა როგორც ახალი დადებითი ეტაპი რუსეთ-უკრაინის ურთიერთობაში. საფრანგეთი და ესპანეთი რუსეთისკენ იწვეს. ჩრდილოეთის ვექტორის გააქტიურება სხვას რას უნდა ნიშნავდეს, თუ არა „მესამე რომისკენ“ მისწრაფების ძველი დებულების პროექტირებას ჩვენს სინამდვილეზე?

არაჟხ სანაბლია

ომი ყველაფერს ჩამოგდებს!

ომი რომ ზოგიერთათვის მომგებიანი და სარფიანი საქმიანობაა, ცნობილი ფაქტია. მაგრამ, თუ იმისთვის გვინდოდა „დამოუკიდებლობა“, რომ ზოგი ჩვენი არალეგიტიმური ხელისუფალი ეროვნული ინტერესების საზიანოდ უზომოდ გამდიდრებულიყო – ეს უკვე კატასტროფაა არშემდგარი ქვეყნისთვის.

საფრანგეთის პრეზიდენტმა სარკოზიმ მას საკმაოდ უხეშად უთხრა: ხომ ხედავ, აქ არც ამერიკელები მოდიან და არც ნატოს ჯარები, და ხელი მოაწერინა ნ-პუნქტიან შეთანხმებაზე (ეს ყველაფერი მოყვანილია რონალდ ასმუსის ახლადგამოქვეყნებულ გახმაურებულ ნიგნში.) მან (სარკოზიმ) გააბმოვანა ასევე ძალიან სენსაციური ფაქტი: როდესაც ის მოსკოვში მიდიოდა მედვედევთან ხელშეკრულების გასაფორმებლად, ამერიკის პრეზიდენტმა დაუარსა და უთხრა – ხელს რატომ უშლი, დაე, რუსები თბილისში შევიდნენ! მხოლოდ შემდეგ გაირკვა ამ თხოვნის მიზეზი – ბუშის პარტიის წევრი კენჭს იყრიდა პრეზიდენტის პოსტზე რუსეთთან კონფორმაციის პლატფორმით (განსხვავებით ობამასაგან) და რუსები, რომლებიც იგოთთან იდგნენ, თბილისში რომ შემოსულიყვნენ, მაშინ ბუშის და დიკ ჩეინის რესპუბლიკური პარტიის კანდიდატი გაიმარჯვებდა!

დავინყოთ 2004 წლის ზამთარში სააკაშვილის ხელისუფლებაში მოსვლის პირველი დღეებიდან. სააკაშვილს უკვე 2003 წლის ზაფხულიდან ომი ჰქონდა გამოცხადებული აჭარის მმართველ ასლან აბაშიძისთვის. როდესაც აბაშიძის მრჩეველმა პროვოკაციული მსვლელობა მოაწყო თბილისის საკრებულოზე, რომელსაც სააკაშვილი მეთაურობდა. ხელისუფლებაში მოსვლის ორი კვირის შემდეგ მიშა რუსეთის პრეზიდენტ პუტინთან გაემგზავრა და იმის გარანტიები მიიღო, რომ რუსეთის სამხედრო ბაზა არ ჩაებმებოდა აჭარის სამხედრო მოქმედებებში. თავის მხრივ რა გარანტიები მისცა სააკაშვილმა პუტინს, არ ვიცით, მაგრამ ფაქტია, რომ მოატყუა და უპუტინმაც მას მატყუარა უწოდა.

ხოლო აჭარას სააკაშვილი თავის საკუთრებად მოიაზრებს, თითქოს ის შუა საუკუნეების მაგალითზე მის მიერ დაპყრობილი თუ „განთავისუფლებული“ ტერიტორია იყო. თუ „განთავისუფლებამდე“ აჭარაში უცხოელებს პრაქტიკულად ვერ ნახავდით და ეს სუფთა ქართული ტერიტორია იყო, დღეს ბათუმში და ფაქტობრივად მთელი აჭარის მანძილზე იყო, სოლო ძიგ-ბულაშვილი – სომხები. შენდება პირდაპირი გასასვლელიდან, რათა მათი დიდი ხნის ოცნება ასრულდეს და შავ ზღვაზე პირდაპირი გასასვლელი მიეცეთ. აქვე მკითხველს შეეახსენებ, რომ 1920 წელს სომხების სწორედ ამ ნიუთონის გამო გაიარა წინამორბედმა „ერთი ლიგამ“ არც ერთი ჩვენგანის დამოუკიდებლობა არ ცნო, რასაც შედეგად მოჰყვა ბოლშევიკების მიერ ორივე ქვეყნის – საქართველოსა და სომხეთის – ანექსია!

აჭარის ხელში ჩაგდებად სულ ორივე თვე იყო გასული, სააკაშვილმა ახალი კონფორმაცია რომ წამოიწყო, ამჯერად შიდა ქართლში. აქ, ერგენეთის ბაზრობის წყალობით, სადაც ქართველები და ოსები ერთად ვაჭრობდნენ, სიტუაცია სეპარატისტებთან, პრაქტიკულად, მოგვარებული იყო, ხოლო ცხინვალში ქართული ვალუტა – ლარი ტრიალებდა. გადასახვეტი იყო მხოლოდ რეგიონის სახელწოდება და მისი ავტონომიის დონე. მაგრამ სააკაშვილს ეს არ აწყობდა – მას უნდოდა „ძღვეამოსილი“ ომი, რომლის შანსი მას აჭარაში არ მისცევს. და სააკაშვილმაც, პირველ ყოვლისა, ერგენეთის ბაზრობა დახურა, რითაც მასზე ორიენტირებული ცხინვა-

ლებელ აფხაზეთს“ მიუერთეს! ამის შემდეგ უკვე რუსეთის წინააღმდეგ იწყება უმაგალითო ისტერია, რომლის კულმინაციაც იყო რუსეთის საელჩოს ოფიციალური თანამშრომლების დაპატიმრება. ისინი, როგორც ჩანს, დაზვერვის კოტით იყვნენ იქ. მაგრამ ასეთი კვოტა მსოფლიოს ყველა ქვეყნის საელჩოში არსებობს, მათ შორის, დარწმუნებული ვარ, ჩვენთანაც. პრაქტიკა ასეთია – თუ ისინი არალეგალურ საქმიანობაზე დაიჭირდნენ, ვადა ერთ კვირამდე უნდა მისცე, რომ ქვეყანა დატოვონ. მხოლოდ ირანში იყო, ისლამური რევოლუციის შემდეგ, ამერიკის საელჩოს მთლიანად რომ აიყვანეს მძევლად და დიდხანს ჰყავდათ დატყვევებული.

გაუშვა ხელიდან და კიდევ ერთი შოუ დაგა, მაგრამ ბრალი არავისათვის არ ნაუყენებიათ. ასე გადავრჩით კიდევ ერთ ომს!

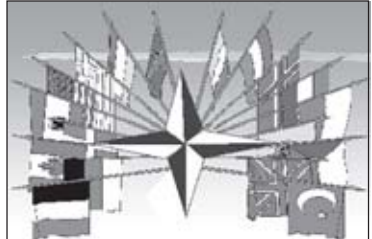
როდესაც სააკაშვილმა რუსეთის საელჩოს თანამშრომლები დააპატიმრა, იმავე დღეს საელჩო მოულოდნელად დატოვდა, თანამშრომლები ოჯახის წევრებთან ერთად თბილისიდან გაიქცნენ ისე, რომ პირადი ქონებაც კი დატოვეს. ამიტომ გაეროცელდა ხმა, რომ პუტინმა ულტიმატუმი წაუყენა სააკაშვილს და თბილისის დაბომბვას შეპირდა, თუ დაკავებულებს არ გაათავისუფლებდა.

როდესაც სააკაშვილმა რუსეთის საელჩოს თანამშრომლები დააპატიმრა, იმავე დღეს საელჩო მოულოდნელად დატოვდა, თანამშრომლები ოჯახის წევრებთან ერთად თბილისიდან გაიქცნენ ისე, რომ პირადი ქონებაც კი დატოვეს. ამიტომ გაეროცელდა ხმა, რომ პუტინმა ულტიმატუმი წაუყენა სააკაშვილს და თბილისის დაბომბვას შეპირდა, თუ დაკავებულებს არ გაათავისუფლებდა.

ასეთ სიტუაციაში ომის თავიდან ასაცილებლად თბილისში სასწრაფოდ ჩამოფრინდა ეუთოს მოქმედი თავმჯდომარე. მან პატიმრები მაშინვე გაათავისუფლებინა და ერთ საათში თავისი თვითმფრინავით წაიყვანა. თუმცა სააკაშვილმა ეს შანსიც არ

იმ დროს ევროკავშირის პრეზიდენტ სარკოზის საქართველოს ბუდი, ცხადია, სულ არ აინტერესებდა – მას არ აწყობდა ის, რომ ამერიკის ახალი აგრესიული პრეზიდენტი გამოიწვევდა ევროპისა და რუსეთის დაპირისპირებას და, შესაძლოა, ომს. მაგრამ, აი, სწორედ სააკაშვილმა ვერ შეასრულა დიკ ჩეინის სამინიო დავალება და ორ დღე-ნახევარში მონაწილე კაბიტულაციას. თუმცა გორში საფრანგეთის საგარეო საქმეთა მინისტრ კუშნერთა გადაღებული კადრების შემდეგ, ეს არავის აბაგაპკირებია. ხოლო შეპირებული ამერიკული სამხედრო ხომალდები ბათუმს მხოლოდ ომის დამთავრებიდან 10 დღის შემდეგ მიადგნენ (ფოტოში შესვლა ვერ გაბედეს – იქ რუსები იდგნენ, ხოლო ბათუმის აკვატორიას თურქეთის ესკადრა იცავდა). ეს ამერიკული სამხედრო ხომალდები რატომაც სასამართლო ნდობითა და პაპირსეებით იყო დატვირთული, რითაც, ალბათ, საქართველოს ოკუპირებული ტერიტორიების „განთავისუფლებას“ შეეცდებოდნენ!

ამოკლად

ნატო ნანობს

გერმანიის საგარეო საქმეთა მინისტრის ევროპის საკითხთა მინისტრმა ვერნერ ჰოიერმა განაცხადა, რომ სამხრეთ ოსეთის კონფლიქტის გამო რუსეთთან ნაჩხუბება „დიდი შეცდომა“ იყო. ცოტა ხნის წინათ ანალოგიური შინაარსის განცხადება გააკეთა პენტაგონის წარმომადგენელმა ალექსანდრ ვერშოუმ. შეგახსენებთ, აგვისტოს ომის გამო შეჩერდა რუსეთი-ნატოს საბჭოს მუშაობა. 2009 წლის მეორე ნახევრიდან ნატომ რუსეთთან დიპლომატიის განახლება მოინდომა და ამას ნახევარი წელი მოაწოდოდა.

დოლარის ისლამური ალტერნატივა

ინდონეზიის მოსახლეობა დოლარის კურსის მერყეობით ისე დაიღალა, რომ ანგარიშსწორებისათვის ოქროს დინარებსა (153 დოლარი) და ვერცხლის დინარებს (3 დოლარი) იყენებენ. ისლამური დინარის ოქროს სტანდარტთან დაბრუნების იდეა მეზობელი მალაიზიის ექსპრემიერ მაჰატჰირ მოჰამადს ჯერ კიდევ 2001-ში ჰქონდა. ახლა კრიზისის შედეგებთან სრულად ნაზიარებ ინდონეზიაში „ისლამური ვალუტის“ პოპულარიზაციას ბოლო რვა წლის მანძილზე მისი კურსის გაოთხმაგებები ხსნიან.

ბაფეტს დოლარი ალარ უნდა

„Berkshire Hathaway“-ის ხელმძღვანელი, ცნობილი ინვესტორი და უმდიდრესი ამერიკელი უორენ ბაფეტი აცხადებს, რომ სიხარულით გადაცვლიდა მთელ თავის დოლარებს შვეიცარიულ ფრანკებში. მან ამერიკულ და ევროპულ ვალუტებს დროთა განმავლობაში მსყიდველურ ნარკაბობს დაკარგვა უწინასწარმეტყველა. მისი თქმით, კრიზისის დასაძლევად ხელისუფლებამ მოსახლეობის ნაკლებად უზრუნველყოფილ ფენებს უნდა დახმარებოდა, რათა მათი სამომხმარებლო მოთხოვნები გაეზარდა.

ტრანსკენური კარტოფილი

ევროკომისიამ ევროპაში გერმანული ქიმიური კომპანია „BASF“-ის მიერ გამოყვანილი გენეტიკურად მოდიფიცირებული კარტოფილის მოყვანის პროექტი დაამტკიცა. ევროპელები ამ კარტოფილით ცხოველების გამოკვებას აპირებენ. გარდა კარტოფილისა, ევროპაში დამკვეთელი იქნება სამი სახეობის ტრანსგენური სიმინდის გაყიდვა, თუმცა მას ევროპის ტერიტორიაზე არ მოიყვანენ. ევროპაში გენომოდირებული პროდუქტის მოყვანის ნებართვა უკანასკნელად 12 წლის წინათ სიმინდთან დაკავშირებით მიიღეს.

აენისტია უფულოვის გაო

ლოს-ანჯელესის საოლქო ციხიდან 200 პატიმარი ვადამდე იმის გამო გაათავისუფლეს, რომ მათ შესაძლებლად სახსრები არ ჰყოფნიდათ. აქამდე მამაკაც დამნაშავეებს სასჯელის 80% მაინც უნდა მოეხდათ, ახლა კი მათ, ვისაც მიიმე ან განსაკუთრებით მიიმე დანაშაული არ აქვს ჩადენილი, მხოლოდ მისჯილის ნახევარს მოახდევინებენ. 80-იან წლებში ფედერალური სასამართლოს გადაწყვეტილებით ლოს-ანჯელესის ციხეების მდგომარეობის გამო იქ სასჯელის მოხდა პატიმრების მიმართ განსაკუთრებულ სისასტიკედ ჩაითვადა.

მორიგი აგრესიული ბაქი-ბუქის შემდეგ, რუსეთმა აფხაზეთისა და „სამხრეთ ოსეთის“ „დამოუკიდებლობა“ აღიარა. სამაგიეროდ, სააკაშვილმა გაზარდა იარაღის შემოტანა, ხოლო ბარამიძემ საჯაროდ განაცხადა, რომ ახლა საქართველოს უფრო მეტი იარაღი აქვს, ვიდრე ეს აგვისტოს „პატარა ჭუჭყიანობამდე“ იყო (გაზეთ „ნიუ-იორკ ტაიმსის“ ზუსტი დახასიათება).

შევაჯამოთ — უბრალოდ დაეკარგეთ კოდორის ხეობა („ხეობა აფხაზეთი“) და ახალგორის რაიონი. თვით ცხინვალში ჩვენი ჯარისკაცები გმირულად იბრძოდნენ, მაგრამ მოულოდნელად ოფიცრებისაგან მიიღეს ბრძანება სახლებში წასულიყვნენ; მერე კი როგორც „დეზერტირები“ ისე გაასამართლეს. თუმცა წაგებული ომის შემდეგ სააკაშვილს თავისივე ოფიცრების შეეშინდა და გათამაშებული სპექტაკლის შემდეგ ბევრი პროფესიონალი სამხედრო დააპატიმრა.

საკაშვილის კიდევ ერთი, ბოლო მეგობარი, პოლონეთის პრეზიდენტი კაჩინსკი გვახსოვს, რომელიც ომამდე ხშირად იყო ხოლმე თბილისში, ხოლო 12 აგვისტოს სააკაშვილის გვერდით იდგა ტრიბუნაზე „გამარჯვების“ სამარცხვინო პარადზე. შემოდგომაზე იგი კვლავ ჩამოვიდა საქართველოში და სააკაშვილმა რატომღაც ოკუპირებული ახალგორისაკენ წაიყვანა. და აქ მოულოდნელად სასტიკი სროლა ატყდა, მაგრამ სააკაშვილის დაცვა რატომღაც ინერტული იყო, ხოლო მიშა, რომელიც გორში შორეულ თვითმფრინავს მიწაზე გართმული თავისი დაცვის წევრთა სხეულების ქვეშ ემალებოდა, ამჯერად რატომღაც ილიმებოდა! აქ კი სწორედ პოლონელმა ჟურნალისტებმა გაახმოვანეს, რომ ეს ყველაფერი დადგმული სპექტაკლი იყო და მას შემდეგ ჩვენ კაჩინსკი აქ თვითონაც აღარ გვინახავს!

რა ანყოფს სააკაშვილს? ცხადია, ის აფხაზეთისა და ოსეთის დამბრუნებელი ვერ და არ არის; თუნდაც იმიტომ, რომ ნატოს გენერალურმა მდივანმა სამიოდე წლის წინათ დააფიქსირა როგორც თბილისში, ისე ბრიუსელში: „ნატოში მხოლოდ აფხაზეთისა და სამხრეთ ოსეთის გარეშე მივიღებთ!“ შეიძლება სააკაშვილს ამისი ნამდვილად სჯეროდა 2008 წლის აგვისტომდე და ამიტომაც წამოიწყო ეს პროვოკაცია, მაგრამ თვით სააკაშვილისვე სიტყვებით, რომელიც მან ივლისში

წამყვან ამერიკულ ჟურნალს უთხრა, ამ ომის შემდეგ როგორც ქვეყნის ტერიტორიული მთლიანობის აღდგენის, ისე ნატოში განეგრიანების პერსპექტივა პრაქტიკულად წულის ტოლი გახდა.

ახლა ჩვენმა ძლიერმოხილმა სარდალმა თვალის ავლანეთის ომს დაადგა, სადაც ამერიკელებს ძალიან სჭირდებათ ე. წ. „საზარბაზნე ხორცი“. მან მაშინვე იგრძნო, რომ აქ კარგი ფულის გაკეთების შანსია. მაგრამ ამერიკელები როგორც ავლანეთიდან, ისე ერაყიდან მალე გასვლაზე ალაპარაკდნენ. ასე რომ, ეს წყაროც მალე დაიხურება, თუ ისლამისტი ფუნდამენტალისტები საქართველოზე შურიძიებას არ გადასწყვეტენ.

აი აქ კი სააკაშვილს ნამდვილად აწყობს ახალი პატარა ომი, რის შემდეგაც რუსები მართლაც შემოვლენ თბილისში, ის კი გაიქცევა. ასე გახდება „დევენილი პრეზიდენტი“. თავისი ფული და ქონება საქართველოდან მან ჯერ კიდევ შარშან გაიტანა (ბათუმში ბევრს ახსოვს ეს ორი გემი), მაგრამ აქ ერთი სერიოზული პრობლემაა — მის, არაბული ქვეყნების გარდა, უკვე არსად აღარ იღებენ როგორც პრეზიდენტს. ბოლო რამდენიმე კვირაში მას ჰქონდა გაურკვეველი ვიზიტები კანადაში, გზად ლონდონში გაჩერებულა, ხოლო ორიოდ დღის წინათ რამდენიმე საათით სტამბოლში ჩასულა. არც ერთ ამ ქვეყანაში მის არც ერთი ოფიციალური პირი არ შეხვედრია, ისევე, როგორც ეს იყო შარშან თვით წლის განმავლობაში.

აქ გავისხენოთ ირანის ბოლო შაჰის ხვედრი 1979 წელს: მუშამედ რეზა ფეჰლევი იყო ამერიკის ფავორიტი, მას ლამის ხელის გულზე ატარებდნენ. მაგრამ შემდეგ ადამიანის უფლებათა უბეში დარღვევების, დემოკრატიის არ არსებობის და პოლიტიკური პოლიციის ტერორის გამო ამერიკელები მას განუდგნენ! უფრო მეტიც, ისლამური რევოლუციის დროს მისი ირანიდან გაძევების შემდეგ ის ამერიკაშიც აღარ შეუშვეს, ისევე, როგორც მთელ ევროპაში. ხოლო ბოლოს ცენტრალური ამერიკის რომელიღაც პატარა რესპუბლიკაში ეს უმდიდრესი კაცი პირწინადად გააბატონეს და სიღარიბეში გარდაიცვალა.

ეს ჭკუის სასწავლებელი ისტორიაა და კარგი იქნება, ზოგიერთები სხვის შეცდომებზე სწავლობდნენ...

რააზ კლიშაშვილი

ბეზია-შვილიშვილის ყაბარული პოიაჟი

საქართველოს პრეზიდენტი ხშირად რომ „დაქრის“ თავისი ბოინგით საქართველოს ფარგლებს გარეთ, არავისთვის სიახლე არ არის, მაგრამ ყველაზე საინტერესოა ის, რომ გამზრდელ ბეზიას ამაგი დაუფასა და ამ ბოლო დროს ოფიციალურ ვიზიტებში თან დაჰყავს ხოლმე. ამჯერად ბეზია-შვილიშვილის ყაბარული ვოიაჟის ამბავი გასკდა. როგორ აფასებენ მას პოლიტიკოსები? როგორც გაირკვა, ოპოზიციონერებისა და საქართველოს სხვა დანარჩენი მოქალაქეებისგან განსხვავებით, მმართველი გუნდის წევრებისთვის სააკაშვილის ბეზიის ყაბარში ვიზიტის ამბავი უცნობი იყო.

გიორგი გვახარია, ლეიბორისტული პარტია:

— არა მარტო ყაბარში. სააკაშვილმა, პრაქტიკულად, შემოატარა თავისი ბეზია მსოფლიოს ირგვლივ. ალბათ, ეს ბეზია ამაყობს, რა შვილიშვილი გააშავეს ამ ქვეყნის სხვა ბეზიებმა და სხვა შვილიშვილებმა, რომელთა ხარჯზეც ეს ძვირფასი ბეზია მოგზაურობს მსოფლიოს ირგვლივ? რა დააშავეს „88-ლარიანმა“ ბეზიებმა, რომლებიც ამ თანხით ნამალსაც ვერ ყიდულობენ, რომ ჯანმრთელობა და სიცოცხლე შეინარჩუნონ? თუ ამას სამართლებრივ შეფასებას მივცემთ, ეს სისხლის სამართლის დანაშაულია, როდესაც პირად და სამსახურებრივ მდგომარეობას იყენებ იმისთვის, რომ შენი ახლობლების გასანებებლად საბიუჯეტო თანხები დახარჯო. ეს დაახლოებით 7 წლამდე თავისუფლების აღკვეთას ითვალისწინებს.

კობა დავითაშვილი, ხალხის პარტია:

— მას შემდეგ, რაც მიხეილ სააკაშვილის დედას უგულავამ სახელმწიფო ბიუჯეტიდან 116 ათასი ლარი ჩაურიცხა, მისი ბეზიის ამბავი აღარ მიკვირს. ეს არის სააკაშვილის კორუპტიული რეჟიმის ჩვეულებრივი საქციელი და სახელმწიფო ბიუჯეტის გაფლანგვა საკუთარი მიზნებისთვის. ეს სისხლის სამართლის დანაშაულია და სააკაშვილი ძალიან მალე წარდგება მართლმსაჯულების წინაშე.

ნიკო ლაიკიშვილი:

— არ ვიცი ამის შესახებ არაფერი. საზღვარგარეთ ვარ და 4 დღეში ჩამოვალ.

სათუნა ოჩიაური, პარლამენტის წევრი:

— ვინ წაიყვანა? არ მინახავს, არ ვიცი, ამაზე კომენტარს ვერ გავაკეთებ. ნამდვილად არ ვიცი, ჰყავდა თუ არა ბეზია ყაბარში წაყვანილი.

დავით დარჩიაშვილი, პარლამენტის ევროინტეგრაციის კომიტეტის თავმჯდომარე:

— ბოდიში, სად ჰყავდა? — **ყაბარში.**

— უკაცრავად რა, რამე უფრო სერიოზული საქმით ვერ დაკავდებით?

მკითხველ კონფლიქტებსა და ევროინტეგრაციის საკითხებზე, თუ გაინტერესებთ რამე.

დავით საბანელიძე, „მემარჯვენეები“:

— შვილიშვილებსა და ბეზიების ურთიერთობაში ვერ ჩავერევი. ეტყობა, ჯერ კიდევ არ ჰყოფნის გონიერება პრეზიდენტს, ბეზიის გარეშე გადაწყვეტილებები მიიღოს.

ქალბატონი მზია საკმაოდ გონიერი ქალბატონია და ამიტომ დაჰყავს, ეტყობა, ოფიციალურ ვიზიტებში.

ბაბა კლიაშვილი

ჩაფიქრებული ხსოვნებისთვის

შვეიცარიაში გაიმართა საყოველთაო რეფერენდუმი. მის მონაწილეებს უნდა გადაეწყვიტათ, დასვდებოდა თუ არა ქვეყანაში ცხოველების ადვოკატის თანამდებობა.

ქვეყნის ცხოველთა დამცველები კონსტიტუციაში ცვლილებების შეტანას იმედოვნებდნენ, თუმცა რეფერენდუმზე ამ იდეამ მხარდაჭერა ვერ მოიპოვა. 2008 წელს ქვეყანამ უკვე მიიღო ცხოველთა დაცვის შესახებ მსოფლიო მასშტაბით უმკაცრესი კანონი. შვეიცარია 1848 წლიდან უკვე 500-ზე მეტი რეფერენდუმი ჩაატარა.

ისლანდია ვალუას არ აბრუნებს

2006-2008 წლებში ისლანდიის უმსხვილესმა ბანკმა „Landbanki“ ბრიტანელებსა და პოლანდიელებს დაგროვებითი ანაზღაურების გახსნა ევროპაში ყველაზე ხელსაყრელი პირობებით შესთავაზა და უამრავი კლიენტი მიიზიდა. მაგრამ 2008 წლის ოქტომბერში ბანკი გაკოტრდა, მისმა კლიენტებმა 5 მილიარდამდე ევრო დაკარგეს. ისლანდიაში კი ორიოდ დღის წინათ რეფერენდუმის წესით გადაწყვიტა, რომ დაზარალებულ ბრიტანელებსა და პოლანდიელებს სახელმწიფომ კომპენსაცია არ უნდა გადაუხადოს.

კლინტონი დაბლოკავს

აშშ-ის სახელმწიფო მდივნის — ჰილარი კლინტონის განცხადებით, ამერიკის ადმინისტრაცია ეცდება, კონგრესში თურქების მხრიდან სომეხთა გენოციდის აღიარება დაბლოკოს. ბარაკ ობამამ წინასაარჩევნო კამპანიაში პირობა დადო, რომ მასიურ მკვლელობებს გენოციდის კვალიფიკაციის მისცემდა, მაგრამ ახლა მდგომარეობა „მნიშვნელოვნად შეიცვალა“. 1915-1917 წლებში მიმდინარე მოვლენები, რომელთაც, ზოგიერთი წყაროს ცნობით, მილიონი სომეხი ემსხვერპლა, თურქეთსა და სომხეთს შორის მთავარ გადაუჭრელ პრობლემად რჩება.

მერს 15 წელი მიუსაჯეს

ალაბამას შტატის უდიდესი ქალაქის — ბირმინგემის მერს, ლარი ლენგორდს მექრთამეობისათვის 15-წლიანი პატიმრობა მიუსაჯეს. კიდევ კარგად გადარჩა, ბრალდება მისთვის 24-წლიანი პატიმრობას ითხოვდა. 63 წლის ლენგორდმა განაცხადა, რომ მსაჯულებმა გადაწყვეტილება რასობრივ ნიადაგზე მიიღეს. საქმის მასალების მიხედვით, მერმა ქრთამის სახით სულ დაახლოებით 240 ათასი დოლარი აიღო. ახლა მას ამ თანხის სახელმწიფოსთვის დაბრუნება და 120 ათასამდე დაგროვილი გადასახადების ვალის გადახდაც მოუწევს.

აუშ „ნათელშილვალ“ მოკტონს ეპოს

აშშ-ის ბირჟებისა და ფასიანი ქაღალდების კომისია ეძებს „ნათელმხილველ“ შონ დევიდ მორტონს, რომელმაც ცნვესტორებისაგან 6 მილიონი დოლარი მოაგროვა, ნახევარ წელიწადში მათ 117%-იან მოგებას დაპირდა და გაუჩინარდა. მთლად უნაშუსოდ არ მოქცეულა, ამ ფულის ნახევარი საქმეში მართლაც დააბანდა, თუმცა — წარუმატებლად. სამწუხაროდ, მორტონს, რომელიც თავს თანამედროვე ნოსტრადამუსს უწოდებს, ფინანსური რეგულატორების მიერ მის წინააღმდეგ საქმის აღძვრის თაობაზე ხილვა არ ჰქონია.

საავტორო სვეტი

ჯონდი გაღაგაღა!

იმდენი ილაპარაკეს, პრეზიდენტი კაიფობსო, ანუ კულტურულ-სამედიცინო ენაზე რომ ვთქვათ, ნარკოდამოკიდებულაო, შენუხდა კაცი და პარლამენტარ დიმიტრი ლორთქიფანიძის ინიციატივა გაიზიარა: საჯარო მოსამსახურეებს ნარკოლოგიურ შემონმებას ჩაუტარებენ ყველაზე თანამედროვე მეთოდით — თმის ღერის მეშვეობით.

ქვეყანა, რომელსაც ოფიციალურად 80 ათასი, ზოგიერთი მონაცემით კი 250 ათასი ნარკომანი ჰყავს, შეიძლება ითქვას, რომ დემოგრაფიული კატასტროფის ზღვარზეა და, თუ თევზის თავის შესახებ ანდა-ზასაც გავიხსენებთ, ძველი მისახვედრი არ არის, თევზი საიდან... კაიფობს კი არა და, ყარს.

მრავლისმეტყველია ის ფაქტი, რომ ამ მდგომარეობამ პრეზიდენტიც კი შეანუხა — კაიფობს ყველა და ყველგან — ერთ გუნდად და ცალ-ცალკე: ჩვენ ერთი გუნდი ვართ!

ამ გუნდში ხელისუფლება და ოპოზიცია წარმოუდგენელ ერთსულოვნებას იჩენს.

საოცარია პირდაპირ, რა თმის ღერით შემონმება უნდა ნებისმიერ საჯარო მოსამსახურეს? აკი, ვანოს ყურები ყველას უსმენს და ვანოს თვალებს არაფერი გამოეპარებაო? რა, პრეზიდენტმა არ იცის, ვინ კაიფობს მის სახელისუფლო ვერტიკალში? თუ პრეზიდენტიც... „კაიფობს“ კი არა და, „გვეკაიფება“? იცის, მაგრამ მაინც აცხადებს, რომ „ყველა საჯარო მოსამსახურე, დაწყებული მაღალი თანამდებობის პირებიდან, ნარკოტიკებზე შევამოწმოთ თანამედროვე ტექნოლოგიით, რომელიც უმტკივნეულოა და არადაზმავთვით, ასევე უშეცდომოც“.

პირველიც თმითონ ჩაიტარებს ნარკოტიკს — თმის ერთ ღერს განიშრავს, რომელიც უტყუარად დაადასტურებს, რომ „წვეთი სისხლი არ არის“ მასში **ჰეროინული**.

ასოციაციურად გამახსენდა, რომ ასევე წვეთი სისხლს ვერ იპოვით მასში **ჰეროინულს**.

ეძებთ, თუ გნებავთ, მასში ჰეროინის წვეთი, ხოლო გიგი ნერეთლის თავზე თმის ერთი ღერი „უმტკივნეულო და არადაზმავთვით ტექნოლოგიით“ შესამოწმებლად.

ვერაფერს იპოვით, რადგან პრეზიდენტმა ნახა, რომ „მაინცდამაინც თმები არ ჰქონდა“, მაგრამ იქვე იმედი გამოთქვა, რომ „ისიც, ალბათ, მოიძიებს ერთ ღერ თმას და ჩააბარებს“.

პრეზიდენტის „ალბათ“ იმას ნიშნავს, რომ გიგი ნერეთელი თავზე თუ ვერა, სხულის ნებისმიერ სხვა ადგილზე „მოიძიებს ერთ ღერ თმას“.

ხუმარა კაცია (მასხარაში არ აგეროთ!) პრეზიდენტი სააკაშვილი და „ნაეკაიფა“ გიგი ნერეთელი; იცის, რომ „ცუდად არ გაუგებს“. ერთხელ გადაცემა „პატრულიც“ ეხუმრა (თუ ემასხრა) გიგის და საყოველთაო ტელედაქტრებისა და „მასკი-მოუების“ ფონზე თბილისის საკრებულოს შენობის წინ გააფითრა.

ვისაც გიგის მაშინდელი სახე ახსოვს, დამეთანხმება, რომ ნერეთელი ამ შემთხვევაში „დაგვიბარებს“ კი არა და, სულ დაიპუტავს „ერთ ღერ თმას“!

მაგრამ რა ქნას ჯონდი ბალათურიამ, როცა პარლამენტში არის უმრავლესობა, არის უმცირესობა და არის ერთი ჯონდი, ამ ჯონდის კი საქმე რთულად აქვს? პრობლემა აქაც თავშია, უფრო სწორედ თავზე, ჯონდის თავზე! მართალია, პრეზიდენტს არ გაახსენდა, მაგრამ თუკი ეს წესი სააკაშვილმა „წესად დარგო“, მაშინ „ყოველ დღეს“ მასაც ჰკითხავენ, რატომ არ მოიძია ერთი ღერი თმა, თორემ, „ვის რა არგო“, ამას რა კითხვა უნდა. ან რა აზრი აქვს.

ჯონდი კი ძალისხმევას არ დაიპუტებს იმის დასამტკიცებლად, რომ სუფთაა და ცარიელი (თმისგან დაცარიელებული!) თავის მიუხედავად, ხელისუფლებას სალი გონებით უნევს ოპონირებას. მერე რა, რომ ნუგზარ ერგემლიძის მსგავსად მთელი ხელისუფლების „გასაპრავებელი“ ქოჩორი არა აქვს, ერთ ღერს ესეც მოძებნის.

აონდო მინარაჰვილი

P.S. ისე, რა საოცარია: ხელისუფლებაში ყოფნისას ყველას თვალზე ლიბრი აქვს გადაკრული და იქიდან როცა ააძუტგინებენ, მაშინვე მზერა დაენმინდებათ და აღმოაჩენენ, რომ პრეზიდენტი „კაიფშია“, „გვამური ლაქები“ აქვს და რომ ამას სქლად წაცხებული ფერუმარილითაც ველარ ნიღავს.

ტარიელ გაგნიძე: მთავარია, ვისთან იმსჯელავს პოლიტიკურ თემაზე რუსეთის პრეზიდენტი

ქართული პოლიტიკური სპექტრის ბოლოდროინდელი გააქტიურება მომავალშიც არა ერთხელ გახდება საზოგადოების განსჯის საგანი. ამ მხრივ განსაკუთრებით თვალშისაცემია რუსეთ-საქართველოს ურთიერთობაში მნიშვნელოვანი ცვლილებების შეტანის მცდელობა ცალკეული პოლიტიკოსების მხრიდან. რუსეთის ხელისუფალთ არა ერთხელ განუცხადებიათ, რომ არ ცნობენ საქართველოს ხელისუფლების რამდენიმე წარმომადგენელს და მათთან არანაირი ურთიერთობა არ ექნებათ. ამ ფონზე საყოველთაო ყურადღების ცენტრში მოექცა ჯერ ზურაბ ნოლაიდელის, ხოლო შემდეგ ნინო ბურჯანაძის მოსკოვური ვიზიტები და შეხვედრები. არასამთავრობო ორგანიზაცია „ისტორიული მემკვიდრეობის“ თავმჯდომარემ, ბატონმა ტარიელ გაგნიძემ ამ საკითხებზე განსაკუთრებით გაამახვილა ყურადღება, თუმცა საუბარი უფრო „შინაური“ თემით დავიწყეთ.

— ბატონო ტარიელ, მალე სამი თვე გახდება, რაც ხელმეორედ დაარბიეს ჩვენი გაზეითის რედაქცია და თქვენი ოფისი. წინასწარ ვხვდები, რასაც მიპასუხებთ, მაგრამ მაინც უნდა გკითხოთ: რაიმე სახლზე ხომ არა აქვს გამოძიება?

— ამ რამდენიმე დღის წინათ პირადად მოვიკითხე საქმის მდგომარეობა და შევხვედი ორივე გამოძიებელს — 2009 წლის 26 თებერვლის ქურდობაზეც და 2009 წლის 19 დეკემბრის დარბევის ფაქტზეც. ორივე შემთხვევაში მივიღე ტრაფარეტული და არაფრისმთქმელი პასუხი: საქმეები ჯერჯერობით გაუხსნელია, მაგრამ გამოძიება მიმდინარეობს. მე არ ვარ აყოლილი ილუზიებს და ვიცი, რომ ამ ხელისუფლების პირობებში ამ საქმეებს გახსნა არ უნერია. ერთის მხრივ, ეს გასაგებია — საკუთარ თავს თვითონვე ხომ არ ამხელენ?

— **მასსოვს, დარბევის შემდეგ გავრცელებულ განცხადებაში თქვენ საყვედურს გამოთქვამდით საქართველოში აკრედიტირებული საელჩოებისა და საერთაშორისო ორგანიზაციების წარმომადგენლებისადმი და ბრძანებდით, მათ რომ მეტი ყურადღება გამოეჩინათ თქვენ მიერ მომზადებული წიგნის პრეზენტაციისადმი, ხელისუფლება დარბევას ველარ გაგვიბედავდაო. ახლა მაინც თუ გამოიჩინა ვინმემ ყურადღება?**

— საერთაშორისო ორგანიზაციებს მეტი ყურადღებისა

და პრინციპულობის გამოჩენა მართებთ თვითონ ადამიანის უფლებების დაცვის მდგომარეობისადმი საქართველოში; ჩვენი წიგნის პრეზენტაციაც სწორედ ამ მიზანს ისახავდა. ეს არ ყოფილა კრებულის მომზადება მარტოოდენ ნიგუნის გამოცემისთვის.

9 მარტს ევროპის საბჭოს ოფისში მიმინვიეს, სადაც ვესაუბრე ქალბატონ საბრინა ბიუჰლერს, მრჩეველს ადამიანის უფლებათა საკითხებში. მათ სწორედ 19 დეკემბრის ინციდენტის გარემოებები აინტერესებდათ; გამოიკითხეს, თუ როგორ მიდიოდა გამოძიება, გახსნილი იყო თუ არა საქმე; დაინტერესდნენ, ზოგადად, ჩვენი საქმიანობითაც; ვისაუბრეთ, აგრეთვე, სხვადასხვა თანმდევი საკითხებზეც, რომელზეც საუბრის პროცესში წამოიჭრა. ქალბატონმა ბიუჰლერმა ყოველგვარი თანდაგომ ალმითქვა თავისი კომპეტენციის ფარგლებში.

მინდა შემთხვევით ვისარგებლო და თქვენი განხილვის საშუალებით მადლობა გადავუხადო მას გამოჩენილი ყურადღებისთვის.

— **ბატონო ტარიელ, თქვენი საზოგადოების საქმიანობა არ არის პოლიტიკური ხასიათის, მაგრამ ახლა საქართველოში ისეთი ვითარებაა, პოლიტიკას გვერდს ვერ ავუვლით. როგორ უყურებთ შექმნილ მდგომარეობას და როგორია თქვენში აზრი ოპოზიციის ქმედებებზე, აქვთ მათ ხელისუფლებისთვის ადგილობრივი არჩევნების მოგების შანსი?**

— სიმართლე გითხრათ, ოპოზიციაზე დიდი წარმოდგენის არ ვარ. მათ საქციელს რომ ვაკვირდები, მყარი მთაბეჭდილება მრჩება, რომ ისინი ხელისუფლების თამაშს თამაშობენ და მასთან ფარულ ალიანსშიც არიან. თვითონ განსაჯეთ: ჯერ საარჩევნო კოდექსში შესატანი ცვლილებების შემუშავებაში ჩაერთნენ და ამით გატარებულ საკანონმდებლო ცვლილებებს გაუკეთეს ლეგიტიმაცია — ხელისუფლებას მისცეს საშუალება, „ოპოზიციის“ მონაწილეობით დაეკანონებინა თბილისის მერის არჩევა ამომრჩეველთა ხმების მხოლოდ 30%-ით.

ეს ხმათა ის რაოდენობაა, რისი მიღების შანსიც აქვს მოქმედ მერს ჩინოვიკითა ელექტორატისა და ე.წ. ადმინისტრაციული რესურსის გამოყენებით. გამოდის, რომ არჩევნებში მონაწილეთა უმრავლესობა — 70% ამ კანდიდატის ხმას არ აძლევს და მეორედ არჩეულად მაინც ის ითვლება. ამ სურათის მეტად თუ ნაკლებად განეიტრალებისკენაა ახლა მიმართული ოპოზიციის საქმიანობა და სწორედ ამიტომ ყველა სუბიექტი ცალ-ცალკე ასახელებს თავის კანდიდატურას, რათა ეს სხენეული 70% მერობის არასახელისუფლო პრეტენდენტებზე გადაინაწილდეს და ამჯერად უკვე თვით არჩევნების პროცესის ლეგიტიმაცია მოხდეს.

ამ ადგილობრივი არჩევნების თავისებურება ისიცაა, რომ სააკაშვილი ცდილობს,

არჩევნები მაქსიმალურად ობიექტურად ჩაატაროს, რადგან იცის, რომ მთელი უცხოეთი და საერთაშორისო ორგანიზაციები კრიტიკულნი იქნებიან ნებისმიერი თვალშისაცემი დარღვევისადმი. არჩევნების გამჭვირვალედ ჩატარებით სააკაშვილი საკუთარი გატეხილი სახელის აღდგენას ცდილობს, რათა საერთაშორისო ასპარეზზე ის მაინც ჰქონდეს სათქმელი, — არჩევნები დემოკრატიულად ჩავატარეთ.

— **რატომ ცდილობს სააკაშვილი, მაინცდამაინც, უცხოეთის თვალში დაიბრუნოს ავტორიტეტი? არ ურჩევია ქვეყნის შიგნით აღიდგინოს სახელი?**

— 2008 წლის აგვისტოს ომით სააკაშვილმა დაკარგა ის უპირობო საერთაშორისო მხარდაჭერა, რომელსაც მას უწევდა ბუშის ადმინისტრაციის თანხმობის შემთხვევაში. ობამას პრეზიდენტად არჩევის შემდეგ ამერიკამ მნიშვნელოვანდ შეცვალა საერთაშორისო პოლიტიკური ორიენტაციები, ხელი აიღო მარიონეტული რეჟიმების მხარდაჭერაზე და დაადაგა რუსეთთან თანამშრომლობის გზას. სააკაშვილის საერთაშორისო მხარდაჭერა მთლიანად განპირობებული იყო აშშ-ის ძალისხმევით და მათი ხათრით. რამდენიმე ქვეყნისა და, უპირველესად, რუსეთის გარდა, არავინ ლაპარაკობდა სააკაშვილის ავტოკრატიულ რეჟიმზე, მის ანტისახელმწიფოებრივ-ანტიქართულ პოლიტიკაზე; იმაზე, რომ ამერიკელების ხელში

საქართველოში აკრედიტირებული საელჩოებისა და საერთაშორისო ორგანიზაციების წარმომადგენლებს მიმართული ყურადღება რომ გამოეჩინათ „ისტორიული მემკვიდრეობის“ მიერ მომზადებული წიგნის „საქართველო და მსოფლიოს“ ოფისის დაარსებას ველარ გაგნიძე.

საქართველოს ხელი-სუფლება გადაიქცა საერთაშორისო პროვოკატორად. ეს მან აგვისტოს ომის გაჩაღებით გამოავლინა. დღეს სააკაშვილს ამერიკა მხარს აღარ უჭერს, ამიტომ აღარც ევროპის ქვეყნები ხუჭავენ თვალს საქართველოს ხელისუფლების საქციელზე და სწორედ ამიტომაც საქართველოს პრეზიდენტი მონდომებული, რომ ისევე საზღვარგარეთის თვალში აღიდგინოს სახელი. მისი ხელისუფლების არსებობა და პირადად მისი კეთილდღეობა სწორედ საზღვარგარეთის წამყვანი ქვეყნების კეთილგანწყობაზეა დამოკიდებული, თორემ ქვეყნის შიგნით მას რა სახელი აქვს, ეს იმდენად აინტერესებს, რამდენადაც ამ სახელმა ქვეყნის გარეთ შეიძლება გააღწიოს. ქვეყნის შიგნით მას ავტორიტატი აქვს დამყარებული და ამიტომ მისი ხელისუფლების არსებობა არ არის დამოკიდებული იმაზე, რას ფიქრობს პრეზიდენტზე საქართველოს მოსახლეობა.

— თქვენი პასუხიდან ბუნებრივად იბადება კითხვა: რა გამოდის, თუკი ამერიკელებმა ჩვენზე ხელი აღდეს და უპირატესობას რუსეთთან დაახლოებას ანიჭებენ, ახლა ჩვენი ხელისუფლების შეცვლა-არშეცვლა უკვე რუსეთზე გახდა დამოკიდებული?

— საკითხის ასე დასმა მთლად მართებული არ არის. ამერიკის წინანდელი ხელისუფლება საქართველოს ხელისუფლებას მუდმივად იყენებდა პროვოკაციებისთვის რუსეთის წინააღმდეგ. ახლა კი ჩვენ, უფრო სწორად, საქართველოს ხელისუფლება პირისპირ დარჩა გაბრაზებულ რუსეთთან. რუსეთის ხელისუფლების დამოკიდებულება სააკაშვილის მიმართ კი საყოველთაოდ ცნობილია. ამერიკელების მიერ ჩვენთან დაწერაგული სახელისუფლო სისტემა ისეთია, რომ, როგორც ზემოთ ვთქვი, მისი არსებობა მთლიანად არის დამოკიდებული გარედან მხარდაჭერაზე. იციან რა, ცალკე ხელისუფლება ფარულად და ოპოზიციის ნაწილი კი ამკარად ახლა რუსეთში ცდილობს მფარველის პოვნას. ამიტომაც, რომ ჯერ ნოღადელმა გამოახა მოსკოვში ჩასახველი გზები და შემდეგ — ბურჯანაძემ.

— მათი მოსკოვური ვიზიტებიც ხომ იმაზე მიგვანიშნებს, რომ, ამერიკელებს ახლა რუსები ჩაენაცვლებას?

— ამ საკითხს ასე ერთმნიშვნელოვნად ნუ მივუდგებით. ამერიკელები იქცეოდნენ ასე: აარჩევდნენ პიროვნებას, მოიყვანდნენ ხელისუფლებაში და შემდეგ მისი ხელით ატარებდნენ მხოლოდ საკუთარ პოლიტიკას, ე.ი. მხოლოდ კონკრეტულ პირთან თანამშრომლობდნენ და არა ქვეყანასთან და ხალხთან. რუსეთი რადიკალურად დემოკრატიული პოლიტიკის დამოწმებდას ახდენს — მას არაერთხელ განუცხადებია, რომ თანამშრომლებს საქართველოსთან და ქართველ ხალხთან. სწორედ ამიტომ ღებულობენ რუსები საქართველოს საზოგადოებრიობის ყველა წარმომადგენელს და ამ საზოგადოების დიდი თუ მცირე ნაწილის გამომატველ ამა თუ იმ პოლიტიკურ ფიგურას. მაგრამ რუსებს მათი წარსული საქმიანობაც ახსოვთ, მოსკოვში მათი ვიზიტების ჭეშმარიტი მიზნებიც იციან და ამიტომ არ მსჯელობენ მათთან პოლიტიკურ საკითხებზე, ღებულობენ მხოლოდ როგორც საზოგადოების წარმომადგენლებს, ესაუბრებიან მხოლოდ ორი ქვეყნის ურთიერთობის ზოგად თემებზე. თუ დააკვირდით, ზურაბ ნოღადელთან შეხვედრისას საერთოდ არანაირ კონკრეტულ თემაზე არ ყოფილა საუბარი. მან მხოლოდ მადლობა გადაუხადა პრემიერ-მინისტრ პუტინს ქუთაისში განადგურებული მემორიალის ასლის მოსკოვში აღმართვის გადაწყვეტილებისთვის (მართლაც სამადლობლო საქმეა), ხოლო ნინო ბურჯანაძესთან ვლადიმერ პუტინი მხოლოდ ორი ქვეყნის ნორმალური ურთიერთობების აუცილებლობაზე ზოგადი ფრანხებით შემოიფარგლა.

აქ გასათვალისწინებელია კიდევ ერთი რამ: არც რუსეთის პრემიერი და არც სახელმწიფო სათათბიროს თავმჯდომარე კონსტიტუციით არ არიან საგარეო-პოლიტიკური კურსის შემმუშავებელი და გამტარებელი ფიგურები. რუსეთის კონსტიტუციით ასეთი პრეროგატივა პრეზიდენტის კომპეტენციაა. რუსეთის პრეზიდენტს კი არც ბატონი ნოღადელი მიუღია და არც — ქალბატონი ბურჯანაძე; ალბათ, არც მიიღებს.

— როგორც ჩანს, მთავარი ინტრიგა წინ გველოდება...

— ალბათ, კი. 2009 წლის 14 სექტემბერს ქ. იაროსლავლში გამართულ საერთაშორისო კონფერენციაზე გამოსვლისას რუსეთის პრეზიდენტმა დიმიტრი მედვედევმა ხაზი გაუსვა იმას, რომ ამა თუ იმ ქვეყნის შიდა პოლიტიკა უკვე აღარ არის მარტო იმ ქვეყნის შიდა საქმე. ქვეყნის კულმძღვანელობის არაკომპეტენტურობა და შიდა ამოცანების გადაწყვეტის უუნარობა მხოლოდ მათ ქვეყანას კი არა, მრავალ სხვა ქვეყანასაც უქმნის თავსატეხს და სახელმწიფო ინსტიტუტების არაეფექტიანობა საერთაშორისო კონფლიქტებს წარმოშობს. სწორედ ამიტომ აღნიშნა დიმიტრი მედვედევა: — სახელმწიფოები უფლებამოსილი არიან, კრიტიკულად შეაფასონ სხვა ქვეყნების არა მხოლოდ საგარეო, არამედ საშინაო პოლიტიკაც.

ქვეყნის საშინაო და საგარეო პოლიტიკის შეფასება, კრიტიკული იქნება ეს თუ პოზიტიური, იმ კონკრეტული პოლიტიკოსების შეფასება, რომლებიც ამ პოლიტიკას უძღვებიან და წარმართავენ.

1995 წლიდან და, განსაკუთრებით, „ვარდების რევოლუციის“ შემდეგ საქართველოში ეს პერსონები ან ხელისუფლებაში იყვნენ და არიან, ანაც ოპოზიციაში გადაინაცვლეს და ახლა მოსკოვში მიიქარაიან. ქართული პოლიტიკის წარმატებებიც (თუ გვექონდა) და ჩავარდნებიც მთლიანად მათი „მოღვაწეობის“ დამსახურებაა და მათი შეფასებაც, ამაში მათ არავინ არ შეეცილება.

სეროზულ, შინაარსიან პოლიტიკას სეროზული, პასუხისმგებლობის მქონე ხალხი სჭირდება.

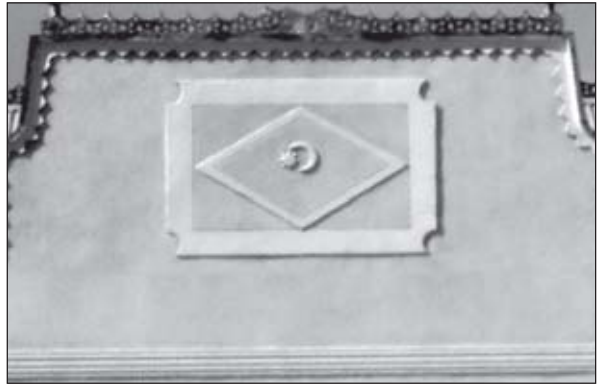
პოლიტიკოსის ავტორიტეტი იმით განისაზღვრება, თუ რა პრინციპებით საქმიანობს ის და ვინ არიან მისი პარტნიორები. სეროზული პოლიტიკოსი, რომელსაც საქმიანი, სეროზული მისწრაფებები ამოძრავებს, პარტნიორადაც ასეთ პერსონას ირჩევს.

ვენახოთ, ვისთან ჩათვლის შესაძლებლად რუსეთის პრეზიდენტი პოლიტიკურ თემებზე მსჯელობას.

ესაუბრა ბონდო მინარაშვილი

«მწვანე სვლიკები» ბარიგების «საჯანბო ქისიღან»

ქვეყანაში, სადაც სიღარიბის მაჩვენებელი ჯერ კიდევ საგრძობლად მაღალია, თითქოს იმედის მომცემი უნდა იყოს თბილისის შემოგარენში მომრავლებული ფეშენებლური საცხოვრებელი სახლები. მკითხველის ყურადღება ამჯერად არა ახალი ევროპული და ამერიკული სოფლებისკენ, არამედ რუსთავის გზატკეცილის მიმდებარე ტერიტორიისკენ მიწნა მივმართო, სადაც არა სამშენებლო კომპანიები, არამედ რიგითი მოქალაქეები ქმნიან ახალ ინფრასტრუქტურას.

«სასაბილო მწვანელები» შექმნილი კვირადღიკაბული «ჭიკები»

ამ ადგილობრივი მუსლიმანები დღეში სამჯერ ლოცულობენ

ბოს, ყოველდღიურად 2000 კონა მწვანელები გაყიდვაშია. მამინ, როცა ქართველი გლეხი ნაღობი ახლამდე წელზე ფეხს იდგამს, კაპის კაპიკზე ადებს და მაინც ბორბლებში მოტრიალებს. «ტრიცია» და «ვოლგა» დაიღობს, «ბაჯები» ქმრები ყოველ წელს ახალ-ახალ მანქანებში ყიდულობენ. მწვანელები რომ ასე ადვილად ამდიდრებდნენ ადამიანს, ალბათ, კახელები ვენახს გაკაფავდნენ და ნიახურისა და ოხრახუმის პლანტაციებს გააშენებდნენ.

ის, რომ მარტო მწვანელები ვერ გამდიდრდები, ფაქტია. თუ იმასაც გათვალისწინებთ, რომ არაერთი ფაქტი გახმაურდა და ადგილობრივი მოსახლეობის, ანუ აზერბაიჯანელების არააზერბაიჯანულ მეზობლასაც მივუგებთ ყურს, რეალობას მოკლებული არ არის ის ეჭვი, რომ მეცხოველეობის და მემწვანელებობის გარდა, «ბაჯები» ზოგჯერ სხვა, გაცილებით მომგებიანი, მაგრამ ასევე გაცილებით სარისკო საქმით,

ნარკოტიკული ნივთიერების გასაღებითაც არიან დაკავებული. კიდევ ერთი განტოლება ამოვსნათ, დიეტაზე არა, მაგრამ ნახევარი თბილისი, «ნამალზეზის» და ყოველდღე, 2000 კონა მწვანელების გასაღების-ტაქსით ან «ვოლგით» დაიღობს, «ბაჯები» ქმრები ყოველ წელს ახალ-ახალ მანქანებში ყიდულობენ. მწვანელები რომ ასე ადვილად ამდიდრებდნენ ადამიანს, ალბათ, კახელები ვენახს გაკაფავდნენ და ნიახურისა და ოხრახუმის პლანტაციებს გააშენებდნენ.

ტელეეთერი გაპიარებული სოდის თუ კუდის თანამშრომლების მიერ ფონიჭალაში მცხოვრები «ბარი-

გების» არაერთგზის დაწიკებას თუ გავიხსენებთ, ამკარაა, რომ აქ მაცხოვრებელი აზერბაიჯანელების ნაწილი ნარკოტიკებისა და «კონტაქტში» არაერთხელ არის «შემწნეული». საიდან, როგორ და ვისთან ხდება ნარკოტიკები, ეს შესაბამისმა ორგანოებმა კარგად უწყინან, ოღონდ თვალს ხუჭავენ მანამ, სანამ მათ ჯიბეში ბარიგების «საჯანბო ქისიღან» «მწვანე ხვლიკები» მიშრიალებენ.

როგორც დასაწყისში აღვნიშნეთ, თბილისის ამ ნაწილში ახალი ინფრასტრუქტურა იქმნება, რომლის მთავარ არქიტექტურულ სიასხეს მწვანე მეჩეთი წარმოადგენს, რომლის მშენებლობაც თითქმის დასრულებულია. გავრცელებული ინფორმაციით, მის მშენებლობას ნავთობკომპანია «სოკარი» უზრუნველყოფს. თუმცა, როგორც ადგილობრივი მცხოვრები ამბობენ, მეჩეთის მშენებლობა მხოლოდ მოსახლეობის შემოწირული თანხებით მიმდინარეობს. მათივე თქმით, ამ დასახლებულში 7 ათასი აზერბაიჯანელი ცხოვრობს. ქართველების რელიგიური უმცირესობების მიმართ შეწყნარებლობა მსაყობითადაც ცნობილია და ამის გამო ადგილობრივებს მშენებლობის პროცესში არანაირი პრობლემა არ შექმნიათ. ასევე საყოველთაოდ ცნობილია მთავარი მშენებლობის მიმდევართა დამოკიდებულება რელიგიის მიმართ, ამიტომ დიდია ალბათობა, რომ ოსტაპისეულმა კითხვამ «რა ღირს ოპიუმი ხალხისათვის» ახლო მომავალში როგორც გადატანითი, ასევე პირდაპირი მნიშვნელობითაც შეგვახსენოს თავი.

ნანა ლალაიშვილი

ამ ღობის მიღმა თვალსა და ხელს შუა კიდევ ერთი სასახლე აშენდება

ანტიქართული ათეული

ბოლო დროს (განსაკუთრებით უკრაინის საპრეზიდენტო არჩევნების შემდეგ) საქართველოში პოლიტიკური პროცესები ისე ვითარდება, მარტივად რომ ვთქვათ, ვისი ვიოლინო ვის როიალშია, კაცი ვერ გაიგებს... მეტიც, პოლიტიკურ ძალთა შორის ნაირგვარი იარაღების ქრა-კერვისა და მწვავე ურთიერთბრალდებების კვალდაკვალ საზოგადოების გარკვეული ნაწილისთვის დღითიდღე, ალბათ, სულ უფრო ძნელია გარკვევა, ვინაა ჭეშმარიტად ქართული საქმის მკეთებელი და ვინ — „უცხო ქვეყნის მელაკუდა აგენტი“... არ მინდა, ყბადაღებულ თემას შევხვო, მაგრამ ეს სწორედ ის ვითარებაა, როცა პაერივით გვჭირდება კანონი ლუსტრაციის შესახებ, თუმცა ვიდრე ჩვენი ბედოვლათი კანონმდებლები ამ სასურველს ოცნებას აგვიხდენენ, ისლა დაგვრჩენია, ჩვენ თვითონ მოვასდინოთ ჩვენი ავისა და კარგის ლუსტრირება... გთავაზობთ ახალ რუბრიკას „ანტიქართული ათეული“, აქ ჩვენი რესპონდენტები შეეცდებიან, წარმოგიდგინონ ანტიქართული, ანტიეროვნული საქმიანობები მხილებული ათი პოლიტიკოსი. ამჯერად ამ მეტად რთულ და საპასუხისმგებლო საქმეში მეგზურობას ცნობილი მეცნიერი და აუბლიცისტი, აკადემიკოსი ელიზბარ ჯაგელიძე გაგვინვეს.

— ბატონო ელიზბარ, დავისასხელეთ ათი პოლიტიკოსი, რომლებიც მიგაჩნიათ, რომ ანტიეროვნულ პოლიტიკას ატარებენ.

— ბერის დასახელება შეიძლება, მაგრამ, უპირველესად, რა თქმა უნდა, დავასახელებ მხილულ სააკაშვილს, რადგან, აღიდან ხელისუფლებაში მოსვლისა, იგი ნიდაც ცდილობს ქართული ეროვნული სულიერების, ქართული ტრადიციების, ქართული ყოფის, რწმენის გაჩანაგებასა და მოსპობას. ყველაფერს რომ თავი დავანებოთ, მისი „დიდი დამსახურებაა“ ის, რომ ტერიტორიების ორი მესამედი დაკარგულია, სტრატეგიული ობიექტები გასხვისებულია და მთელი ეკონომიკური ბერეკეტი გაყიდულია უცხოელ ინვესტორებზე, რის გამოც ჩვენი ეკონომიკა უმძიმეს მდგომარეობაში აღმოჩნდა...

მოკლედ, ამ კაცის მოღვაწეობა, მისი ყოველი ნაბიჯი, როგორც გითხარით, მთლიანად მიმართულია იქითკენ, რომ ქართველი ერის ცნობიერებიდან ერთხელ და სამუდამოდ წაიშალოს ყოველივე ეროვნული, ტრადიციული და, ამდენად, როცა ლაპარაკია ანტიქართულ საქმიანობაში მხილებულ ადამიანებზე, პოლიტიკოსებზე, რა თქმა უნდა, უპირველესად, სწორედ მხილულ სააკაშვილი უნდა დასახელდეს!

შემდეგი ანტიქართველია ნიკა გილაური. არ ვიცი, მას ვინ პატრონობს და კონკრეტულად რა ძალა დგას მის უკან, მაგრამ, ამბობენ, რომ ის არ არის ქართველი (ალბათ, ნარმოვალის გულისხმობენ), თუმცა ამასაც რომ თავი დავანებოთ, მასზე გარკვეული წარმოდგენის შესაქმნელად ისიც საკმარისია, რომ იგი აქტიურ პოლიტიკაში „კმარადანაა“ მოსული. ამასთან, თავის დროზე ენერგეტიკის მინისტრობისას მან მოსპო და გაანადგურა ენერგეტიკა, შემდეგ ფინანსთა მინისტრობის დროს იყო ლაპარაკი იმაზე, რომ საკმაოდ დიდი თანხები მიითვისა... ახლა პრემიერ-მინისტრია და ძალღონეს არ იშურებს, რომ სააკაშვილის ყოველი ნაბიჯი, მისი ყოველი ქმედება, როგორც რუსები იტყვიან, „გააპრავოს“...

ერთი სიტყვით, იგი სააკაშვილის მარჯვენა ხელია და, რა თქმა უნდა, მასაც დიდი წვლილი მიუძღვის იმ ანტიეროვნულ პოლიტიკაში, რომელსაც მხილულ სააკაშვილი და მთელი მისი გარემოცვა ხელისუფლებაში მოსვლის დღიდან ატარებს;

ასევე დიდი წვლილი მიუძღვის დავით ბაქრაძეს, როგორც

ქვეყნის მესამე პირს, როგორც პარლამენტის თავმჯდომარეს, რომელსაც ყოველგვარი წინააღმდეგობების გარეშე, უსიტყვოდ, მორჩილად ძალაში შეჰყავს რეალურად სააკაშვილის მიერ მიღებული, მისივე პირად ინტერესებს მორგებული კანონები. ეს არის კაცი, რომლის მიერ პარლამენტში არასოდეს თქმულა სიტყვა სამშობლო, არასოდეს უხსენებია ტრადიციები, ეროვნება და სხვ.;

შემდეგი ანტიქართველი გიგა ბოკერია „თავისუფლების ინსტიტუტის“ პირმშოა, მისი ერთ-ერთი თვალსაჩინო წარმომადგენელი, რომელიც იმთავითვე გამოირჩეოდა სიძულვილით ქართული კულტურისადმი, ქართული განათლებისადმი და ყოველივე ქართულისადმი. დღეს რომ განათლება საშინელ დღეშია, ამაში მას „დიდი დამსახურება“ მიუძღვის, რადგან მან ერთ-ერთმა პირველმა დაიწყო ლაპარაკი იმაზე, რომ თურმე ჩვენი განათლების სისტემა მოძველებულია და უნდა შეიცვალოს; ერთ-ერთმა პირველმა შეუტია ჩვენს ეროვნულ ფასეულობებს, ღირებულებებს. იგი ხელისუფლებაში მოსვლის დღიდანვე ძალ-ღონეს არ იშურებდა, რომ, სადაც, რომელიც სფეროშიც ფეხს შედგამდა, ყველგან ანალოგიური პოლიტიკა გაეტარებინა და დაპირისპირებოდა ქართული სულიერებას, რომელიც ამ ხელი-სუფლებისთვის და პირადად მისთვისაც იმთავითვე წინააღმდეგობის კერად იქცა;

ვანო მერაბიშვილი, ჩვენი მომავლობის გულისხმობენ, თუმცა ამასაც რომ თავი დავანებოთ, მასზე გარკვეული წარმოდგენის შესაქმნელად ისიც საკმარისია, რომ იგი აქტიურ პოლიტიკაში „კმარადანაა“ მოსული. ამასთან, თავის დროზე ენერგეტიკის მინისტრობისას მან მოსპო და გაანადგურა ენერგეტიკა, შემდეგ ფინანსთა მინისტრობის დროს იყო ლაპარაკი იმაზე, რომ საკმაოდ დიდი თანხები მიითვისა... ახლა პრემიერ-მინისტრია და ძალღონეს არ იშურებს, რომ სააკაშვილის ყოველი ნაბიჯი, მისი ყოველი ქმედება, როგორც რუსები იტყვიან, „გააპრავოს“...

ერთი სიტყვით, იგი სააკაშვილის მარჯვენა ხელია და, რა თქმა უნდა, მასაც დიდი წვლილი მიუძღვის იმ ანტიეროვნულ პოლიტიკაში, რომელსაც მხილულ სააკაშვილი და მთელი მისი გარემოცვა ხელისუფლებაში მოსვლის დღიდან ატარებს;

ასევე დიდი წვლილი მიუძღვის დავით ბაქრაძეს, როგორც

ვინ გაბედოს ხმის ამოღება იმ ანტიეროვნული, ანტიქართული პოლიტიკის წინააღმდეგ, რომელსაც მხილულ სააკაშვილი, მიუხედავად მრავალი წინააღმდეგობისა, წარმატებით ახორციელებს;

შემდეგი ანტიქართველი აკაკი მინაშვილი გახლავთ — ადამიანი, რომელსაც თავი აქვს ძალიან დიდი, მაგრამ ჭკუა აქვს ვიწრო. ეს ყველაზე ნათლად მისი განცხადებებიდან ჩანს და ასევე — მის მოქმედებებშიც, რაც, ხშირ შემთხვევაში, ღიმილის მომგვრელიც კია.

ასე თუ ისე, ის მაინც სერიოზული გამწე ძალაა ხელი-სუფლების რიგებში, თუნდაც იმის გამო, რომ ყოველთვის აქტიურია და ასევე აქტიურად იბრძვის იმ დამანგრეველი რეფორმების წარმატებით გაგრძელებისთვის, რომელიც, კვლავ ვიმეორებ, მიმართულია ქართული სულიერებისა და თვითმყოფადობის წინააღმდეგ;

გოკა გაბაშვილსა და მამამისს საზოგადოება კარგად იცნობს, ვინაიდან ისინი პირველები მონაწილეობდნენ ეროვნული მთავრობის დამხობაში, ხოლო პირადად გოკა გაბაშვილი ცნობილია, როგორც ქართული კულტურის დამანგრეველი და გამანადგურებელი, რომელმაც კულტურის მინისტრობის პერიოდში ნოლზე დაიყვანა ყველაფერი, რაზეც კი ხელი მიუხვდა.

ის, რომ არ გამოდის „ლიტერატურული საქართველო“, მწერალთა კავშირს ჩამოართვის შენობა; ის, რომ განადგურებულია ქართული მეცნიე-

ელიზბარ ჯაგელიძე: ეს ხალხი არის ყოველგვარი უბედურების სათავე

რება, უნივერსიტეტი, სწორედ გოკა გაბაშვილის „დამსახურებაა“ და კიდევ უამრავი ასეთი ფაქტი, მოვლენა უკავშირდება მის სახელს;

გივი თარგამაძე იმთავითვე გამოირჩეოდა უზნეობით, ანტიქართველობით, ანტიეროვნულობით და ის ამას არც მალავდა. მისი განცხადებები (განსაკუთრებით 2007 წლის საპროტესტო გამოსვლების დროინდელი) რომ ნახოთ, დარწმუნდებით, რომ ამ კაცს გული სავსე აქვს ბოლშოვითა და სიძულვილით; მისთვის უცხოა სიყვარული როგორც ქვეყნის, ისე ხალხის.

მის შესახებ ხმები დადის, ბევრი, ალბათ, ჭორია, ბევრიც — სიმართლე; რამდენიმე წლის წინათ, მოსკოვსა და თბილისს შორის ტელეხიდი რომ შედგა, იგორ გიორგაძემ თქვა, რომ ეს კაცი შემწეულია პედოფილიაში. არ ვიცი, ეს რამდენად სიმართლე, მაგრამ, თავის მხრივ, იგორ გიორგაძეს სერიოზული კავშირები აქვს, ინფორმაციებზე ხელი მიუხვდება; ყოველ შემთხვევაში, ის ტყუილს არ იტყვოდა.

ესეც რომ არ იყო, გივი თარგამაძის სახელს უკავშირდება უამრავი, დღემდე ბნელით მოცული საქმე, დანაშაუმი; მათ შორის, თუნდაც ის, რაც ჩვენმა „დამკვირვებლებმა“ ახლახან უკრაინაში გააკეთეს. ეს ყველაფერი მონაწილეობს, რომ თარგამაძე არა მხოლოდ ქართველი ხალხის სიძულვილითაა აღსავსე და არა მხოლოდ ქართველთა ნებას ებრძვის, არამედ სხვა ქვეყნებშიც ანალოგიური მიზნები ამოძრავებს, რის გამოც ის უნდა განიცხადდეს საერთაშორისო ძებნილად;

დავით უსუფაშვილი არის კაცი, რომელმაც 9 აპრილის ტრაგედიიდან რამდენიმე დღის შემდეგ (როცა ქართველი ხალხი მასობრივად გამოდიოდა კომუნისტური პარტიიდან) დაწერა განცხადება და შევიდა პარტიაში. მაშინ მას ეგონა, კომუნისტები დაბრუნდებოდნენ და პარტიაში შესვლით, თავისი წყევით, კარიერას უმიზნებდა, მაგრამ შემდეგ, როცა მიხვდა, რომ საბჭოთა კავშირი იშლებოდა და კომუნისტებს მომავალი არ ჰქონდათ, ერთ თვეში ისევე დაწერა განცხადება და გამოვიდა პარტიიდან.

დღეს იგი „დასავლური ღირებულებების ერთგულია“ და ცდილობს, მოგვანჯენოს, რომ იბრძვის ქვეყანაში დემოკრატიული პროცესების განვითარებისთვის...

თუ გვინდა, რომ დასავლურ ღირებულებებს ვეზიაროთ, ჯერ წაკითხული უნდა გვქონდეს დანტი, გოეთეს „ფაუსტი“, დასავლურ ხელოვნებას, ასე თუ ისე, უნდა ვიცნობდეთ. უსუფაშვილს და მის თანაგუნდელებს კი ამაზე წარმოდგენაც არ აქვთ და მათი ლიბერალიზმი, ანუ კონსოპოლიტიზმი ორი სიტყვით ასე გამოიხატება — მე არად მიმანია საშობლო, მე მსოფლიოს მოქალაქე ვარ;

ამის თქმა შეიძლება ძმებ ბერძენიშვილებზეც. ორივე თავიდანვე შემწეული იყო ანტიქართულ ანტიეროვნულ საქმიანობაში. ცნობილია ისიც, თუ რა დამსახურება მი-

უძღვით მათ „რესპუბლიკური პარტიის“ შექმნაში და შემდეგ რა დამსახურება მიუძღვის პირადად ლევან ბერძენიშვილს ამავე პარტიის წევრობის დასმენასა და დაჭერაში.

სხვა რომ არაფერი ვთქვათ, მან თავის წარმონა დაიწყო ილია ჭავჭავაძის კიცხვით, მწერალთა კავშირის ლანძღვითა და იმით, რომ ყველას, ვისაც საქართველოზე გული შესტკიოდა, ფაშისტი უძახა. ერთი სიტყვით, სადაც კი რამე ქართული სულიერი გაჭაჭანდებოდა, ეს კაცი ყველგან და ყოველთვის ამბობდა, რომ ეს არის ფაშისტი, ნაციონალიზმი და ა.შ.

დღეს იგი და ყველა მისნაირი ადამიანი საშიშა მხოლოდ და მხოლოდ იმიტომ, რომ მათ ეზიზღებათ საქართველო და ყველაფერი, რაც ქართული საქმის კეთებას ხელს შეუწყობს.

მოკლედ, გაგრძელება კიდევ და კიდევ შეიძლება. ანტიქართული საქმის მკეთებელ პოლიტიკოსთა ნუსხა, სამუხაროდ, ვრცელია, მაგრამ ეს ხალხი, ვინც მე ჩამოვთვალე, არის სათავე ყოველგვარი უბედურების, ყოველგვარი ანტიეროვნული წამოწყებებისა და ვფიქრობ, ჩვენ მათგან ჩვენივე სიმტკიცე თუ დავისთვის, ჩვენივე მხნეობა და აქტიურობა. ამიტომ დღეს ყველა უნდა ვიყოთ ერთმუშადად შეკრული; მხოლოდ ასე თუ შევძლებთ, გაუძღვით იმ განსაცდელს, რასაც მიხეილ სააკაშვილი და მისი ნაციონალური მოძრაობა ჰქვია.

ესაუბრა
ჯაბა შქანია

პარტია, როგორც ორისა და კალაძის პროპაგანდას ენა, უნდა აიკრძალოს!

რამდენიმე დღის წინათ ახლადშექმნილი პარტიის — „გამარჯვებისათვის“ ლიდერმა შალვა ხაჭაპურიძემ განცხადება გააკეთა, რომ დრო აღარ ითმენს, სწრაფად უნდა გავემინდოთ ქვეყანა „ნაციონალური მოძრაობისაგან“. ამასთან დაკავშირებით რამდენიმე დღეში „ნაციონალური მოძრაობის“ აკრძალვის მოთხოვნით საკონსტიტუციო სასამართლოში სარჩელის შეტანასაც გვემავს. მისი განცხადებით, სარჩელი საკმაოდ მწვავე იქნება და საკონსტიტუციო სასამართლოში მისი არ განხილვის შემთხვევაში, მას სტრასბურგის სასამართლოში გაგზავნიან. შალვა ხაჭაპურიძე ადვოკატია და, როგორც თვითონ ამბობს, დღეში 15-მდე მსგავსი საჩივრის მომზადება უნევს.

შალვა ხაჭაპურიძე:

თუ მოვიდოდა, სააკაშვილს სახლის წინ დაუდგა მიწვევა სისხლიანი ჩუქის ამსახველ კვლს

— ბატონო შალვა, რატომ გადამწყვეტად სარჩელის შეტანა „ნაციონალური მოძრაობის“ აკრძალვის მოთხოვნით?

— თავის დროზე სასამართლოს მეშვეობით მსოფლიოში ნაციონალისტურ-სოციალისტური პარტია აიკრძალა, რომელსაც ადოლფ ჰიტლერი ხელმძღვანელობდა, რომელმაც გერმანულ ხალხს მთელი რიგი უბედურებები დაატეხა თავს. ერთი კვირაა, რაც პოლიტიკაში ვართ და საკმაოდ მნიშვნელოვანი თემები წამოვიყენეთ. ახლახან გაზეთში ნაკვირვალად ლევან ალექსიძის სტატია, რომელშიც წერდა, რომ ტალივანის დასკვნას გავეცანი და იქ მიმსა და მისი ხელისუფლების სანინაჟმდგომ არაფერი წერიაო. ბოდიში მინდა ბატონო ლევან ალექსიძეს მოუხადო, ალბათ, ამნეზია დაემართა, რადგან ჩვენ სულ სხვაგვარად გვასწავლიდა. არადა, გარკვევით წერია იმ დასკვნაში, რომ საქართველო ომის პროპაგანდას ეწეოდა. საომარი რიტორიკა ერთ-ერთ მნიშვნელოვან როლს ასრულებდა ამ მოვლენების გამწვავებაში. არაფერი ამბობს, მაგათ რომ ასე არ ელაპარაკეთ, რუსები არ შემოვიდოდნენო, მაგრამ ამ ყველაფერმა ეს პროცესი დააჩქარა და ამის დადასტურება ის ფაქტიც, რომ პატრიარქის წყალობით დაბარებული პერევის გარკვეული ნაწილი მერე სააკაშვილის

ტრაბახის შედეგად კვლავ დაეკარგეთ. იურისტმა ეს მოვლენები სამართლებრივად უნდა შეაფასოს.

გარდა ამისა, საქართველოს ორგანული კანონის 36-ე მუხლის თანახმად, საქართველოს საკონსტიტუციო სასამართლოს შეუძლია, აკრძალოს პარტია, რომელიც ეწევა ომის ან ძალადობის პროპაგანდას, 38-ე მუხლის თანახმად კი, პარტიის აკრძალვის შემდეგ დარჩენილი ქონება გადაეცემა სახელმწიფო ხაზინას. გაგახსენებთ სააკაშვილის მიერ პარლამენტში გაკეთებულ განცხადებას „ნულოვანი ტოლერანტობა“. მთელი მსოფლიო გადასულია სისხლის სამართლის ჰუმანიზაციის პრინციპზე. ნულოვანი ტოლერანტობა გამოცხადებული ჰქონდა ჰიტლერს და რა შედეგები მოჰყვა ამას მაშინდელ გერმანიაში, ყველა იცის და ყველა იმასაც ხედავს, რა შედეგები მივიღეთ საქართველოშიც. სწორედ ამიტომ გვინდა სააკაშვილის რეჟიმის მსხვერპლთა მემორიალის აღმართვა თბილისში.

— სააკაშვილი რამდენად დაუშვებს ამ მემორიალის დადგმას?

— რა თქმა უნდა, არც ერთ დიქტატორს არ უნდა, რომ თავის სიცოცხლეშივე დაუდგას მისი სისხლიანი რეჟიმის ნაკვალავის ამსახველი ძეგლი და ამ განზრახვას, ალბათ, წინააღმდეგობასაც გაუწევს. ევ-

როკონვენციაში გარკვევით წერია, რომ ადამიანს აზრის გამოხატვის თავისუფლება აქვს. ეს ხალხი ამ რეჟიმის მსხვერპლი იყო და ამიტომ მინდა, ძეგლი დაეუდგა. თუ მოვიდომე პრეზიდენტის სახლის წინაც დადგამ. ტირის თოფებს გვესვრიან? სანადირო თოფებით მივაღებ და ჩვენც ვესვრით. ძალიან ცუდად გამოუჩნდა პოლიტიკაში სააკაშვილს შალვა ხაჭაპურიძე. მე არ დამიხოცავს ეს ხალხი, მაგან

დახოცა. გარდა ამისა, ის ბიჭები რომ ომში ჩაიხრებოდნენ, არ იყო ეს საომარი რიტორიკა? ბათუ ქუთელიამ არ განაცხადა პირდაპირ ეთერში, რუსების უანგიანი ტანკების არ გვეშინია და, თუ მოვიდომეთ, ჩვენი ტანკებით კრემლამდე ჩავალთო? ეს არაა ომის პროპაგანდა? ომის შემდეგ რომ გამოვიდა პატივცემული პრეზიდენტი მონოღობით, მთელი საქართველო უნდა შეირაღდეს, ქალებიც და ბავშვებიცო, ეს ომის პროპაგანდა არა იყო? ამიტომ იგივე ბედი უნდა გენიოსს, რაც ჰიტლერის ნაცონალ-სოციალისტებს. ამ ორ პარტიას შორის ძალიან დიდი მსგავსებაა (სახელებით ხომ ჰგავან და ჰგვანან).

თქვენს სასარგებლოდ განაცხადებდა?

— საკონსტიტუციო სასამართლო ამ სარჩელს მიიღებს, მაგრამ დასაშვებად არ ცნობს. და თუ დასაშვებად ცნო, სააკაშვილს ვურჩევ, საუკეთესო ადვოკატები დაიქირაოს, მათ შორის, მისი საყვარელი ამერიკელი ადვოკატებიც. მე თვითონ გამოვალ პროცესზე და გავაცამტვერებ იმ ადვოკატბურგის სასამართლოში გავასაჩივრებ. ერთ საპირისპირო არგუმენტსაც ვერ მოიყვანენ. თუ პროცესს არ ჩაატარებს, სტრასბურგის სასამართლოში გავასაჩივრებ.

თავს სააკაშვილს ნაგვის ყუთში მოვისვრით.

— სარჩელი მზად როდის იქნება?

— მხოლოდ რამდენიმე ფაქტის დაზუსტებას ველოდებით. ჩვენი პარტია სულ ახლახან ჩამოყალიბდა და უკვე მნიშვნელოვანი თემები წამოვიყენეთ, „პოლიტიკური ანანისტებისაგან“ განსხვავებით, რომლებიც დღე და ღამ ეთერში არიან და არაფრის აზრზე არ არიან. მე მაქვს გეგმა, როგორ შეიძლება კონსტიტუციური გზით ამ ხელისუფლების სახლი გაშვება; სახლის არა, ცოტა სხვაგან. სააკაშვილი დღეს სერიოზული პრობლემის წინაშე დგას — მისი სიკვდილ-სიცოცხლის საკითხი დაისვა. შეიძლება ნარკოტიკი ჩაუდო ვინმეს, მაგრამ ქრთამის ჩადება გაგიკაინო? სააკაშვილის პრეზიდენტობისა ქრთამის ჩადების უამრავი ფაქტი არსებობს. გაივსო ციხეები. ერთ საწოლზე რვა კაცს ძინავს. მან იმდენი ადამიანი გაამწარა, ამერიკაშიც რომ იტხოვროს, შეიძლება, ქუჩაში წამოენიოს ვინმე და ქვით გაუჩქქოს თავი.

პიტლერი ამბობდა: ყველაფერს გაპატიებს ხალხი, ერთი რამის გარდა, ხალხს უნდა მისცე სასამართლო. უნდა არსებობდეს კუნძული, სადაც მიხვალ და, მინისტრი და გლეხი ერთმანეთს თუ ედავება, სასამართლო უნდა გადაწყვიტოს მათი სიმართლე. სააკაშვილმა პიტლერს ამაშიც გადააჭარბა. ამის პატივს თუ ვინმე აპირებს, ღმერთმა ხელი მოუშაროს, მე კი ამის სურვილი წამდვილად არ მაქვს.

ესაუბრნენ
ლილი შიროტაძე
და თეო ტაბატაძე

ბრაუნმა ერაყის ომი გააპარტლა

ბრიტანეთის მთავრობის მეთაურმა გორდონ ბრაუნმა ჩვენება მისცა ბრიტანეთის ჯარის ერაყში შეჭრის ვითარებათა შემსწავლელ კომისიას და განაცხადა, რომ საომარი კამპანიის დაწყება სწორი გადაწყვეტილება იყო, თუმცა „ომი მოგებას შეიძლება დასჭირდა, რეგიონში მშვიდობის დამყარებას კი — შეიძლება წელი“. მანამდე ბრიტანეთის ექსპრემიერმა ტონი ბლერმა იმავე კომისიას დაახლოებით იგივე უთხრა და განაცხადა, რომ სადამ ჰუსეინის განადგურების შემდეგ მსოფლიო გაცილებით უსაფრთხო გახდა.

ნატოს ულააპოსილაა იზრდება

ავღანეთში კოალიციის ძალების მეთაურს — გენერალ სტენლი მაკკრისტალს ნატოს ჯარების ხელმძღვანელობის საქმეში უფლებამოსილება გაუზარდეს. მაკკრისტალის პირდაპირ დაქვემდებარებაში გადავიდა ავღანეთში კოალიციის ძალთა მთელი დაჯგუფება ციხის დაცვისა და ზოგიერთი სპეცდანიშნულების ქვედანაყოფის გარდა. მაკკრისტალის არც ერთ წინამორბედს ამხელა უფლებამოსილება არ ჰქონია. მისი უფლებამოსილების გაზრდა ავღანეთში ამერიკული ჯარის შემადგენლობის გაზრდას დაემთხვა.

ამოქალაქ

მიუხედავად იმისა, რომ მათი პარტიები უკვე არ არსებობს, ისინი კვლავ აქტიურად მუშაობენ საქართველოში

პიროვნებები, რომელთა შესახებაც ქვემოთ ვიხილავთ, საზოგადოების დიდი ნაწილისთვის, ალბათ, უცნობია, თუმცა მათ „საგმირო საქმეებზე“, დარწმუნებული ვარ, მეტ-ნაკლებად ყველას სმენია. დიას, ლაპარაკია ჩვენს „სახელოვან“ მოსამართლეებზე, რომელთა იგავი უნდა იყოს „გმირობაზე“ უკვე ლამის ლეგენდები დადის და რომელთაც, სწორედ ამ „გმირობების“ წყალობით, კარგა ხანია, საზოგადოებისგანაც ნაირგვარი იარაღები „აირტყეს“...

ვინ არიან ეს ადამიანები, ვისი მითითებით გამოაქვეყნდა მათი სახელები და კონკრეტულად რა „საგმირო საქმეები“ აქვთ გაკეთებული — ამის შესახებ დეტალურად არასამთავრობო ორგანიზაცია „მოდრაობა 7 ნოემბრის“ ერთ-ერთი ლიდერი **ჯაბა ჯიშკარიანი** გვესაუბრება:

— არა მგონია, საზოგადოებას სჭირდებოდეს იმის შესახებ, რომ დღესდღეობით ჩვენს ქვეყანაში სასამართლო და სამართალი არ არსებობს, მაგრამ ვფიქრობ, ხალხმა იმ ადამიანების სახელებიც უნდა იცოდეს, რომელთაც მოსამართლეები ჰქვიათ და განაჩენი ხელისუფლების მალაქონოსანთა ნება-სურვილის მიხედვით გამოაქვეყნდა, რომელმაც მხოლოდ საზოგადოების აქტიური ჩარევისა და საპროტესტო გამოსვლების შემდეგ დააკაყოფილა სანდრო გირგვლიანის ოჯახის ადვოკატების შუამდგომლობა, — დაეკითხათ ოლეგ მელნიკოვი, თავი სალაყაია, ვასილ სანოძე და გურამ დონაძე; რომელმაც, რაც ყველაზე შემაფოთებელი იყო, არ გაითვალისწინა ფაქტის უშუალო თვითმხილველის, მონუმე ლევან ბუხაიძის ჩვენება, რომელმაც სასამართლო პროცესზე ამოიცნო ოლეგ მელნიკოვი და განაცხადა, რომ სწორედ მან მიიყენა სასიკვდილო ჭრილობები სანდრო გირგვლიანს.

მეტეც, გიორგი ჩემია დარბაზიდან აძევებდა საზოგადოებისთვის ცნობილ ადამიანებს, რათა მათ გარეთ არ გაეტანათ ამბავი, თუ რა ხდებოდა სასამართლო პროცესზე; ყველაზე ახიარად ცდილობდა, რაც შეიძლება ჩუმად, ზედმეტი ხმაურის გარეშე გამოეტანათ ის განაჩენი, რომელიც ხელისუფლებას, უშუალოდ შინაგან საქმეთა სამინისტროს ანუ მოსამართლეს თავიდან ბოლომდე იყო მიკერძოებული — მოსამართლით დაწყებული, მისი თანამშრომლებითა და პროკურორით დამთავრებული, ყველა მათგანის ყურადღება ტელეფონისკენ იყო მიპყრობილი, ამიტომ ხშირად აცხადებდნენ შესვენებებს, ტელეფონით ლებულობდნენ ბრძანებებს, როგორ მოქცეულიყვნენ.

ჯემალ კოპალიანი — ეს არის ყველათვის ცნობილი და, უკაცრავად, ყველაზე ნა-

ძირალა მოსამართლე, რომელმაც, ასევე, არ გაითვალისწინა შუამდგომლობა და არ დაკითხა თვრამეტი წლის ამირან (ბუტა) რობაქიძის მკვლელობის უშუალო მონაწილეები, გურამ დონაძე, თბილისის საპატრულო პოლიციის მაშინდელი უფროსი თენგიზ მიქაძე და სხვა, თანამდებობის პირები, რომლებმაც ეს საქმე გააყალბეს.

ცნობილია, რომ მკვლელობიდან დაახლოებით თხუთმეტი წუთში თენგიზ მიქაძის ბრძანებით ვაკის პოლიციიდან მოიტანეს იარაღი, რომელიც ბუტასთან ერთად მყოფ ოთხ ახალგაზრდას ჩაუდეს. შემდეგ კი შეადგინეს დანაშაულის ოქმი, რომლის თანახმადც ბუტა და მისი მეგობრები სამართალდამცველებს ვითომ წინააღმდეგობას უწევდნენ, რის გამოც ეს უკანასკნელი იძულებული გახდნენ, იარაღის გამოყენებით მოეხდინათ „დანაშაულებრივი ჯგუფის“ ერთ-ერთი წევრის — ბუტა რობაქიძის ლიკვიდაცია.

ეს ყველაფერი არც მოსამართლე ჯემალ კოპალიანმა გაითვალისწინა; მეტიც, იგი, ჩემიას მსგავსად, დარბაზიდან აძევებდა ადამიანებს, ზოგს, ვითომ წესრიგის დარღვევისთვის, ხან ასე, ხანაც ორასი ლარით აჯარიმებდა. მან, ასევე, დარბაზიდან გააძევა ბუტა რობაქიძის დედა ია მეტრეველი იმ მიზეზით, რომ, როცა „ქვემოთაღმოსავლეთის“ ბაშალიშვილი ყვებოდა, თუ როგორ ესროლა მან ბუტა რობაქიძეს, ქალბატონმა იამვერ მოითმინა და ტირილით უპასუხა: „თქვე ნაძირლებო, ერთადერთი შვილი როგორ მომიკალითო!“

ეკა გაბრიჭიძე გახლავთ მოსამართლე, რომელმაც გიორგი გამცემლიძის მკვლელობის თანამშრომელი, იმის მიუხედავად, რომ მან ვერანაირი მტკიცებულება ვერ წარმოადგინა, რომ გიორგი გამცემლიძემ მას წინააღმდეგობა გაუწია, საპროცესო შეთანხმებით, ორმოცი ათასი ლარის გადახდის შემდეგ გაათავისუფლა.

სამართლებელს სახელით?

ამის შემდეგ გამცემლიძის ოჯახმა განაჩენი გაასაჩივრა, თუმცა მეორე ინსტანციაშიც მოსამართლე **მაია თეთრაული** არ გაითვალისწინა ის, რომ ბრალდებულს გამამართლებელი მტკიცებულებები არ ჰქონდა და განაჩენი ძალაში დატოვა.

ვერც მოსამართლე **მაია ივანიძე** აღმოჩნდა სხეულის განზარახ დაზიანებისთვის დაპატიმრებული თითხმეტი წლის გიორგი ზურეკიძის საქრობაქიძეს, ქალბატონმა იამვერ მოითმინა და ტირილით უპასუხა: „თქვე ნაძირლებო, ერთადერთი შვილი როგორ მომიკალითო!“

მეტსაც ვეცხვით, ეს იყო პირადად სააკაშვილის ასირება, ეს ბავშვი რომ უშკაცრესად, სხეულისთვის სამაგალითოდ დაესაჯათ, ხოლო თვითონ თავი წარმოეჩინა კანონის ზედმიწევნით დამცველ მმართველად და არა — დამნაშავეთა მიმართ შემწყნარებლად.

ზვიად ესებუა 2009 წლის 28 მაისს ფურცელაძის ქუჩაზე მომიტინგეთა დარბევის დროს დაკავებული შალვა გოგინაშვილისა და ლევან ლოლიაშვილის მოსამართლე გახლდათ, რომელმაც ერთადერთი „მონისი“, ირაკლი ანდრონიკაშვილი, რომელიც საფუძველზე, რომელიც ამტკიცებს, რომ შალვა გოგინაშვილი დანით დაჭრა კუდის ერთ-ერთი თანამშრომელი, რაც არანაირად არ დასტურდება, ორივე დაკავებულს გაამოუტანა უსამართლო განაჩენი: შალვა გოგინაშვილს — თხუთმეტი წლით თავისუფლების აღკვეთა, ხოლო ხუთი წლით თავისუფლების აღკვეთა — ლევან ლოლიაშვილს.

ექიმ **ირაკლი ანდრონიკაშვილი** არის „ნაცმოძრაობის“ ერთ-ერთი ზონდერი. იგი ცხოვრობს მაჩაბლის ქ. №12-ში და 9 აპრილს მონაწილეობდა მომიტინგეთა დარბევებში; ახლახან, არჩევნების დროს, უკრაინაშიც იმყოფებოდა, სადაც ხულიგნობისთვის დააკავეს, კონკრეტულად ყუთის დამტყვევების ბრალდებით და ერთი კვირა, რაც გაათავისუფლეს.

დავით ჯუღელი, ლევან გოგინაშვილის მოსამართლე, არის ადამიანი, რომელიც მთელი პროცესის განმავლობაში თამაშობდა „კეთილი ბიჭის“ როლს და შემდეგ კი არ დააკაყოფილა არც ერთი შუამდგომლობა, არ დაკითხა ის პირები, რომლებიც დაამტკიცებდნენ ლევან გოგინაშვილის უდანაშაულობას.

სააპელაციო სასამართლოში კი ლევან გოგინაშვილის მოსამართლე იყო **მარიან სოლუაშვილი**, რომელსაც არაფერი შეუცვლია და თვალდახუჭული ენდო პროკურატურისა და შინაგან საქმეთა სამინისტროს განაჩენს.

გიორგი ტყავაძე, დიმიტრი გვრიტიშვილი, სერგო მეთოფილი — ესენი არიან ჩემი, დავი ცაგურიასა და ირაკლი კორძაიას მოსამართლეები. ჩვენ დაგვაკავეს 23 ნოემბერს, გიორგობა დღეს, ბუტა რობაქიძის მკვლელობის რეჟიმისთვის დააკავეს, კონკრეტულად ყუთის დამტყვევების ბრალდებით და ერთი კვირა, რაც გაათავისუფლეს.

ლუციის“ ექვსი წლის თავზე; ბრალად გვედებოდა პოლიციელებისთვის სიტყვიერი და ფიზიკური შეურაცხყოფის მიყენება. სინამდვილეში ჩვენ, უბრალოდ, ვიდევით პარლამენტის წინ და ველოდებოდით ტელეკომპანია „კავკასიის“ გადამღებ ჯგუფს, რათა შემდეგ ნავსულიყავით და გავევპროტესტებინა პრეზიდენტად წოდებული სააკაშვილის მისვლა ეროვნულ ბიბლიოთეკაში, რაც ვიდუკადრებშიც კარგად ჩანდა, მაგრამ მოსამართლეებმა: გვრიტიშვილმა, ტყავაძემ და მეთოფილმა არ გაითვალისწინეს ჩვენი ადვოკატების შუამდგომლობა, რომ ენახათ ეს კადრები; მეტიც, სამივე მოსამართლეს განაჩენში უნერია, რომ ჩვენ დაკავების მომენტში პარლამენტის შენობიდან ვიყოფებოდით ოცდახუთ-ოცდაათ მეტრში და ამით დავარღვიეთ კანონი, მაშინ, როცა ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევათა კოდექსის თანახმად, ადმინისტრაციული დანესებულებების შენობებთან აქციის გამართვა ოც მეტრში იკრძალება. რას ნიშნავს ეს? ეს ნიშნავს, რომ ამ ადამიანებმა, მოსამართლეებმა, თვითონ არ იციან ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევათა კოდექსი და ამავე დროს არიან ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიის წევრები.

ეკა ტყეშელაშვილი ყველათვის ცნობილი მოსამართლეა. მისი დაფინანსებული მოთხოვნით გიგა ბოკერიამ პარლამენტში გაიტანა და დამტკიცა კანონი სასამართლო პროცესებზე მასმედიის აკრძალვის შესახებ.

მოსამართლე **ნათია ჯორბენაძე** 15 ივნისს პოლიციის სამმართველოსთან მომხდარი დარბევის დროს დაკავებული ოცი მანფესტანტიდან მოგს ერთთვიანი პატიმრობა მიუსაჯა, ზოგს კი ხუთასლარიანი ჯარიმა დააკისრა. ზოგი პროცესი საერთოდ დახურა, ისე, რომ არანაირი არგუმენტი (თუ რა მიზეზით დახურა, რატომ არ უშვებდა პროცესზე დაკავებული ოჯახის წევრებს, მეგობრებს) მისგან არ მოგვისმენია და ასე უსამართლოდ, კანონის გვერდის ავლით გაამწესა ეს ბავშვები ერთი თვით ციხეში. თუმცა არც ეს იქმნარა და, როცა დაკავებულები ითხოვდნენ, რომ მიეცათ ადვოკატებთან, ოჯახის წევრებთან დარეკვის საშუალება, ის მათ დასცილდა და ცდილობდა, რაც შეიძლება დამამცირებლად, ცინიკურად მოქცეოდა თითოეულ მათგანს...

სწორედ ამ ვაიმოსამართლეების ხელშია დღეს ჩვენი სასამართლო, რაც თავისთავად სამწუხარო რეალობაა, მაგრამ დაბეჯითებით შემოიძლია, გითხრათ, რომ, ადრე თუ გვიან, დადგება დრო და ჩვენ ამისთვის ყველაფერს გავაკეთებთ, რომ ყველა ეს მოსამართლეები, მათი ხელშემწყობი პირები მიეცენ პასუხისმგებლობას და, როგორც დამნაშავეები, დაისაჯონ კანონის სრული სიმკაცრით! ეს აუცილებლად მოხდება, ვინაიდან, თუ ჩვენ გვირდა დემოკრატიის განვითარება, თუ გვირდა, რომ ქვეყანა ქვეყანას დაემსგავსოს, ყველა სხვა მოსამართლემ უნდა იცოდეს, რომ მათ მიერ გაყალბებული არც ერთი განაჩენი, არც ერთი უკანონო ქმედება გამოუძიებელი და დაუსჯელი არ დარჩება.

ვლადიმერ ვახანი:

ასეთი უკანონობა ვერსკი ნარმოქობინა

პროკურატორის თანაქრობარს, გატონ ეთი გუჯას
ლუქსემბურგი

პროსაგროს გენერალურ დირექტორს, გატონ ბოგოროს ივანეს
საფრანგეთი, სტრასბურგი

ადამიანის უფლებათა პროკურალი სასამართლოს დირექტორს
საფრანგეთი, სტრასბურგი

(საქაქა №40227/09)

განხილვა

(საქართველოში „ადამიანის უფლებათა და ძირითად თავისუფლებათა დაცვის ევროპული კონვენციის“ მე-6 მუხლის მე-3 პუნქტის „B“ და „C“ ქვეპუნქტების მოთხოვნათა დარღვევის შესახებ).

ვარ მეცნიერი, სამართლის დოქტორი, აკადემიკოსი, 55 წლის, უკანონოდ დაპატიმრებული ჩემი პოლიტიკური უხედელებების გამო. პოლიტიკური და არასამთავრობო ორგანიზაციების მიერ ვარ პოლიტიკტიმრად აღიარებული. ჩემს ფალსიფიცირებულ სისხლის სამართლის საქმესთან დაკავშირებით მოთხოვნაზე შევიცარიელი ადვოკატის საქმეზე დამკვეთის შესახებ, საქართველოს იუსტიციის სამინისტროს ნერილით №01/27/03მ — 1475, დათარიღებული 22.07.2009 წ. და 2009 წ. 19 ივნისს აღნიშნული ნორმის ამოღებით.

ასეთი გადაწყვეტილებით საქართველოს მთავრობამ და პარლამენტმა უხეშად დაარღვია საქართველოს კონსტიტუცია, ჩემი და, საერთოდ, ადამიანის ფუნდამენტური უფლებები, კერძოდ, ადამიანის უფლებათა და ძირითად თავისუფლებათა დაცვის ევროპის კონვენციის“ მე-6 მუხლის მე-3 პუნქტის „B“ და „C“ ქვეპუნქტები, რომელთა თანახმად, ყველა ბრალდებულს (ადამიანს) აქვს უფლება:

- მიეცეს ადეკვატური დრო და საშუალება, რათა მოემზადოს დაცვისათვის;
- დაიცვას თავი პირადად ან საკუთარი არჩევით იურიდიული დახმარების მეშვეობით.

ამ ნორმებიდან გამომდინარე, ადამიანის უფლებას სამართლებრივი დახმარების მიღებაზე ითხოვს თვით მართლმსაჯულების ინტერესები: აუცილებლად და დამოუკიდებლად საკუთარი თავის დაცვის უფლება აღტერნატივა კი არა, დამოუკიდებელი უფლებებია. ყოველ ადამიანს აქვს განუყოფელი უფლება, დაიცვას თავი ადეკვატური საშუალებით და საკუთარი არჩევით იურიდიული დახმარების მეშვეობით, მათ შორის, უცხო ქვეყნის ადვოკატის მონაწილეობით. ამ საყოველთაოდ გარანტირებული დაცვის საშუალება მე არ მომე-

ცა. არ გააჩნია იგი როგორც საქართველოს მოქალაქეებს, ასევე, საქართველოში კანონიერად მყოფ სხვა ქვეყნების მოქალაქეებსაც. ჩემი მიმართვა ამ და სხვა დარღვევებთან დაკავშირებით სასამართლომ და საქართველოს მთავრობამ პროკურორმა რეაგირების გარეშე დატოვა. საქართველოს რეპრესიული კანონმდებლობა არ ითვალისწინებს ევროპულ საყოველთაოდ აღიარებულ ადამიანის დაცვის უფლებებს, რადგან, როგორც ჩემს, ასევე, მრავალი სხვა ფალსიფიცირებული სისხლის სამართლის საქმეებთან დაკავშირებით მთავრობას უჩნდება სამართლებრივი პრობლემები. მთავრობა ამით ცდილობს არსებული რეალობის დაზარალებას საქართველოში, როგორც ევროსაბჭოს ხელშეწყობილი მხარემ, ამკარდა დაარღვია აღებული ვალდებულებები — „უზრუნველყოს მისი შიდა სახელმწიფოებრივი კანონმდებლობა კონვენციის ნებისმიერი დებულების ეფექტიანი განხორციელებისათვის“.

ზემოლნიშნულიდან გამომდინარე, ევროპული კონვენციის 6, 30, 31, 32, 33, 34, 52, 53 მუხლების თანახმად, გათხოვთ, განხილეთ მინორდებული საკითხი ევროსაბჭოს (ევროპარლამენტის) კანონმდებლობის შესაბამისად და მიიღეთ სათანადო პომები ჩემს საქმეზე და, პომცედეტულად, — საქართველოზე.

დღევანდელი საქართველოს სახელმწიფო თავის ტერიტორიულ ფარგლებში იძულებულს ხდის ადამიანებს, თავის დასაცავად დამცველად აიყვანოს მხოლოდ საქართველოს მოქალაქე ადვოკატები, რითაც ცალსახად ზღუდავს და არ-

ღვევს ევროპული კონვენციით გარანტირებულ დაცვის უფლებებს და, ამავდროს, არაკეთილსინდისიერად სარგებლობს იმით, რომ ევროპული სასამართლო იხილავს საქმეებს წლები განმავლობაში, და ამკარდა უკანონოდ დაპატიმრებული უკანონოდ იხილავს საქართველოში მდებარე პირებს არ გაგაჩნია სამართლებრივი საშუალება, ყველა კანონიერი მეთოდითა და საკუთარი არჩევით იურიდიული დახმარების მეშვეობით დავიცვათ ჩემი უფლებები. საქართველოში ადამიანის დაცვის უფლება არ არის გარანტირებული. ამრიგად, ევროსაბჭოს ნერი ქვეყნის ადვოკატის დამცველად დამკვეთის აკრძალვით საქართველოში, როგორც ევროსაბჭოს ხელშეწყობილი მხარემ, ამკარდა დაარღვია აღებული ვალდებულებები — „უზრუნველყოს მისი შიდა სახელმწიფოებრივი კანონმდებლობა კონვენციის ნებისმიერი დებულების ეფექტიანი განხორციელებისათვის“.

ზემოლნიშნულიდან გამომდინარე, ევროპული კონვენციის 6, 30, 31, 32, 33, 34, 52, 53 მუხლების თანახმად, გათხოვთ, განხილეთ მინორდებული საკითხი ევროსაბჭოს (ევროპარლამენტის) კანონმდებლობის შესაბამისად და მიიღეთ სათანადო პომები ჩემს საქმეზე და, პომცედეტულად, — საქართველოზე.

ამ საქმეს საერთაშორისო რეზონანსი მას შემდეგ მოჰყვა, რაც მეცნიერმა — დოქტორმა, პროფესორმა, აკადემიკოსმა, საზოგადო მოღვაწემ, მეცენატმა და მწერალმა ვლადიმერ ვახანიამ, რომელსაც ბრალი რუსეთის სპეცსამსახურების აგენტობაში, ჯაშუშობასა და კიდევ სხვა წვრილმანებში დასდეს, ამერიკის შეერთებული შტატების პრეზიდენტს — ბარაკ ობამას მიმართა. წვრილმანები თქვი და, სისხლის სამართლის საქმე კი „შეუკერეს“.

დღემდე გაუგებარია, რატომ აიტყვია თავი ჩვენმა ხელისუფლებამ კიდევ ერთი უკანონო ქმედებით და კიდევ ერთი პოლიტიკტიმრის მიმართებით იმ სისხლის, რომელიც ყელში აქვს გაჩხერილი და რომლის გამოც (პოლიტიკტიმრების გამო) მას სისტემატურად და მხარედ აკრიტიკებს ოპოზიცია, არასამთავრობო თუ ადამიანის უფლებათა დამცველი საერთაშორისო ორგანიზაციები.

რომელი ვერო აზვი (გრემ გრინი), ვანდა ვასილევსკაია, რამონ მერკადერი, რიჰარდ ზორგე, ნიკოლაი კუზნეცოვი, კიმ ფილიპსი ან ნათან ეიტინგონი იყო ეს უწყინარი კაცი, რომელიც, უწინარეს ყოვლისა, თავისი სამშობლოს სასიკეთოდ იღვწოდა და, თუ არ ჩავთვლით მის წიგნს „Личная стратегическая разведка Сталина“, სპეცსამსახურებთან სხვა რამ შეხება არ ჰქონია?

ან, იქნებ, იმ დროს, 2009 წლის მარტში, როცა მის წინააღმდეგ სისხლის სამართლის საქმე აღძრეს, ჯერ კიდევ არ ჰყავდათ გამოკვეთილი პოპულარული, „ცნობადი“ სახეები — რუსეთის „აგენტები“: ნინო ბურჯანაძე, ზურაბ ნოლაიდეი და სხვები, არადა, სჭირდებოდათ... მიადგენ ვლადიმერ ვახანიას — რუსეთში მცხოვრებ მეცნიერს.

„უხეშად და არაპროფესიულად“.

ამ პრეზიდენტობაში გაგზავნილი წერილი ვლადიმერ ვახანიას თანმიმდევრულად აღწერს საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტროსა და სპეცსამსახურის თანამშრომლების მიერ მის მიმართ ჩადენილი უკანონო ქმედების მთავარ დეტალებს: 2008 წლის 12 ოქტომბერს თბილისის საერთაშორისო აეროპორტში დააკავეს, მოხსნეს რეისიდან და ოფიციალური ბრალდების ნაუყენებლად და არსებული საპროცესო გაფორმების გარეშე საქართველოსა და რუსეთის მოქალაქის პასპორტები ჩამოართვეს.

ვლადიმერ ვახანიას ორმაგი მოქალაქეობა ჰქონდა და ეს საქართველოს პრეზიდენტის ხელმოწერით იყო დადასტურებული... მაგრამ ჩვენთან პრეზიდენტის ასეთი და უფრო მასშტაბური გადაწყვეტილებების ინტერპრეტაცია, განსაკუთრებით შესრულების პროცესში, ფრიად თავისებურად და სუბიექტურად ხდება ხოლმე.

ის, რაც თბილისის აეროპორტში ჩაიდინეს ვლადიმერ ვახანიას წინააღმდეგ, საქართველოს კონსტიტუციის უხეშად, ევროპის კონვენციის თანახმად, ადამიანის უფლებათა სერიოზული დარღვევა იყო — ერთი ქვეყნიდან მეორეში, კერძოდ კი, თბილისიდან მოსკოვში თავისუფალი გადაადგილების უკანონო შეზღუდვა. მეცნიერი

თავის ცოლ-შვილთან ბრუნდებოდა მოსკოვში, სადაც ოჯახთან ერთად ცხოვრობს.

არ გაუშვეს. ეს იყო პირველი ნიშანი, რომ მიზანში ჰყავდათ ამოღებული და პროვოკაციები მის წინააღმდეგ ამით არ დამთავრდებოდა. მაგრამ, მოგესხნებათ, მართალ კაცს სიფრთხილის გრძობა შენელებული აქვს. იგი განაგრძობს თავის საქმიანობას სრულად დარწმუნებული იმასში, რომ სიმართლე და სამართლიანობა ის ფარია, რომელიც მას ყოველგვარი უკანონობისგან იხსნის და დაიცავს.

ეს ერთი. მეორე, დამაშავის მოქმედების ლოგიკაა: თუ ზურგს უკან ყველაფერი რიგზე არ აქვს და სამართალდამცველებმა კუდე ვეზი დააჭირეს, იგი ცდილობს, „ფსკერზე დაწვეს“, მოერიდოს საზოგადოებაში ტრიპალს, მოკლედ, შეწყვიტოს ყოველგვარი აქტიური მოქმედება. ვახანიას ამის არ ეშინოდა.

აქედან გამომდინარე, იგი განაგრძობს საკუთარი პროცესის განსახორციელებლად პრაქტიკული ნაბიჯების გადადგმას, მაგრამ...

პრეზიდენტობაში გაგზავნილი წერილი ვლადიმერ ვახანიას თანმიმდევრულად აღწერს საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტროსა და სპეცსამსახურის თანამშრომლების მიერ მის მიმართ ჩადენილი უკანონო ქმედების მთავარ დეტალებს: 2008 წლის 12 ოქტომბერს თბილისის საერთაშორისო აეროპორტში დააკავეს, მოხსნეს რეისიდან და ოფიციალური ბრალდების ნაუყენებლად და არსებული საპროცესო გაფორმების გარეშე საქართველოსა და რუსეთის მოქალაქის პასპორტები ჩამოართვეს.

ვლადიმერ ვახანიას ორმაგი მოქალაქეობა ჰქონდა და ეს საქართველოს პრეზიდენტის ხელმოწერით იყო დადასტურებული... მაგრამ ჩვენთან პრეზიდენტის ასეთი და უფრო მასშტაბური გადაწყვეტილებების ინტერპრეტაცია, განსაკუთრებით შესრულების პროცესში, ფრიად თავისებურად და სუბიექტურად ხდება ხოლმე.

ის, რაც თბილისის აეროპორტში ჩაიდინეს ვლადიმერ ვახანიას წინააღმდეგ, საქართველოს კონსტიტუციის უხეშად, ევროპის კონვენციის თანახმად, ადამიანის უფლებათა სერიოზული დარღვევა იყო — ერთი ქვეყნიდან მეორეში, კერძოდ კი, თბილისიდან მოსკოვში თავისუფალი გადაადგილების უკანონო შეზღუდვა. მეცნიერი

თავის ცოლ-შვილთან ბრუნდებოდა მოსკოვში, სადაც ოჯახთან ერთად ცხოვრობს. არ გაუშვეს. ეს იყო პირველი ნიშანი, რომ მიზანში ჰყავდათ ამოღებული და პროვოკაციები მის წინააღმდეგ ამით არ დამთავრდებოდა. მაგრამ, მოგესხნებათ, მართალ კაცს სიფრთხილის გრძობა შენელებული აქვს. იგი განაგრძობს თავის საქმიანობას სრულად დარწმუნებული იმასში, რომ სიმართლე და სამართლიანობა ის ფარია, რომელიც მას ყოველგვარი უკანონობისგან იხსნის და დაიცავს.

ლექსი საქართველოს ხელისუფლება, არაფრად მიიჩნია და პირდაპირ უცხოეთს მიმართა მხარდასაჭერად.

არა. თვეების მანძილზე, მისი დარღვეული უფლებების აღდგენის მიზნით, მან არაერთგზის მიმართა საქართველოს პრეზიდენტ მიხეილ სააკაშვილს, შინაგან საქმეთა მინისტრ ვანო მერაბიშვილს, გენერალურ პროკურორს, სახალხო დამცველ სოზარ სუბარს, საქართველოს პარლამენტს, საგარეო საქმეთა სამინისტროს. მაგრამ „შეაყარე კედელს ცერცვი“!

ძნელი იყო საკუთარი ქვეყნის ხელისუფლების სამართლიანობასა და დემოკრატიულობაში იმედაცრუება, მაგრამ სწორედ სახელისუფლო სტრუქტურების ქმედებამ გაუტეხა გული და აიძულა, სამართალი ქვეყნის ფარგლებს გარეთ ეძებნა.

სწორედ ამიტომ გახდა იძულებული ვლადიმერ ვახანია, დაენერა ის განცხადება, რომელსაც აქვე ვაქვეყნებთ.

მას, როგორც საკუთარი პროცესის განსახორციელებლად პრაქტიკული ნაბიჯების გადადგმას, მაგრამ...

პრეზიდენტობაში გაგზავნილი წერილი ვლადიმერ ვახანიას თანმიმდევრულად აღწერს საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტროსა და სპეცსამსახურის თანამშრომლების მიერ მის მიმართ ჩადენილი უკანონო ქმედების მთავარ დეტალებს: 2008 წლის 12 ოქტომბერს თბილისის საერთაშორისო აეროპორტში დააკავეს, მოხსნეს რეისიდან და ოფიციალური ბრალდების ნაუყენებლად და არსებული საპროცესო გაფორმების გარეშე საქართველოსა და რუსეთის მოქალაქის პასპორტები ჩამოართვეს.

ვლადიმერ ვახანიას ორმაგი მოქალაქეობა ჰქონდა და ეს საქართველოს პრეზიდენტის ხელმოწერით იყო დადასტურებული... მაგრამ ჩვენთან პრეზიდენტის ასეთი და უფრო მასშტაბური გადაწყვეტილებების ინტერპრეტაცია, განსაკუთრებით შესრულების პროცესში, ფრიად თავისებურად და სუბიექტურად ხდება ხოლმე.

ის, რაც თბილისის აეროპორტში ჩაიდინეს ვლადიმერ ვახანიას წინააღმდეგ, საქართველოს კონსტიტუციის უხეშად, ევროპის კონვენციის თანახმად, ადამიანის უფლებათა სერიოზული დარღვევა იყო — ერთი ქვეყნიდან მეორეში, კერძოდ კი, თბილისიდან მოსკოვში თავისუფალი გადაადგილების უკანონო შეზღუდვა. მეცნიერი

თავის ცოლ-შვილთან ბრუნდებოდა მოსკოვში, სადაც ოჯახთან ერთად ცხოვრობს. არ გაუშვეს. ეს იყო პირველი ნიშანი, რომ მიზანში ჰყავდათ ამოღებული და პროვოკაციები მის წინააღმდეგ ამით არ დამთავრდებოდა. მაგრამ, მოგესხნებათ, მართალ კაცს სიფრთხილის გრძობა შენელებული აქვს. იგი განაგრძობს თავის საქმიანობას სრულად დარწმუნებული იმასში, რომ სიმართლე და სამართლიანობა ის ფარია, რომელიც მას ყოველგვარი უკანონობისგან იხსნის და დაიცავს.

ეს იყო პირველი ნიშანი, რომ მიზანში ჰყავდათ ამოღებული და პროვოკაციები მის წინააღმდეგ ამით არ დამთავრდებოდა. მაგრამ, მოგესხნებათ, მართალ კაცს სიფრთხილის გრძობა შენელებული აქვს. იგი განაგრძობს თავის საქმიანობას სრულად დარწმუნებული იმასში, რომ სიმართლე და სამართლიანობა ის ფარია, რომელიც მას ყოველგვარი უკანონობისგან იხსნის და დაიცავს.

საქართველოს იუსტიციის სამინისტრო
MINISTRY OF JUSTICE OF GEORGIA
№ 01/27/03 - 1475
მთავრობის განცხადება
მცხ. ზუგდიდი, მარჯვენა ხანაპირი №60
თქვენი აწლის 16 ივლისის განცხადების პასუხად, რომელიც ეხება ვლადიმერ ვახანიას სისხლის სამართლის საქმეზე შევიცარიელი ადვოკატის დამცველად დაშვებას, გაცნობთ, რომ საქართველოს სისხლის სამართლის საპროცესო კოდექსი არ ითვალისწინებს სისხლის სამართლის საქმეზე უცხო ქვეყნის ადვოკატის დამცველად დაშვებას. შესაბამისად, საქართველოს იუსტიციის სამინისტრო მოკლებულია შესაძლებლობას აღმოგინიშნოს დახმარება აღნიშნულ საკითხთან დაკავშირებით.

მოსახლეობის უზღვევას იტხოვენ

ლარსის სასახლე-გამშენები პუნქტი, სამხლიანი პაუზის შემდეგ კვლავ გაიხსნა და ქვეყანასთან, რომელთანაც საქართველოს „გონიერმა“ ხელისუფლებამ დიპლომატიური კავშირი შეწყვიტა, ასევე „გონიერულად“ აღადგინა სახმელეთო საზღვარი, საიდანაც არც ეკონომიკურ, არც პოლიტიკურ, არც მორალურ და კიდევ არც არანაირ „სიკეთესა და „ვიგოდას“ არ ელის. საზღვრის გახსნის ერთადერთ მოტივად მეზობელი სომხეთის ინტერესები სახელდება, რაც საქართველოს არგუმენტად წამდვილად არ გამოადგება, ამ მიზეზის არ სჯერა ყაზბეგის რაიონის მოსახლეობასაც. მოხვედრები ხელისუფლებას თავიანთი ინტერესების სრულ იგნორირებასა და მთის ხელოვნურად დაცლის მცდელობაში ადანაშაულებენ. ამიტომ, როდესაც თრუსოს ხეობის „ოსურ წარმოშობასთან“ დაკავშირებით ინტენსიური განცხადებები კეთდება როგორც თვითგამოცხადებულ პრეზიდენტის, კოკოითის მიერ, ასევე ჩრდილოეთ ოსეთის მმართველების მხრიდანაც, მით უფრო გასაკვირია საქართველოს ხელისუფლების ასეთი „უანგარო“ ნაბიჯი — საზღვრის გახსნა სომხების ინტერესების გათვალისწინებით. ამ ფონზე ყაზბეგის მოსახლეობას ხელისუფლების უანგარობის არ სჯერა და მას ან სრულ უგუნურებაში, ანდა სრულ ანტიქართულ პოლიტიკაში ადანაშაულებს.

მოსახლეობის უზღვევას იტხოვენ

ყაზბეგის მოსახლეობისთვის ლარსის სასახლე-გამშენები პუნქტის ჩაკეტვა თავის დროზე მძიმე დარტყმა იყო. მოხვედრები წლების მანძილზე აწყობილი საარსებო სქემისა და შემოსავლის წყაროს გარეშე დარჩენენ, თუმცა მოხვედრა უბედურება საზღვრის ჩაკეტვამდე ბევრად უფრო ადრე დაიწყო და ამ უბედურებას კახა ბენდუქიძე ერქვა.

მოხვედრებს შემოსავლის სამი ძირითადი წყარო ჰქონდათ. ეს იყო ლარსის გამშენები პუნქტის გავლით ორჯონიკიძის სხვადასხვა სახის იმპორტისა და ექსპორტის განხორციელება. ყაზბეგის მოსახლეობა, სამხრეთ ოსეთთან მიმოსვლისას, განსაკუთრებული შედეგებით სარგებლობდა, ის მოსახლეობის პასპორტს, რომელიც ყაზბეგის რაიონის მთავრობის მიერ იმპორტირებული იყო, სახელად „საზღვრის გახსნის მიზნით“ გამოიყენებოდა. ეს ყველაფერი კი მოსახლეობას შესაძლებლობას აძლევდა, მთიდან არ ჩამოსულიყვნენ. ბარში სასწავლებლად ჩასული ახალგაზრდების მთავარი დაბრუნების პროცენტიც, სხვა რეგიონებთან შედარებით, მაღალი იყო.

დაწესებას ითვალისწინებდა, მათ შორის, ბუნებრივი აირის ულიმიტო-უსასყიდლო მიწოდებასაც. რეგიონში, სადაც ზამთარი 7-8 თვე გრძელდება და ბუნების მკაცრი პირობებთან გამკლავებას ტყისა და შუშის ნაკლებობაც ართულებს, ბუნებრივი აირის უწყვეტი და უსასყიდლო მიწოდება სასიცოცხლოდ აუცილებელი იყო.

თუმცა ამ ფაქტორმა ადგილობრივ მოსახლეობას სათბურების მასობრივი გაშენების შესაძლებლობაც მისცა. უფასო გაზის პირობებში იქ მოყვანილი კიტრი და პომიდორი ზამთარშიც კონკურენტულად დაბალ ფასში იყიდებოდა და ადგილობრივი ბაზრის შემოსავლის მნიშვნელოვან წყაროს წარმოადგენდა. ეს ყველაფერი კი მოსახლეობას შესაძლებლობას აძლევდა, მთიდან არ ჩამოსულიყვნენ. ბარში სასწავლებლად ჩასული ახალგაზრდების მთავარი დაბრუნების პროცენტიც, სხვა რეგიონებთან შედარებით, მაღალი იყო.

„დაიცავით მთა, ჯარს ჩაგაყენებთ და ეს უფრო იაფი დაგვიძდება“

დაახლოებით 6 წლის წინათ, მაშინდელი სახელმწიფო მინისტრის — კახა ბენდუქიძის ინიციატივით, „მთის კანონი“ გაუქმდა. სხვა

შედეგებთან ერთად მოიხსნა შედეგები ბუნებრივი აირის მიწოდებაზეც.

ბენდუქიძის განცხადებით, უფასო ბუნებრივი აირის ყაზბეგელები გასათბობად კი არა, სათბურისთვის იყენებდნენ, ბენდუქიძის შეფასებით, 1 კილოგრამი კიტრის მოყვანა, სახელმწიფოს 5 ლარი უჯდებოდა და ეს „გაუმართლებელი“ იყო. ბენდუქიძის ცნობილი ფრაზამ „იყიდება ყველაფერი სინდისის გარდა“ მთასაც ჩამოაცილა „საქართველოს სინდისის“ სტატუსი და ისიც თხასავით გაიყვანა.

მთიან რეგიონებს გამოუხსნორებელი ზარალი მიადგა, მაშინ კახა ბენდუქიძის აქტუალური კითხვა დაუსვეს — „მთის კანონის“ გაუქმება ხომ არ გამოიწვევდა მთის დაცვას, თუ გავითვალისწინებთ, რომ მაღალმთიანი რეგიონების დიდი უმრავლესობა სასაზღვრო რეგიონებიც არის და საზღვრის დაცვას ყველაზე ეფექტურად ზუსტად ადგილობრივი მოსახლეობა ახდენს, მაშინ მთის დაცვა საქართველოს საგარეო საფრთხეებსაც გაზრდიდა.

ამ კითხვებზე კახა ბენდუქიძემ გამაოგნებელი პასუხი გასცა: არა უშამს, დაიცავთ მთა, თუ გარე საფრთხეები გაიზრდება, ჯოჯია, იმ საჯარისო ნაწილები ჩაგაყენებთ, ეს უფრო იაფი და უფრო ადვილად იქნება მოსახლეობის მოსახლეობის

ბენდუქიძის ინიციატივით გაუქმებული კანონი მთიანეთს დასლის

შენახვა. როგორც „იავი“ დაჯდა საზღვრისპირა რეგიონებიდან ადგილობრივი მოსახლეობის აყრა, სამსუხარო, ცხადად დავინახეთ და კიდევ უფრო სამსუხარო ის არის, რომ მომავალშიც მოგვიწევს ამის ყურება.

„კომპენსაციის მიზანი ყაზბეგის დაცვა იყო“

მთის კანონის შედეგად ბუნებრივი აირის შეწყვეტა მოხვედრებისთვის ბარში ჩასვლის საკმარის მოტივად არ მიიჩნეეს და მთის დაცვის პროცესი ახალი განკარგულებით გაამყარეს. ეს ამჯერად „ნებაყოფლობითი იძულება“ იყო.

მთავრობამ მოხვედრებს შესთავაზა, თავიანთი ხელით დაეშალათ სათბურები, კომპენსაციისთვის კი თითოეულ კვადრატულ მეტრში 300-400 დოლარი შესთავაზეს. ამ გარიგების შედეგად, სათბურის მოცულობის მი-

ხედვით, ერთმა ოჯახმა საშუალოდ 5000-დან 10000 დოლარამდე მიიღო.

საარსებო წყაროს ბარეში დარჩენილ მოსახლეობას ეს თანხა სასლ-ქარიდან ასაყრელად გამოიყენეს, მოვიხილეთ სტატისტიკა არსებობს, თუმცა აღვიღებოთ მოსახლეობის 30%-ზე მეტად ატოვა მთა, ეს კი, ისედაც მიჩნეული დასახლებული რეგიონისთვის საგანგაშო სიფრია.

ადგილობრივთა განცხადებით, მთაში ცხოვრება და არსებობა იმდენად გართულებულია, რომ კიდევ ბევრი აპირებს ბარად გადმოსახლებას.

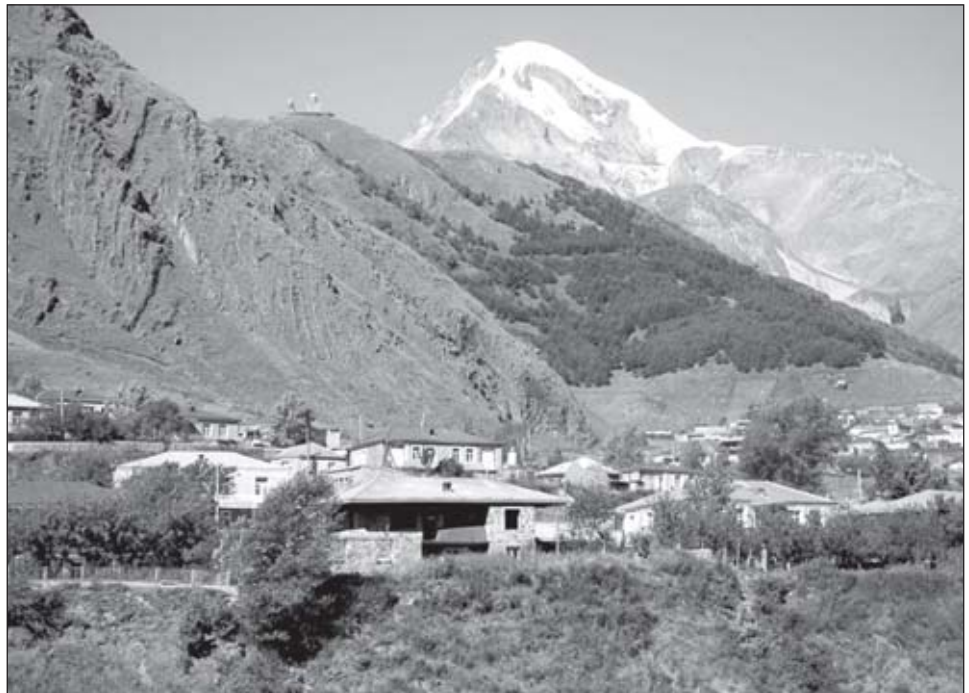
მესამე გზაც არარსებობს

ადგილობრივთა არსებობის მესამე და თითქმის უკანასკნელ წყაროდ მესაქონლეობა რჩება. სამუშაო ადგილები და ფულადი ნიშნები

ყაზბეგში ისეთივე დიდი დეფიციტია, როგორც სხვა მთიან რეგიონებში.

შემოსავლის მესამე წყაროს — მესაქონლეობას რაც შეეხება, არც ამ მხრივ დარჩენილან ისინი ხელისუფლების დამლუპველი ყურადღების გარეშე. საკომპენსაციო სინდისი არ არის, მაშინც სადაც, მათი გაყიდვაც შეუძლებელია; უფრო, გაიყიდა კიდევ და მოსახლეობის წლების მანძილზე სხვადასხვა ინსტანციებში, სასამართლოდან თუ სახელმწიფო დასახლებულ რეგიონებში ამაოდ ცდილობენ, გაიგონ — როგორ და რატომ მოხდა იმ საკომპენსაციო მისაღწევის იჯარით გაცემა, სადაც ისინი ცხვირს აქოვებდნენ. მათ კითხვებზე პასუხი, შესაძლოა, არსებობს კიდევ, მაგრამ მოხვედრებისთვის რაიმეს ასახსნელად თავი არავის შეუწუხებია. მოხვედრები დარწმუნებულნი არიან, რომ სათბურების მოშლის, სოლიდური ფულადი კომპენსაციების გაცემისა და საძოვრების არაპირდაპირი გზით წართმევის მიზანი ყაზბეგის რაიონის დაცვა იყო. მათი შეფასებით, კოდორის ხეობიდან ლარსის ხეობამდე გზა ხელისუფლების უგუნურობაზე გადის, რაც, შესაძლოა, ზუსტად ისეთივე ფატალური შედეგით დასრულდეს, როგორც შედეგითაც — 2008 წლის აგვისტოს სააკაშვილისეული ავანტიურა. ამ ფონზე კი ხელისუფლება მეზობელი სომხეთის ინტერესებსა და ლარსის საბაჟოს გახსნის უანგარობაზე მჭერმეტყველებს, რაც მოხვედრების სამართლიან გამწარებასა და აგრესიას იწვევს. ამასთან, მრავალჯერადი მოთხოვნის მიუხედავად, მოხვედრებისთვის არავის გაუცია პასუხი კითხვებზე, რა საფრთხეები ემუქრება ყაზბეგის რაიონს და რა მექანიზმები არსებობს მის დასაცავად.

ნინო ბერიძე

წინაქის გაზი... თავდაცვისათვის

ეს მომწამლავი გაზი პირველად I მსოფლიო ომის დროს გამოიყენეს, თუმცა ამერიკის დაპყრობის ისტორიაში ცნობილია ფაქტი, როცა 1532 წელს მდინარე ორინოკოსთან ინდიელებმა თავისებური ცრემლსადენი გაზი მონინალმდეგის წინააღმდეგ გამოიყენეს. მისი ძირითადი კომპონენტი წინააღმდეგ გახლდათ.

ახლანდელ ერთ-ერთმა სამხრეთაფრიკულმა ბანკმა გააღწიეს, თავისი ბანკომატები, მძარცველთაგან დაცვის მიზნით, წინაქის გაზით აღჭურვოს. ჩვეულებრივ, მძარცველები ფულის ამოსაღებად, ბანკომატებს აფეთქებენ. მართალია, მძარცველები აფრიკის რესპუბლიკაში 423 ბანკომატი ააფეთქეს.

ამჟამად Absa Bank-მა ქალაქსარეში თავი 11 ბანკომატი წინაქის გაზით დაიცვა. მონიტორინგით და იქვე დაამონიტორინგა სათვალთვალო კამერებიც. თუ მომხმარებლის ქცევაში რაიმე საფრთხის შეგრძობა, მას სახეში მისივე წინაქის გაზი შეესხურება და სანამ გონს მოვა, პოლიციაც მიუხსნობს.

ქინაქის გაზი ნერვულ-პარალიტიკური არ გახლავთ, ის ლაკრიმატორია და არა ფოსფორორგანიკა: ზარინი, ზომანი, ტაბუნი და სხვ, რომლებიც სწრაფ სიკვდილს იწვევს.

საქართველოში პოლიციის შესახებ კანონის მე-12 მუხლში კი წერია, რომ „სამსახურებრივი მოვალეობის განხორციელებისას, საზოგადოებრივი ინტერესისა და უშიშროების დაცვის მიზნით, დანაშაულთან და საზოგადოებრივად საშიშ ქმედებებთან ბრძოლის მიზნით პოლიციას უფლება აქვს გამოიყენოს სპეციალური საშუალებები: ხელბორკილი... არალეტალური იარაღი... რეზინის ხელკეტი, ცრემლსადენი გაზი, წინაქის გაზი...“

აკი გამოიყენეს კიდევ ცრემლსადენი გაზიცა და რეზინის ხელკეტიც.

სხვა საქმეა, რომ თავდაცვის საშუალებად, ქალებს, რომლებიც ქუჩებსა და სადარბაზოებში უფრო ხშირად შეიქნებიან ხოლმე მოძალადეებისა და თავდასხმელების მსხვერპლი, სწორედ ქალი, ძალიან გამოადგებოდეს „პოლიციელი ქილაში.“ აბა წარმოიდგინეთ, რამდენიმე თავდასხმელი და უმწეო ქალი, რომელიც მოულოდნელად ვიბეჭებიდან იღებს „წინაქის გაზის“ ბლონებს და ბოროტმოქმედებს სახეში შეასხურებს. ჟერ ერთი, რომ მოულოდნელობის ეფექტი იმყოფებოდა და მეორეც: სანამ ისინი ხველა-ხველითა და ცრემლების წმენდით ორიენტაციის აღდგენასა და გონზე მოსვლას მოასწრებენ, ან ქალი მოასწრებს გაქცევას ანდა პატრული მოუსწრებს მოძალადეებს.

გასათვალისწინებელია ის გარემოებაც, რომ აეროზოლის გამოყენებული ისევე შეიძლება დაზარალებული, როგორც თავდასხმელი, ამიტომ უსაფრთხოების ზომები შეძლებისდაგვარად უნდა დაიცვას (სპრეი ჰაერში წინგანვლილი ხელებით უნდა შეასხუროს). ჩვეულებრივ, გაზის მოქმედება 10-15 წუთში სუსტდება და თავისი გახელის საშუალებას იძლევა, მაგრამ ცრემლების ნაკადი მხედველობას ბინდავს. კიდევ 10-15 წუთში ყველა სიმპტომი ექიმის ჩარევის გარეშე გავიწყდება.

საქართველოში პოლიციის შესახებ კანონის მე-12 მუხლში კი წერია, რომ „სამსახურებრივი მოვალეობის განხორციელებისას, საზოგადოებრივი ინტერესისა და უშიშროების დაცვის მიზნით, დანაშაულთან და საზოგადოებრივად საშიშ ქმედებებთან ბრძოლის მიზნით პოლიციას უფლება აქვს გამოიყენოს სპეციალური საშუალებები: ხელბორკილი... არალეტალური იარაღი... რეზინის ხელკეტი, ცრემლსადენი გაზი, წინაქის გაზი...“

აკი გამოიყენეს კიდევ ცრემლსადენი გაზიცა და რეზინის ხელკეტიც.

საქართველოში პოლიციის შესახებ კანონის მე-12 მუხლში კი წერია, რომ „სამსახურებრივი მოვალეობის განხორციელებისას, საზოგადოებრივი ინტერესისა და უშიშროების დაცვის მიზნით, დანაშაულთან და საზოგადოებრივად საშიშ ქმედებებთან ბრძოლის მიზნით პოლიციას უფლება აქვს გამოიყენოს სპეციალური საშუალებები: ხელბორკილი... არალეტალური იარაღი... რეზინის ხელკეტი, ცრემლსადენი გაზი, წინაქის გაზი...“

ნაშპა, ჩაპი...

აშშ 20 წლის განმავლობაში წუნიან B-2 ბომბდამშენებს იყენებდა

აშშ-ის სამხედროსაჰაერო ძალების ინჟინრებმა და კომპანია Northrop Grumman-მა დაასრულეს გამოთვლები, რომლებიც სტრატეგიული ბომბდამშენების — B-2 Spirit-ის რეგულარულად წარმოქმნილი გაუმართაობის აღმოფხვრის საშუალებას იძლევა. ამ ცნობის გამოქვეყნების შემდეგ ნათელი შეიქნა, რომ აშშ-ის შეიარაღებაში წუნიანი თვითმფრინავები თუ ფართოდ გავრცელებული არაა, ნორმალურ პრაქტიკად მაინც მიიჩნევა.

B-2-ის გაუმართაობა იმაში მდგომარეობს, რომ თვითმფრინავის კუდის ნაწილში, ძრავებს შორის განთავსებული ლითონის პანელი, რომელიც კარკასს გაავარჯერებელი რეაქტიული ნაკადისგან იცავს, პერიოდულად იზარებოდა. რეგულარული ტექდათვალიერების გარეშე ასეთ გაუმართაობას ავიაკატასტროფის გამოწვევა შეეძლო. ფირფიტის პირველი ბზარები 1989 წელს, B-2-ის პირველი გაფრენიდან ერთი წლის თავზე აღმოჩინეს. ინჟინრები დიდხანს ვერ ახერხებდნენ დაზარების მიზეზების დადგენას. Northrop Grumman-ის მონაცემებით, პანელი მასზე მალალი ტემპერატურის ზემოქმედებითა და ძალისმიერ დაზარების ხმაურისგან გამომწვეული მცირე ვიბრაციით იზარებოდა, შედეგად კი „ლითონის გადაღლის“ ეფექტი ვლინდებოდა.

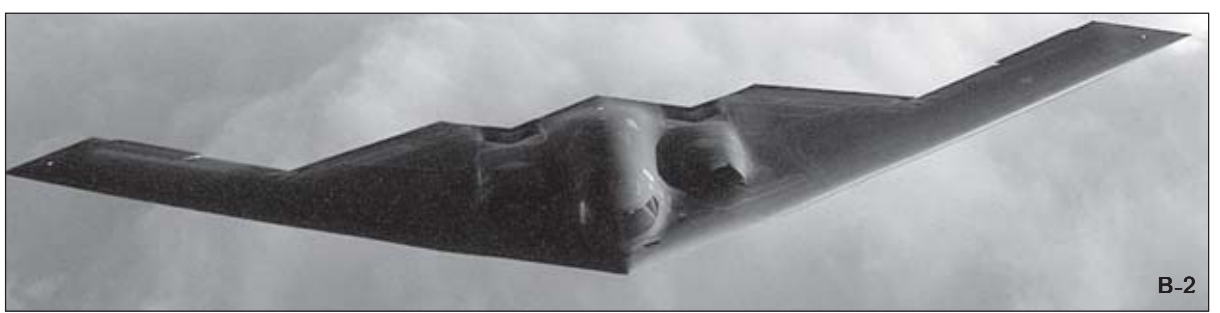
საფარის 272 კგ წარმოადგენს ოლსენმა Lockheed Martin-ში 1999 წლამდე იმუშავა. F-22 1980-იანი წლების ბოლოს აიგო, ხოლო მისი სერიული წარმოება 2001 წელს დაიწყო.

ინჟინრები გაუმართაობის აღმოფხვრას ახალი მართვების გამოყენებითა და თვითმფრინავის კუდის ნაწილის კონსტრუქციაში უმნიშვნელო ცვლილებებით აპირებენ.

ამჟამად Absa Bank-მა ქალაქსარეში თავი 11 ბანკომატი წინაქის გაზით დაიცვა. მონიტორინგით და იქვე დაამონიტორინგა სათვალთვალო კამერებიც. თუ მომხმარებლის ქცევაში რაიმე საფრთხის შეგრძობა, მას სახეში მისივე წინაქის გაზი შეესხურება და სანამ გონს მოვა, პოლიციაც მიუხსნობს.

თვითმფრინავის გაუმართაობის ფაქტი გაცხადდა ინვესტორებს და აი რატომ — წუნი პირველად 1990 წელს აღმოაჩინეს, ხოლო B-2 Spirit-ის შეიარაღებაში 1993 წელს მიიღეს. ამ დროის განმავლობაში გაუმართაობა რამდენჯერმე გამოვლინდა და ამის მიუხედავად, ბომბდამშენი საბრძოლო ამოცანების შესასრულებლად 1997 წელს გაუშვეს. სერტიფიკაციას, სერიულ წარმოებასა და შეიარაღებაში მიღებას წინ უძღოდა საზაფხულო გამოცდები, აშშ-ის სამხედრო-საჰაერო ძალებისა და პენტაგონის მიერ შემოწმების ჩათვლით.

საფარის 272 კგ წარმოადგენს ოლსენმა Lockheed Martin-ში 1999 წლამდე იმუშავა. F-22 1980-იანი წლების ბოლოს აიგო, ხოლო მისი სერიული წარმოება 2001 წელს დაიწყო.

«ნითელი კაპელას» მუსიკა სტალინისთვის

ვინ გააფრთხილა ბელადი

1947 წლის 1 თებერვალს სმერში (კონტრდაზვერვის მთავარ სამმართველოში) და 1951 წლის 29 ივნისს ლუბიანკაზე გესტაპოს შეფის — მიულერის მოადგილის, SS-ის („დაცვის ეკადრლია“) ობერფიურერის ფ. პანცინგერის დაკითხვა მიმდინარეობდა. ობერფიურერმა აღიარა, რომ გერმანიაში ანტიფაშისტთა საქმიანობისთვის თვალყურის დევნება რადიოსპეციალისტთა მიერ დაშიფრული შეტყობინებების „დაჭერის“ შემდეგ დაიწყო. ეთერში მორზეს ანბანის კაპანი ისმოდა და თანაც, არა ერთის, არამედ მრავალი რადიოგადამცემისა. გერმანიასა და ევროპის ოკუპირებულ ქვეყნებში მთელი „ორკესტრი“, ანუ გერმანულად „კაპელა“ მუშაობდა (კონტრდაზვერვის უარგონზე რადისტებს „მუსიკოსებსა“ და „პიანისტებს“ ეძახდნენ). გერმანიის რადიოშპიონაჟის სამსახურმა განსაზღვრა, რომ „მუსიკოსები“ თავიანთი გადაცემების ორიენტირებას მოსკოვზე ახდენდნენ, ამიტომ კაპელას „ნითელი“ შეარქვეს...

ფაშისტებს სურდათ, რომ „ნითელი კაპელას“ მონაწილეთა სახელები ყველას სამუდამოდ დაევიწყებოდა, მაგრამ ჰარო შულცე-ბოიზენისა („სტარშინა“) და არვიდ ჰარნაკის („კორსიკელი“) სახელები ისტორიას სამუდამოდ შემორჩა. „ნითელი კაპელას“ შემადგენლობაში მრავალი ცხოვრების ანტიფაშისტური წინააღმდეგობის ჯგუფები იყვნენ გაერთიანებული, რომელთაგან ზოგიერთი უშუალოდ მესამე რაიხის გულში მოქმედებდა. ყველა ჯგუფი ერთიანი ცენტრიდან იმართებოდა და მათ საბჭოთა სამხედრო მზვერავი საბჭოთა ტრეპერი ანუ „კაპელისტიკური“ ხელმძღვანელობდა.

1933 წელს გერმანიის კანცლერად ჰიტლერის დანიშვნის შემდეგ, სსრკ-ის საგარეო დაზვერვის წინაშე აქტიულონი ამოცანა წამოიჭრა: უნდა დადგენილიყო ჰიტლერული ხელმძღვანელობის საგარეო და სამხედრო პოლიტიკის სტრატეგია და ტაქტიკა. ამისათვის კი საბჭოთა ჯამბუშებს ხელი-სუფლების უმაღლეს ემელონებში უნდა შეღწეულიყო...

ეს საქმე ბერლინში სსრკ-ის სალჩოს საკონსულტაციო განყოფილების მმართველს, ენ-კა-ვედის „ლეგალური“ რეზიდენტურის ხელმძღვანელს, ბორის გორდონს დაევა, საელჩოს პირველი მდივნის ალექსანდრე პირველდის დახმარებით, რომელმაც გორდონს ეკონომიკის სამინისტროს თანამშრომელი არვიდ ჰარნაკი („კორსიკელი“) და მისი მეუღლე მილდრედი გააცნო. რუსი მეგობრის რჩევით, ჰარნაკი ნა-

ციონალურ-სოციალისტურ პარტიაში გაწევრდა. 1935 წელს ჰარნაკი იმპერიის ეკონომიკის სამინისტროს უფროსი სამთავრობო მრჩეველი გახდა და სამინისტროს ფონკის (სტარსიკელი) სახელები და სამხედრო წარმოების ნებისმიერ სექტორზე უფროსად ანგვიდა. მეგობრის, პროფესორ ჰაბელეს მეშვეობით „კორსიკელმა“ ავიაციის მარშლის — გერინგის სადაზვერვო შტაბის უფროსი, „სტარშინა“ ჰარო შულცე-ბოიზენი გაიცნო. ამ ორი ანტიფაშისტის მჭიდრო კავშირი იატაკქვეშეთში ანტიჰიტლერული წინააღმდეგობის ერთ-ერთი ყველაზე აქტიური ბირთვის შექმნის საფუძვლად იქცა.

1937 წელს გორდონი მოსკოვში გამოიძახეს და დააპატიმრეს. ცნობილია „სამეულმა“ მას დახვედრა მიუსაჯა. რეზიდენტურას სათავეში ახალგაზრდა, მაგრამ საკმაოდ გამოცდილი მზვერავი ა. ალაიანიცი ჩაუდგა, მაგრამ ერთი წლის შემდეგ ის საოპერაციო მაგნიტაზე გარდაიცვალა...

1939 წლის სექტემბრამდე რეზიდენტურას რეზიდენტი არ ჰყავდა. ცენტრს კადრები არ ჰყოფნიდა, ხოლო გამოცდილი მზვერავები რეპრესიებს შეეწირნენ. სექტემბერში ბერლინში, როგორც იქნა, ახალი რეზიდენტი დანიშნეს, თუმცა არჩევანი უხეირო გამოდგა — ეს ხუთი კლასის განათლების მქონე, მაგრამ ამბიციური ა. ქობულაძე იყო, შინაგან საქმეთა სახალხო კომისრის — ლავრენტ ბერიას პროტექტე. ახალ ადგილზე დანიშნისთანავე ქო-

„კორსიკელი“ — არვიდ ჰარნაკი

ჰარო და ლიბერტას შულცე-ბოიზენები

ბულოვი ენერგიულად შეუდგა „საქმიანობას“ და იმდენი იყებოდა, რომ გესტაპოს „4-დ“-ის განყოფილების უფროსის, შტარშინასთან. ქობულაძე-მაც მოისურვა „კორსიკელთან“ შეხვედრა და თარჯიმანდ კოროტკოვის გამოყენება, მაგრამ მოსკოვში დაგეგმილი შეხვედრის შესახებ გაგზავნილ შეტყობინებას არცთუ ზრდილობიანი პასუხი მოჰყვა: „კორსიკელთან“ შეხვედრაზე არ ნახვალთ!“

1940 წლის აპრილში კოროტკოვი ბერლინში ჩავიდა და მოკლე ხანში განაახლა შეხვედრები „კორსიკელსა“ და „სტარშინასთან“. ქობულაძე-მაც მოისურვა „კორსიკელთან“ შეხვედრა და თარჯიმანდ კოროტკოვის გამოყენება, მაგრამ მოსკოვში დაგეგმილი შეხვედრის შესახებ გაგზავნილ შეტყობინებას არცთუ ზრდილობიანი პასუხი მოჰყვა: „კორსიკელთან“ შეხვედრაზე არ ნახვალთ!“

იმავე დროს კოროტკოვისა და „კორსიკელის“ შეხვედრებიც შეწყდა გაუთვალისწინებელ გარემოებათა გამო. ბერლინში არალეგალურად წარგ-

ზავნილი ოპერატიული მუშაკი ჩერვონაია, რომელიც თავისუფლად ფლობდა რამდენიმე ენას, გესტაპოს მიერ დაგეგმულ ხაფანგში გაება იმ საბჭოთა აგენტის ბინაში, ვისაც უნდა შეხვედროდა. ცენტრი გააფრთხილა იმან, რომ ჩერვონაია რამდენიმე აგენტს იცნობდა, ვისაც კოროტკოვი ხვდებოდა ხოლმე და კოროტკოვი დროებით უკან, მოსკოვში, გაიწვია.

მოსკოვში „ბერლინის ნერტილის“ კურატორმა პ. სულაჟ-ლატოვმა კოროტკოვის სამომავლო გეგმა ლ. ბერიასთან შეთანხმებული გეგმის მიხედვით შეცვალა. გეგმის არსი „კორსიკელის“ ნაცნობების შემონახვასა და უცხოეთში საბჭოთა ორგანიზაციების უსაფრთხოების უზრუნველყოფაში მდგომარეობდა. გეგმის ერთი ნაწილი კი ინფორმაციის წყაროს განსაკუთრებით მიმართებაში გერმანიის სამხედრო მზადების შესახებ ცნობების კონკრეტული ითვალისწინებდა. ბერლინში დაბრუნებული კოროტკოვი „კორსიკელს“ შეხვდა, რომელმაც აცნობა, რომ გერმანიის სახმელეთო ჯარების უმაღლესმა მთავარსარდლობამ ვერმანისთვის სსრკ-ის მრეწველობის რუკის შედგენის განკარგულება გასცა, რაც, მისი აზრით, ნათელს ჰფენდა ფაშისტთა ზრახვებს და იმ მიზნებზე მიუთითებდა, რომელთა ხელში ჩაგდება და განადგურება გერმანელების სურდათ. კოროტკოვმა ამის შესახებ დაუყოვნებლივ აცნობა ცენტრს.

„კორსიკელისა“ და მისი მეგობრების: ჰარო შულცე-ბოიზენის, ადამ კუკოფის, ცოლქმარ კურტ და ელიზაბეტ შუმახერისგან ყოველდღიურად მოდიოდა ცნობები იმის შესახებ, რომ რუსეთის მიმართ ჰიტლერის აგრესიის „მქენვარა ბორბალი“ სულ უფრო სწრაფად ბრუნავდა. კერძოდ, ჰარო შულცე-ბოიზენმა ხელთ იგდო სამხედრო-საჰაერო ძალების შტაბის მონაცემები ლინენგარდის, კიევის, ვიბორგისა და საბჭოეთის ტერიტორიაზე სხვა ობიექტების მოსალოდნელი დაბომბვისა და საბჭოთა კავშირზე გერმანიის თავდასხმის მზადების დასრულების შესახებ. კოროტკოვი დარწმუნებული იყო მისი წყაროების მიერ მოპოვებული უჭირფასესი ინფორმაციის სიზუსტესა და გულწრფელობაში, ამიტომ 1941 წლის 10 მარტს ცენტრს აცნობა: „კორსიკელმა“ სასწრაფოდ მიიმ-

ვია შეხვედრაზე და შემატყობინა, რომ სამხედრო-სამეურნეო ინსტიტუტის ხელმძღვანელის მოადგილის — ლიანგელიტკის ინფორმაციით, ვერმანის გენერალურ შტაბში ნითელი არმიის წინააღმდეგობის დაძლევა პირველი რვა დღის განმავლობაში იმედოვნებენ. უკრაინის ოკუპაცია სსრკ-ს ძირითად სამრეწველო ზაზას დააკარგინებს. დაიპყრობენ კავკასიასა და ურალს (იქამდე მიღწევა სამხედრო მოქმედებების დასრულებამდე 25-დღეს არის დაგეგმილი) თავდასხმა საბჭოთა კავშირზე გერმანიის სამხედრო უპირატესობებით არის ნაკანახევი.“

ერთი კვირის შემდეგ კოროტკოვმა ჰარნაკისგან შეიტყო, რომ „სსრკ-ზე თავდასხმა უკვე რეალობაა.“ რეზიდენტურამ ამის შესახებ თავდაცვის სახკომს მერკულოვს დაზვერვის ხელმძღვანელობა რეგულარულად აწვდიდა საბჭოთა კავშირის უმაღლეს ხელმძღვანელობას „კორსიკელი“ და „სტარშინასგან“ მიღებულ მონაცემებს, რომლებიც დროდადრო, სიმართლის მარცვლებთან ერთად, საწინააღმდეგო ხასიათის ცნობებიც სჭეოდა. ამაზე გამუდმებით ფიქრობდნენ ცენტრში და დაასკვნეს, რომ მიზანშეწონილი იქნებოდა ჰარნაკის ყველა წყაროს უკეთეს შესწავლა და მათთან პირდაპირი კონტაქტის დამყარება. შესაბამისი გადაწყვეტილება ბერლინს ეცნობა. კოროტკოვი ჩააფიქრა ცენტრის გადაწყვეტილებამ, რადგან არ სურდა, რომ ჰარნაკს შთაბეჭდილება შექმნილიყო, თითქოს მას უკანა პლანზე ანაცვლებდნენ. „კორსიკელს“ კი სრულებითაც არ გაჰკვირვებია მისი თხოვნა, „სტარშინა“ გამაცანო.

შეხვედრისათვის მზადებისას კოროტკოვმა კიდევ ერთხელ გადახედა მის ხელთ არსებულ მონაცემებს: ჰარო შულცე-ბოიზენი 30 წლის იყო, წარმოშობით არისტოკრატთა ოჯახიდან და შვილობილად ერგებოდა ცნობილ გროს-ადმირალსა და გერმანიის ფლოტის დამაარსებელ ფონ ტროპიკს. 1936 წელს მან თავად ეილენბურგის — ლიბერტას შაას-ჰაიეს შვილიშვილზე იქორწინა. მარშალი გერინგი, სახელმწიფოს მეორე პირი ლიბერტას ბავშვობიდან იცნობდა. გერინგის განკარგულებით ჰარო ავიაციის შტაბში ჩარიცხეს, მიუხედავად გესტაპოს წინააღმდეგობისა. ავიაციის სამინისტროში ჰარო იმ რეფერატის ხელმძღვანელად დაინიშნა, რომელიც გერმანიის სამხედრო-საჰაერო ატაშეების ანგარიშის დამუშავებითა და ანალიზით იყო დაკავებული. შულცე-ბოიზენის ოჯახი გერინგის მეზობლად ცხოვრობდა. ისინი დილაობით ერთად ასეირნდნენ ძაღლებს, გულითადად მასლათობდნენ და გერინგს ერთხელაც არ უეჭვია, რომ კაცი, რომელსაც წლების განმავლობაში ბეჯითად ეძებდა, მისი მეზობელი იყო...

დასასრული შემადგენელი ნაწილი

ვერდები მოამზადა ნანა ჩარაქიანი

ჰარო შულცე-ბოიზენი საავიაციო ძველანაყოფთან

ვაგრან ბაჩიხი

ჰიტლერი, პოლ ვონ ჰინდენბურგი, ბერიხი

დასავლეთის მიერ მხარდაჭერილი აშშ-მა საქართველოს ხელი ჩაიქნია

«25-ე კადრი» ტრიალს საქართველოში

ორ წელიწადზე მეტი ხნის წინათ ზეინო ბარანი — ჰადსონის ინსტიტუტის ევრაზიის ცენტრის დირექტორი — ამბობდა, რომ დასავლეთმა უკრაინაზე ხელი ჩაიქნია, საქართველოზე კი — ჯერ არაო.

2010-ის იანვარში „ჯერ არა“ საქართველოსთვისაც თანდათან უკრაინის განზომილებებში („ხელი ჩაიქნია“) გადავიდა, ანუ ტენდენციად იქცა და უარყოფითად აისახა თვით რეგიონში აშშ-ის პრესტიჟზე. ამერიკული პრესა, რადიო და ზოგიერთი პარტიული გამოცემა ამის გამო მწარედ აკრიტიკებდა არა მხოლოდ უკრაინის უკვე ყოფილ პრეზიდენტ ვიქტორ იუშჩენკოს, არამედ — მასთან ერთად მიხეილ სააკაშვილსაც: **დასავლეთის მიერ „აღტკინებულმა, ჭრმა და უგუნურმა მხარდაჭერამ ამ-აზრენი მიდრეკილებებისა და ინსტიტუტების წაქეზება**

გამოიწვია“ (ნაინელ გრინი, World Socialist Web site). პირველი მათგანი სამარცხვინოდ დამარცხდა. ლოგიკურად — მეორის ჯერი დადგა. ევროპის მასშტაბის მხედველობიდან არ გამორჩენია სკანდალური მომენტები საქართველო-უკრაინის ურთიერთობაში, ანუ ის თემები, რომლებსაც პირობითად შეიძლება ვუწოდოთ გივი, ვანო და ვინმე კონსტანტინე. ამ უხერხულობას საქართველოს სამთავრობო არხებმა ჯერ ნაუყრუეს, შემდეგ ხელისუფლების აგიტატორების უსუსური არგუმენტებით ხელისუფლების გამართლება ამოვლცადეს.

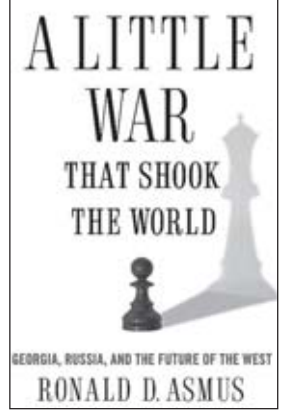

რადიო თავისუფლება და ინტერესდა, — „ცდილობდნენ თუ არა საქართველოს ხელმძღვანელები უკრაინის არჩევნებზე გავლენის მოხდენას“ (Radio Liberty). ეს კითხვა, ისევე, როგორც მეორე — გივი თარგამაძისა და ქართველი „დამკვირვებლების“ დესანტმა გაუფუჭა თუ არა საქმე

პრეზიდენტობის კანდიდატს იულია ტიმოშენკოს, მედიაში უფრო უარყოფით მტკიცებულებად იყო წარმოჩენილი — პასუხი კითხვების ფორმულირების ქვეტექსტში იკითხებოდა: რა თქმა უნდა, გაუფუჭა. ქართულმა სკანდალმა ვიქტორ იანუკოვიჩს პრეზიდენტობისკენ გზა გაუხსნა.

ჰინ გააჯაჯილა სააკაშვილი?

2010-ის იანვრის გამორჩეული პუბლიკაცია ქართული ტელევიზიით რონალდ ასმუსის წიგნის — „ხანმოკლე ომი, რომელმაც მსოფლიო შეძრა: საქართველო, რუსეთი და დასავლეთის მომავალი“ — ტელერეცენზია იყო.

ავტორის, აშშ პრეზიდენტ ბილ კლინტონის ადმინისტრაციის ყოფილი ჩინოვნიკისა და ევროპის საკითხებში ექსპერტის, პროქართულ კეთილგანწყობაზე მიუთითებს **The Economist**-ი. იმის გამო, რომ ეს გამოცემა ობიექტურად ცდილობს წიგნის შეფასებას, ხოლო ქართული საზოგადოებრიობას იგი მხოლოდ დადებით რაკურსში წარუდგინეს, ჩვენი მკითხველებისთვის უპრიანი იქნება ვრცელთი ამონარიდის შეთავაზება.

ციონერი დემონსტრანტებისა და მედიის სასტიკმა დარბევამ საქართველოს იმიჯი უცხოეთში მნიშვნელოვნად შელახა... ანალოგიურად დამანგრეველია სააკაშვილის აუტანელი თვისებები: ქაოტურობა, თვითინდულგენცია, მრავალსიტყვაობა, ფაქორიტიზმი და შურისმაძიებლობა. ეს მხოლოდ მცირე ჩამონათვალია.

აქვე — კიდევ ერთი ციტატა, კერძოდ, წიგნის ავტორის წერილიდან, რომელიც **Le Monde**-ში გამოქვეყნდა და იწყება ასე: **„როცა 2008 წლის 7 აგვისტოს პრეზიდენტმა სააკაშვილმა თავის არმიას შეტევაზე გადასვლის ბრძანება მისცა. ის ერთდროულად სამი ამოცანის გადაწყვეტას ცდილობდა: ქართული სოფლების დაცვას, რუსეთის არმიის ფართომასშტაბიანი (როგორც ვარაუდობდა) შეტევის შეჩერებას და ქართველების ევაკუაციისთვის დროის მოგებას, რომლებსაც სამხრეთ ოსეთში საფრთხე ემუქრებოდათ. ამით მან სათავე დაუდო სისხლისმღვრელ კონფლიქტს, რომლის მოგებაც საქართველომ ვერ შეძლო და მოვლენებს, რომელთა განვითარებაშიც ის ვეღარ ერეოდა“.**

ასეთი „კეთილგანწყობა“ მიომხილველებს საბჭოთა პერიოდში გავრცელებული „ანონიმების“ მავნე ტრადიციას აგონებს, როცა ადრესატსავი და ბოროტი შინაარსის წერილს უგზავნიდნენ „კეთილმსურველის“ ხელმოწერით.

ორს კლიუს ორი ან ერთს კლიუს სამი, ორივე უემთხვევაში, ოთხი «მისტრალი»

სახელმწიფო მინისტრ თემურ იაკობაშვილის **„გამხატვრულებულ“** დასკვნებზე უცხოეთის პრესაში კარგად ხალისობენ. შენიშნავენ, რომ მისი **„ენამზობის“** ნიმუშებს გავლენა არაფერზე მოუხდენია, მაგრამ, თუ მოახდინა, — მხოლოდ უარყოფითი. მაგალითად მოჰყავთ იაკობაშვილის **„სიტყვაკაზმულობა“** რუსეთის მიმართ ომამდე, ომის დროს და ომის შემდეგაც.

ამ შემოთვებას გასულ კვირაში კონკრეტული პასუხი გაეცა. საფრანგეთის პრეზიდენტმა განაცხადა — რუსეთს უნდა ვენდოთო.

ან სულ ახლანდელი ნათქვამი: რუსები ჯერ „მისტრალში“ არ ჩამსხდარან და უკვე ასტრალში არიანო, — ირონიულად იხედავს სიტყვის დასველება ბატონმა სახელმწიფო მინისტრმა.

იფიქრეთ, ბატონო „სიტყვის ოსტატებო“, ამაზე, ხოლო სიტყვაკაზმულობა „ადაშიანის სულის ინჟინრებს“ — მწერლებს დაუტოვეთ. დასავლეთელი ექსპერტები და, მათ შორის, აპოკალიფსური პროგნოზებით გამორჩეული **პაველ ფელენგაუერი**, საქართველო რუსეთის ახალ ომს ხუთჯერ მაინც გვიწინასწარმეტყველებდნენ. არ გამართლდა.

მაგრამ, მიაქციეთ ყურადღება უცხოელ ექსპერტთა ასეთ დასკვნას: **რუსეთ-საქართველოს სამხედრო კონფლიქტების დაწყების სავარაუდო თარიღები ხშირად საქვედ ემთხვეოდა საქართველოში ოპოზიციის გააქტიურებას.**

ორი თვის წინათ მი-

აქაზრზენი ინსპინქზები

რე — აფხაზეთი, რე — სოქალილენი, ერთი ფასი აქვს!

ბრინ მუდმე ულიარებელი ან ნანილობრიე ალიარებული ქვეყნების აღსანიშნავად გამოიყენა სინონიმი „ლიმბო სამყარო“, რაც საპრობილეს, მივინყებასა და ჯოჯოხეთის კარიბჭესაც კი ნიშნავს. მოკლედ, — ჩაკეტილს (Foreign Policy).

„ლიმბო ქვეყნების სია, — წერს იგი, — რომლებმაც დამოუკიდებლობა იმით მოიპოვეს, რომ თავიდან დამოუკიდებელი ქვეყნებით დაიწყეს მოქმედება და შემდეგ მიიღეს აღიარება, მოკლედ. ამ მხრივ ნანილობრიე წარმატებული მაგალითების სიმცირე (დღეისთვის კოსოვო მხოლოდ 63-მა ქვეყანამ, ტაივანი კი 23-მა აღიარა) იმაზე მიუთითებს, რომ ჩაკეტილობა მათი მუდმივი მდგომარეობაა“.

ვუდი დაცინის ლიმბო სამყაროს. მათ შორის აფხაზეთი და სამხრეთ ოსეთია. თვალში-საცემია თავმოყვარე-

ბის შემლახველი პარალელები, რომლებსაც იგი ავლებს: სომალის გამოყოფილი სომალისენდის ეროვნული ვალუტის ღირებულება იმდენად დაბალია, რომ „ცოცხალი ფულის“ რეზერვის შესავსებად მსხვილფეხი საქონელს იყენებენ — ძროხას. ხოლო აფხაზეთში ფენალრძობ სტუმარს გაპარტახებულ საავადმყოფოში თვით ჯანდაცვის მინისტრი მკურნალობს — ამით ამოიწურება ამ უღიარებელი რესპუბლიკის ჯანდაცვის „სისტემა“.

„ემბრონული სახელმწიფოების“ უმრავლესობა მკვდრადშობილია.

რვენს ახას ვაგოზლით

ინვარში „საქართველო და მსოფლიოსა“ და სხვა გამოცემების ავტორები ამბობდნენ, რომ აშშ-ს საქართველო აღარ აინტერესებს და მისეულ შეთავაზებას უყურადღებოდ ტოვებს. უფრო მწარედ ვამბობდით.

Radio Liberty-ც ამაზე ამახვილებდა ყურადღებას: „შეერთებული შტატები ავღანეთში დახმარებასთან დაკავშირებულ ყველა ინიციატივას ჩვეულებრივ მიესალმება ხოლმე, მაგრამ საქართველო ამ მხრივ გამოჩინა კლინია... მან ორჯერ შესთავაზა დასავლეთს საკუთარი ტერიტორია სატრანსპორტო დე-

რეფნად ავღანეთში სამხედრო ტვირთის გადასაზიდად... არც პენტაგონი, არც თეთრი სახლი ამ ინიციატივას არსებითად არ გამოეხმაურა“.

ვწერდით. ამავე თემას ვხვდებით დაგ ბენდოუს სტატი-აში „დათვის გაღიზიანება“. იგი კატეგორიულად მიზანშეწონილად თვლის საქართველოსთვის იარაღის მიწოდებას „დღევანდელი მმართველი რეჟიმის პირობებში“.

«აბა, დამაკვირდი», ანუ «დეოკრატია — ზნედასაქული ღვთაება»

ამ დასკვნამდე მიდის პატრიკ ბიუპენენი Financial Times-ში გიდეონ რაჰმანის სტატიის შესახებ „ამერიკა თავისუფალ სამყაროს კარგავს“ საუბრისას. მხოლოდ ციტატები.

„რა არის დემოკრატია — ჩვენი ხსნა თუ დასავლეთის თვითმკვლელობის იდეოლოგია? გახსოვდეთ, დემოკრატია დიდხანს არასოდეს გრძელდება. — ამბობს ადამსი, — იგი სწრაფად ფიტავს, ღლის და ანადგურებს საკუთარ თავს. არ უარსებია არც ერთ დემოკრატიას, რომელსაც თვითმკვლელობა არ ჩა-

უდენია.“ იმავეს იმეორებს ჯეფერსონი: „დემოკრატია სხვა არაფერია, თუ არა ხალხის მასების ხელისუფლება,

როცა ადამიანის 51 პროცენტს შეუძლია, უფლებები ნაართვას დანარჩენ 49 პროცენტს“. ჯეფერსონს ეთანხ-

მებოდა მედისონი — „დემოკრატია მართვის ამარზენი ფორმაა“ (The American Conservative). ესეც საცოდნელია.

როსა «მუჰენიერი» და «ამალეზული» დასინვაა

რაც კარგები ვართ, რა თქმა უნდა, ქართველები ვართ! მაგრამ გადაფურცლავ უცხოურ პრესას და, ეტყობა, ვერ ხვდებიან ამ ჭეშმარიტებას. ან არ სურთ, გაიგონ!

ჩვენ ავიტანთ, მაგრამ, სააკაშვილის აღიარება რომ არ სურთ უპოპულარეს და უწარმატებულეს პრეზიდენტად, გულში ლახვრად გვესობა. აღიარება კი არა, ლამის მსოფლიო ირონიის მთელი მარაგი ამ კაცს დააბერტყონ.

ფრანგული „ლიბერასონი“: „განდიდების მანიით შეპყრობილი სააკაშვილი საქართველოს აღმოსავლეთ დუბაიდ გადაქცევაზე ოცნებობს“.

საქართველოში ამბობენ, „გვაბოლებსო“, ნიკოლა ლანდრუს კი, ამ წერილის ავტორს, მგონი, ისე მიაჩნია, რომ ქართველები თვითონ „ვიბოლებთ“ თავს. სხვა ვერაფრით აიხსნება, რატომ ვისმენთ და ვიტანთ „სახელმწიფოს მეთაურის სულ უფრო აღმატებულ შედარებებს: საქართველოს „ევროპაში საუკეთესო სათხილამურო ტრასა და ავტობანი“ აქვს, საქართველომ „მსოფლიოში კორუფციის ყველაზე დაბალ დონეს მიაღწია“...

ვისმენთ და თავს ვიტყუებთ, თუმცა არ გვჯერა, რადგან ლანდრუმ თუ იცის, ჩვენ ხომ იმაზე უკეთ ვიცით, რომ საქართველოს დღევანდელ უმწვავეს პრობლემებს ვერ გადაჭრის კიდევ ერთი სათხილამურო ტრასა სვანეთში, თანაც „იმ დროს, როცა ქვეყნის ორი სათხილამურო ტრასა ნაკლებად დატვირთულია“, ამ „ქვეყნის ერთადერთი საავტომობილო გზა, რომლის ავტობანად გადაქცევის ინიციატივითაც იგი ჯერ კიდევ ხელისუფლებაში მოსვლის დროს გამოვიდა, მხოლოდ სანახევროდაა დამთავრებული“, ხოლო გურიაში მის პატივსაცემად გამართული „სატელევიზიო სადღის მასპინძლები სინამდვილეში ადგილობრივი თეატრის მსახიობები იყვნენ!“

იცის და წერს ამის შესახებ ფრანგი ჟურნალისტი; წერს და გვეუბნება, რომ სააკაშვილი დასავლეთის ნდობას კარგავს. საქართველოში კი „ადამიანების ერთი ნაწილი ამ მასკარადის გამო აყვირდა, მაგრამ მასავით მოდერნიზაციის იდეას ამოფარებული მეორე ნაწილი ამ სიყალბეს არ იმჩნევს“, ანუ, როგორც ზემოთ ვთქვით, თავს „იბოლებს“.

დაბოლოს, მიშას ქებათაქების გვირგვინი: „მისი განდიდების მანია მის ყველაზე ხმაურიან პოლიტიკურ პროექტებში ჩანს — თბილისში თეთრი სახლისა და ბუნდესტაგის მსგავსი სასახლის აშენება, პატარა ქალაქ სილნალის ბანკებისა და ბუტიკების ვიტრინების ქალაქად გადაქცევა... მისი პროექტებით თუ ვიმსჯელებთ, საქართველო ათწლეულებში ფოლკლორული მოტივებით შემკულ დუბაის უნდა დამსგავსოს... დედაქალაქი მდინარე მტკვარზე მომავლის ხიდი შენდება, რომელიც მინისა უნდა იყოს. მასალა, რომელზეც გიჟდება“.

მიამიტობა იმაზე ფიქრი და თავის დარწმუნება, რომ მსოფლიო პრესა სრულად და მთლიანად საქართველოს ტერიტორიული მთლიანობის აღდგენის „იდეოლოგიურ უზრუნველყოფაზე“ გადართულია.

ჯორჯ ჰუიტის წერილი Guardian-ში „საქართველოს მშენიერი, ამალეზული, მაგრამ უსარგებლო სტრატეგია“ ამის ერთ-ერთი სახიერი დადასტურებაა. საქართველოს ხელისუფლების მწვავე კრიტიკა აგებულია ახლახან გამოქვეყნებული დოკუმენტის საფუძველზე — „სახელმწიფო სტრატეგია ოკუპირებულ ტერიტორიებზე“. პირდაპირ გეტყვით, — გვაბითურებენ. „დოკუმენტში, — წერს ჰუიტი, — შესანიშნავი სიტყვებისა და ამალეზული გრძნობების მიუხედავად, გათვალისწინებული არ არის მთავარი პრობლემა: აფხაზეთისა და სამხრეთ ოსეთის მოსახლეობას საქართველოს უნიტარულ სახელმწიფოში რეინტეგრაციის არანაირი სურვილი არ გააჩნია“.

როცა ამ უმთავრეს ნინალობას არ ითვალისწინებს, ხელისუფლება პრობლემის გადამწყვეტი რომ არ არის, უეჭველია. „გარდანი“ ახალი დოქტრინის სუსტ ნერტილებზე ამახვილებს ყურადღებას და დეტალურად არჩევს მათ. ერთ-ერთი მაგალითია თავდაუსხმელობის შეთანხმებაზე უარის თქმა. „ამ დოკუმენტის მეოთხე პუნქტში ვკითხულობთ, რომ საქართველო უარს ამბობს საკითხის სამხედრო ძალით გადაწყვეტაზე“. ასეთ შემთხვევაში უცნაურია, თუ რატომ არ აწერს ხელს ასე ჯიუტად სააკაშვილის მთავრობა „თავდაუსხმელობის“ ხელშეკრულებას აფხაზეთთან და სამხრეთ ოსეთთან“, — შენიშნავს ვაზეთი.

ჯორჯ ჰუიტი რა ჩიტიც არის და რატომ კენკავს აფხაზურ-ოსურ საკენკს, ცნობილია. მით უფრო მიზეზი არ უნდა მისცე საქირქილოდ და გასაკრიტიკებლად. მაგრამ რას იზამ, ასეთი დრო დაგვიდგა ჩვენი ხელი-სუფლების შემყურით.

ამ საფანელს თუ გავითვალისწინებთ, დავინახავთ, რომ ეპითეტები — „მშენიერი“ და „ამალეზული“ ცინიზმში გადასული ირონიაა.

გვერდები მოამზადა არამაზ სანაბლიკამ

აშშ-ის გეოპოლიტიკური სტრატეგია: არსებობენ მსოფლოდ მტრები

საეჭვოა, საშუალოსტატისტიკური ევროპელი ობიექტული (მაგალითად: მარსელიდან, ბარსელონიდან ან მიუნჰენიდან), ხვდებოდეს, რომ მისი ქვეყანა მსოფლიოს ყველაზე მძლავრი სამხედრო მანქანის მიერ მიზანშია ამოღებული. მისთვის აშშ დემოკრატიისა და თავისუფლებისათვის ბრძოლის სიმბოლოა.

XXI საუკუნე და საინფორმაციო ეპოქა დაამკვიდრეს ახალი და უკიდურესად საშიში ერთადერთი სახელმწიფოს გლობალური დომინირების კონცეფცია, რომლის მიხედვითაც მხოლოდ ამერიკის შეერთებული შტატებისთვის არის ცნობილი, თუ რა არის ჭეშმარიტი დემოკრატია და ცხოვრების ერთადერთი სწორი წესი. ვაშინგტონი არის ერთადერთი, რომელმაც ზუსტად იცის, როგორ „გააბნედიროს“ მთელი კაცობრიობა და სწორედ ამ „მისიის“ წარმატებით შესრულებისთვის შეიქმნა „Emerging theory of war“ თეორია, რომლის თანახმადაც მსოფლიო გლობალური კატასტროფის ზღვარზეა.

მშვიდობა სუფევს. ამიტომ „ქსელურ ომებს“ არც დასასრული, არც დასასრული, ეს არის მუდმივი მდგომარეობა, რომელიც მწარმოებლისთვის კაცობრიობის ყველა მოქმედი ძალის ყოველმხრივი მართვის საშუალებას უზრუნველყოფს. „ქსელის“ დანერგვა სხვა არაფერია, თუ არა ქვეყნების, ხალხების, ხელისუფლებებისთვის ნებისმიერი სახის დამოუკიდებლობის, სუვერენობისა და სუბიექტურობის მოსპობა და მათი მკაცრად კონტროლირებად, მართვად, წინასწარ პროგრამირებულ მექანიზმად ქცევა. EBO არის მთელი პლანეტის სრული კონტროლირების გეგმა, მსოფლიოზე ბატონობის ახალი სახეობა, როდესაც მართვას ექვემდებარება არა ცალკეული სუბიექტები, არამედ მათი არსი, მოტივაცია, გეგმები, განზრახვები და ასე შემდეგ.

ეს არის ომი, რომელიც მთელი კაცობრიობის წინააღმდეგ დაიწყო და, როგორც ყველა ომის, მისი საბოლოო მიზანია დამონება და დამორჩილება. ვაშინგტონის ტრადიციული შელოცვის ტექსტები ყველასათვის კარგადაა ცნობილი — „თავისუფლება“, „ზოგადი თავისუფლება“, „ზოგადი თავისუფლება“ და „ბრძოლა დემოკრატიისათვის“.

იმის გასაგებად, თუ რა მეთოდებით მიმდინარეობს „საბრძოლო მოქმედებები“ ამ ომში, საკმარისია, გაიხსენოთ, მაგალითად, ორგანიზაცია „Freedom House“, ან 1950 წელს ცსს-ს ეგიდით შექმნილი „კულტურის თავისუფლების კონგრესი“. ამ უკანასკნელის მიზანი იყო აშშ-ის ინტერესების გატარება ევროპელ ინტელექტუალებზე პირდაპირი პროპაგანდისტული ზემოქმედებით. სწორედ მისი ეგიდით შეიქმნა ცნობილი რადიო „თავისუფლება“. მასმედიაში მრავალჯერადი გამოფერისა და სპეცსამსახურებთან კავშირებში დადანიშნულების შემდეგ კონგრესმა სახელმწიფო შეიქმნა და „კულტურის თავისუფლების კონგრესი“ დაიარსდა და მსოფლიოს მდგომარეობაში მეგობრების, ნეიტრალური ძალებისა და მტრების ქცევის მოდელის ფორმირების მიზნით. EBO არის სრული და აბსოლუტური კონტროლი აქტუალური ან ოდესმე შესაძლო საბრძოლო მოქმედებების ნებისმიერ მონაწილეზე და მათით ტოტალური მანიპულირება ნებისმიერ სიტუაციაში — როდესაც ომია, როდესაც ომი მოსალოდნელია ან როდესაც

ასე რომ, მცნება „თავისუფლებაზე“ საავტორო უფლება ცსს-სა და აშშ-ის ადმინისტრაციას ეკუთვნის, როგორც უნდათ, ისე განკარგავენ. „ქსელური ომების“ პირობებში არასამთავრობო ორგანიზაციები, გაერთიანებები და ფონდები „ჩუმი საბრძოლო მოქმედებების“ წარმოების უმნიშვნელოვანესი იარაღია. იქ, სადაც ვაშინგტონი პირდაპირ ვერ ახერხებს პოლიტიკურ პროცესებზე, არჩევნების შედეგებსა თუ რეფერენდუმებზე ზემოქმედებას, საქმეში სწორედ არასამთავრობოები ერთვებიან. ფორმალურად ეს ორგანიზაციები აბსოლუტურად ნეიტრალური საქმეებით არიან დაკავებული: აგროვეტერინარული ინფორმაციის, ეხმარებიან ლოკალური კულტურების განვითარების პროცესს, აფინანსებენ კვლევებს და ასე შემდეგ. სინამდვილეში ეს სტრუქტურები აშშ-ის მიერ ყველას მიმართ (მტრების, მოკავშირეებისა და ნეიტრალურების) წარმოებული „ქსელური ომების“ ფეთქებადი ელემენტია.

ეს არასამთავრობო ორგანიზაციები ცალსახად კეთილგანწყობილი მოტივებით გარშემო იკრებიან აქტიური ადამიანების, უპირველეს ყოვლისა, ინტელიგენციის, ახალგაზრდობის, მეცნიერების ფართო აუდიტორიის და სწორედ მათ შორის ხდება „საბაზო ეფექტი“ — ხასიათის, პირობითობის, იდეოლოგიური განწყობისა და დამოკიდებულებების ცვლილება. მთავარი სტრუქტურა, რომელშიც უზომო რაოდენობის არასამთავრობო ორგანიზაციების ქსელი საბოლოოდ ერთიანდება, არის აშშ-ში განთავსებული „Freedom house“ (თავისუფლების სახლი). მას სათავეში ცსს-ს ყოფილი დირექტორი ჯეიმს ვულსი ედგა. როდესაც რუსეთში არასამთავრობო ორგანიზაციების შესახებ კანონში ცვლილებები შეჰქონდათ, ვაშინგტონიდან ალფოთების შეძახილები გადმოიფრქვა. აშშ-ის სახელმწიფო დეპარტამენტი ულტიმატუმის ტონით მოითხოვდა აღნიშნული პროცესის დაუყოვნებლივ შეწყვეტას; ამასთანავე, აცხადებდა, რომ აშშ-ზე იქნებოდა დამოკიდებული აშშ-ის პოზიცია მსოფლიო

სავაჭრო ორგანიზაციაში რუსეთის განვერიანებასთან დაკავშირებით. ეს კი სხვა არაფერია, თუ არა სახელმწიფოებრივი დონის შანტაჟი და ქვეყნის შიდა საქმეებში უხეში ჩარევა.

თინიდან „ომების ახალი თეორიის“ საბოლოო მიზანი მთელი კაცობრიობისათვის მანიპულირებადი „სტანდარტული ქცევის სქემის“ შექმნაა, ბრძოლის ველი ცხოვრების ყველა სფეროს მოიცავს. კონცეფციის შემქმნელთა აზრით, ერებისა და სახელმწიფოების განუყოფელი ინდივიდუალობის წარმომავალი მასა, რომელიც აბსოლუტურად ერთგვარონად აზროვნებს აშშ-ის მიერ წინასწარ მომზადებული სქემის შესაბამისად. ამიტომ თავდაპირველად უნდა შეიქმნას სტანდარტული ქცევის სტილი და საერთო მორალური-ეთიკური მსოფლმხედველობა, ამ საქმეში კი საუკეთესო დამხმარე რელიგიაა. ვინაიდან ამერიკული ცივილიზაცია საფუძველშივე პროტესტანტულია, „ქსელური ომების იდეოლოგია“ თანამედროვე რადიკალური პროტესტანტიზმი უნდა ქცეულიყო. პირველი დარტყმა კათოლიციზმმა მიიღო — კათოლიკე მღვდლების სექსუალური ძალადობისა თუ გარყვნილებაში დადანიშნულების ასობით სარჩელი ახლაც განხილვის პროცესშია. დისკრედიტაციამ ისეთ მასშტაბებს უნდა მიაღწიოს, რომ კათოლიკობა „ჩამორჩენილ რელიგიას“ დაეკავშირებინათ. აშშ-ის საზოგადოების ფართო ფენებში გავრცელების ან ქვეყნის პოლიტიკაზე გავლენის მოხდენის საშუალება არ უნდა ჰქონდეს. „ქსელური ომების“ გენერატორები „სტანდარტულ-პროტესტან-

ტული“ აზროვნებისგან განსხვავებული მსოფლმხედველობა არ სჭირდებათ. ამ აზროვნების მარტივი ფორმულა კი ასეთია: „იმუშავე და ღმერთი გადაგიხდის კარგი მუშაობისთვის“. ოღონდ პროტესტანტულმა ელიტამ ღმერთი ბიზნესის გაღმერთებით ჩაანაცვლა, ეს კი სწორედ ისაა, რაც გლობალური დომინირების კონცეფციას სჭირდება. თუ აშშ ლამის მთლიანად „ევანგელიზებული“ მთელ რიგ ქვეყნებში ნეოპროტესტანტული ქცევის სქემის დანერგვის პროცესში უამრავი სირთულე ჩნდება. მაგალითად, ყველაზე მჭიდროდ დასახლებულ ინდოეთში „ქსელური ომების“ ინდურ-რელიგიური ფრონტი მძინვარებს.

უნდა აღინიშნოს, რომ, სპეციალისტების აზრით, ტერმინი „პროტესტანტი“ მის ისტორიულ კონტექსტში შეიძლება გამოყენებულ იქნეს მხოლოდ ლუთერანებისა და რეფორმატების მიმართ. სხვა ყველა კონფესია (ბაპტიტები, ორმოცდაათიანელები, ადვენტისტები და ასე შემდეგ) უნდა მოიხსენიებოდეს პირდაპირ კონფესიის სახელით ან „ნეოპროტესტანტული“ სწორედ ეს „ნეოპროტესტანტები“ იბრძვიან „ახალი ტიპის ომების“ წინა ხაზებზე და ყველაზე აგრესიული მეთოდებით ნერგავენ თავიანთ იდეოლოგიას ქვეყნებში, სადაც სწორედ „ტრადიციულმა“ რელიგიებმა ჩამოაყალიბა კულტურა, საზოგადოება და ცხოვრების წესი. გასული საუკუნის 90-იან წლებში აშშ-ში ჩატარებულ რელიგიურ კონფერენციაზე მიიღეს გადაწყვეტილება, რომლის თანახმადაც აუცილებელია აქტიური ქმედებების რუსეთის, ირანის, ჩინეთისა და ინდოეთის „ევანგელიზაციისათვის“.

სააკრძელს პარაკლავიკი ბოვანე

გერმანიის კანცლერის — ანგელა მერკელისა და საბერძნეთის პრემიერის — გეორგეოს პაპანდრეუს შეხვედრის შემდეგ მთელი მსოფლიო მიხვდა, რომ საბერძნეთი, თუნდაც ვალუტაში ჩაფლული და დეფოლტის პირას მდგარი, ევროკავშირში რჩება.

ახალი დისკი ბაკანისისთვის

გერმანიის ხელისუფლებას შევიცარიის ბანკებში ანგარიშების მქონე გერმანელების მიერ გადასახადებისთვის თავის არიდების ფაქტების შემცველი კიდევ ერთი, რიგით მესამე დისკი შესთავაზეს. პირველ დისკოში, რომელზეც 1400 დამანაშავის შესახებ იყო ინფორმაცია, გერმანიამ 2,5 მილიონი ევრო გადაიხადა. მეორე დისკსა და 1700 დამანაშავე ინფორმაცია კი — 600 ათასი ევრო. ვიდრე გერმანიას მესამე დისკის შესყიდვის გადაწყვეტილება მიუღია, სახელმწიფო სტრუქტურებში აღიარებითი ჩვენებებით უკვე გამოცხადდნენ დამანაშავები.

ბაკანელუს ანგელა არ მოსწონს

ახლახან, ჩატარებული გამოკითხვის შედეგების მიხედვით, გერმანიის მოსახლეობის თითქმის სამი მეოთხედი ანგელა მერკელის კონსერვატორულ-ლიბერალური კოალიციური მმართველობით უკმაყოფილოა. გარდა ამისა, კოალიციური კაბინეტის შიგნით მიმდინარე მთელი რიგი დაპირისპირებების გამო მოსახლეობის 62% თვლის, რომ პარტნიორობა ვერ შედგა. თავად ქალბატონი კანცლერის ხელმძღვანელობის სტილით უკმაყოფილოთა რაოდენობამ გამოკითხულთა 85% შეადგინა.

პროგრამას პირობითად ეწოდება „40-40“, სადაც 40-40 მსოფლიო რუკაზე კვადრატის კოორდინატებია. პროგრამის სპონსორი და ინიციატორი თეთრი სახლია. ინდოეთში ოფიციალური რელიგია ინდუიზმია. მოსახლეობა რელიგიური კუთვნილების მიხედვით შემდეგნაირადაა დაანაწევრებული: ინდუიზმი — 80,5%, ისლამი — 13,4%, ქრისტიანობა — 2,3%, სიკჰიზმი — 1,9%, ბუდიზმი, ჯაინიზმი და ზოროასტრიზმი — დანარჩენი. აბსოლუტურად გასაგებია, რომ ამგვარი მდგომარეობა კატეგორიულად მიუღებელია „ქსელური ომების“ იდეოლოგიისთვის — ამერიკისთვის გეოპოლიტიკურად უმნიშვნელოვანესი ინდოეთის მოსახლეობა „სტანდარტების“ შესაბამისად უნდა აზროვნებდეს და იქცეოდეს, ამისათვის კი რელიგიურ სფეროში საკმარისი სივრცის გამოთავისუფლება და აშშ-ისული ქცევის სქემის შესაბამისი „ნეოპროტესტანტული ეთიკის“ დანერგვა საჭირო.

პირველად ბრძოლის ველზე მიიმე არტილერია — აშშ-ის უმსხვილესი პროტესტანტული ორგანიზაცია „Southern Baptist Convention“ გავიდა და დააარსა „ბაპტიტების ასოციაცია აღმოსავლეთის ევანგელიზაციისათვის“. ინდოეთში მათ დააფუძნეს „ინდოეთის ჩრდილო-აღმოსავლეთის ბაპტიტური ეკლესიების საბჭო“, რომლის ამოცანაა ინდოეთის, ნეპალისა და ჩინეთის „გაქრისტიანება“, გახსნილად აცხადებს: „მთელი მსოფლიოს ერთ თაობაში ევანგელიზაცია — აი, რა გახდა ეკლესიის მთავარი მიზანი; განსაკუთრებული ყურადღება ინდოეთს, იაპონიას, სამხრეთ ამერიკასა და ჩინეთს“.

ბრძოლა ერთდროულად სამ ფრონტზეა: ინდუიზმის ამოძრავებელი, ლათინოამერიკულ კათოლიკებთან ბრძოლა და აშუამად, ძირითადად, ათეისტი წითელი ჩინეთის „ევანგელიზაცია“. ინდოეთში ორმოცდაათიანელობას 3,2 მილიონი ადამიანი ეზიარა. კონფესიათმორისი ომი ინდოეთში უკვე თითქმის რეალობაა. ადვენტიტური საიტი წერს, რომ „ინდუისტო ექსტრემისტები ქრისტიანებზე თავდასხმებს განაგრძობენ. სულ მცირე 50 ქრისტიანი დაიღუპა. მათგან ზოგი დაუნდობლად აჩეხეს, ზოგი ცოცხლად დაწვეს... დაზარალებულთა საერთო რაოდენობა 18 ათასს აღწევს, მათგან უმრავლესობა მიიმე მდგომარეობაშია, ქრისტიანი ქალები ძალადობის მსხვერპლნი ხდებიან. დარბეული სახლების რაოდენობა 4400-ს აღწევს, ქრისტიანებმა 300-მდე სოფელი დატოვეს. მრავალი თავმესაფარი, ასობით ეკლესია დარბეული და გადამწვარია“.

და ეს არ არის ოკეანისგალმელი „მისიონერების“ ქმედებები განპირობებული სა-

მოქალაქე ომის დასაწყისი? უფრო მეტიც, „ვარნავს ფონდის“ ერთ-ერთი ხელმძღვანელი მოითხოვს: „ინდუისტების მცდელობა, ინდოეთი ინდუისტურ ქვეყნად აქციონ და ნებისმიერი საშუალებით ამოძრავონ ქრისტიანობა, უნდა აღიკვეთოს!“

სხვაგვარად რომ ვთქვათ, აშშ-ის ხელისუფლების გაცხადებული მიზანი და „მსოფლიოს ერთ თაობაში ევანგელიზაცია“ ბუნებრივი და ნორმალური პროცესია, „ინდოეთის ინდუისტურ ქვეყნად ქცევა“ კი — ექსტრემიზმი და აღმსარებლობის თავისუფლების შელახვა.

ქრისტიანობა აქ ყველგან პირობითად ფიგურირებს, თორემ სინამდვილეში ამერიკის „ქსელური ომების“ „ევანგელიზაციის“ ნაწილს ქრისტიანულ ლირებულეებთან საერთო არაფერი აქვს. მიზანი აბსოლუტურად სინამდვილედგია — ხელოვნურად შექმნილ განხეთქილება ინდოეთის საზოგადოებაში და დაასუსტონ რეგიონში აშშ-ის ერთ-ერთი უძლიერესი კონკურენტი.

ამ თემისადმი მიძღვნილ კვლევაში ანალიტიკოსი სერგეი კრივოშევი პირდაპირ მიანიშნებს: „ქსელური ომი ინდოეთის წინააღმდეგ ყველა მიმართულებით მიმდინარეობს, მაგრამ ყველაზე მეტწილად ამერიკელებმა რელიგიური ფაქტორის გამოყენებით მიადიეს. ჯერჯერობით ინდოეთის ამერიკისთან ურთიერთობა პარტიკულარული ურთიერთობების განვითარების სტადიაშია, დეკლარირდება საერთო დემოკრატიული ფასეულობები, აღმსარებლობის თავისუფლებისა და ადამიანთა უფლებების საკითხი არც აშშ-ში და არც მის მოკავშირე ევროპულ ქვეყნებში არ დადგება. როგორც კი ინდოეთი გააცნობიერებს თავის ნაციონალურ ინტერესებს, საბოლოოდ გაარკვევს, ვინაა მისთვის მეგობარი და ვინ — მტერი, სწორედ მაშინ შეეცდებიან ამერიკელები უკვე ჩადებული რელიგიური ნაღმის აფეთქებას“.

გამჭვირვალე პერსპექტივაა: გეოპოლიტიკურ არენაზე აშშ-ისთვის ნებისმიერი წინააღმდეგობის შემთხვევაში ინდოეთს ნებისმიერ წუთში დაადანაშაულებენ ადამიანთა უფლებების დარღვევებში. როდესაც საქმე შეიარაღებულ რელიგიურ ომებთანმდე მივა, ინდოეთს მოსთხოვენ, მისცეს უფლება ნატოს, დაიცავს ქვეყნის ტერიტორიაზე არსებული ბირთვული ობიექტები და არსენალები.

ასე რომ, ინდოეთი განწირულია სამოქალაქო ომის თუ არა, სულ მცირე, მასობრივი არეულობებისთვის, მაგრამ ინდოეთი „ქსელური ომებში“ მეთრადი მნიშვნელობის მიმართულია. ამერიკის მთავარი სამიზნე ჩინეთია.

ანდრეი მარტიანოვი
imperiya.by

ნატო უაპრიკელაოდ

ეს წერილი Foreign Policy-ის მიერ გამოქვეყნებული ენდრიუ ბასევიჩის სტატიის „ნატომ უნდა დატოვოს აშშ-მა ნატო“ ანოტაცია უფროა, ვიდრე ორიგინალური მასალა. მიკერძობას ვერ დავგნამებთ. ნაიკითხეთ. ღირს დროის დაკარგვად!

მოცე საუკუნის მსოფლიოს პრაქტიკულად ყველა კატასტროფამ და კატაკლიზმმა ევროპის თავზე გადაიარა. ევროპას ძალის გამოყენებით პოლიტიკური მიზნების მიღწევის სურვილიცა და უნარიც გაუჩნდა.

აშშ-სა და ისრაელს „ომის გამოყენებისა და მისი სარგებლობის მტკიცე განწყობა აქვთ“.

ევროპა, რომელიც მიწნეული იყო ისეთი ამბიციებისაკენ, რამაც „თანამედროვე ეპოქა სისხლით გაჟღერა“, ნარსულის უაღრესი პატივისცემის ფონზე შეიარაღებული ძალების დაკომპლექტებისა და აღჭურვის საქმეში „იატაკევემა მილიონერი“ ხელმოჭირნე და ძუნხდება. ბებერი კონტინენტი ევროპის გაერთიანების პროცესითა დაკავებული და უარს ამბობს შეიარაღებაზე. აშშ-ის ადმინისტრაციები, ერთიმეორის მიყოლებით ცდილობენ, გაუღვივონ ევროპას განუღვივებელი ცეცხლი ომისა და შერკინების, მაგრამ არა ზოგადად, არამედ „მსოფლიო წესრიგის შენარჩუნებისა და ლიბერალური ნორმების იძულებით დაცვის საქმეში“ პასუხისმგებლობის დიდი წილის საკუთარ თავზე აღებითა და დემოკრატიის იძულებითი გავრცელების ამერიკული სტრატეგიის რეალიზაციაში პრაქტიკული მონაწილეობით.

რა გზით? ჩრდილოატლანტიკური ალიანსის — ნატოს თავდაცვითი გაერთიანებიდან კასთან ურთიერთობა პარტიკულარული ურთიერთობების განვითარების სტადიაშია, დეკლარირდება საერთო დემოკრატიული ფასეულობები, აღმსარებლობის თავისუფლებისა და ადამიანთა უფლებების საკითხი არც აშშ-ში და არც მის მოკავშირე ევროპულ ქვეყნებში არ დადგება.

უფრო გასაგებად: ნატო უნდა გარდაიქმნას ახალ

სტრუქტურად, რომლის ფარგლებშიც ევროპა მზარს დაუჭერს აშშ-ის „ამერიკული გლობალიზმის“ მატერიალიზაციას.

ევრაფი იტყვის, რომ ევროპული დემოკრატიები ალფრთოვანებული არიან ასეთი პერსპექტივით. ნატოს გაფართოება ფაქტია. დღეს მის შემადგენლობაში უწინდელი 16-ის ნაცვლად 28 სახელმწიფოა გაერთიანებული. მიიჩნევენ, რომ ასეთი გაფართოება უარყოფითად აისახა მოკავშირეთა ერთიანობაზე.

„დღეს ალიანსი კლუბს ჰგავს, რომელიც განვრება ფაქტობრივად ყველას შეუძლია“. ამიტომ ეცემა მისი ავტორიტეტი და გავლენა. ხოლო ამერიკელი გენერალი, ნატოს ერთიანი შეიარაღებული ძალების მთავარსარდალი, „მეთაური არ არის, მთხოვნელი“.

განვრება ყველას შეუძლია. გარდა საქართველოს, მიუხედავად იმისა, რომ პრეზიდენტი ჯორჯ ბუში თავგამოდებით ცდილობდა ჩვენს შეთრევას ალიანსში. ზომ გახსოვთ, ვინ იყო წინააღმდეგი? — გერმანია, საფრანგეთი, იტალია... ნამყენი ქვეყნები ევროპის ამერიკა აღარ უნდათ და მის პროტეჟე სააკაშვილისთვის მოიკლავდნენ თავს?!

ევროპული ქვეყნების მთავრობები „სოციალურ კეთილდღეობას, მათ შორის, საკუთარი ჯარების დაფინანსებას, ყველაფერზე მალა აყენებენ“; მათ შორის, თუნდაც ალიანსის სავალდებულო ფინანსურ მხარდაჭერასა და ავღანეთსა და ერაყში თავიანთი შეიარაღებული ძალების ნაწი-

ლებს გაგზავნას. ამასთან, „ევროპულ მთავრობებს სულ უფრო უჭირთ საბრძოლო დანაკარგების ატანა“.

უფრო გასაგებად რომ ვთქვათ, საკუთარი ჯარისკაცების სიცოცხლეს უფროთხილდებიან და არ სურთ, აშშ-ს გულის გასახარად „საზარბაზნე ხორცად“ მათ ტრანსფორმირებას შეუწყონ ხელი.

საქართველოში პირიქითაა. არცაა გასაკვირი, სხვაგვარი როდის ყოფილა სატელიტი ხელისუფლების ბუნება და პრაქტიკული მოღვაწეობა?!

ენდრიუ ბასევიჩს ცალმხრივობას ვერ დასწამებ, მისი აზრით, ავტორიტეტის დაცემა არ ნიშნავს, რომ „ნატოს არანაირი ღირებულება არ გააჩნია“.

ნატოს მკვეთრი კრიტიკის მიუხედავად, იგი ალიანსის სიცოცხლისუნარიანის გაძლიერებისა და გახანგრძლივების მომხრეა. მისი აზრით, „თუ ნატოს მომავალი აქვს, მან თავისი ეს მომავალი უნდა იპოვოს იქ, სადაც დაიბადა — ევროპაში. ნატოს ფუნქციონირებას მისიას (ევროპული დემოკრატიების უსაფრთხოების გარანტირება) ოდნავადაც არ დაუკარ-

გავს მნიშვნელობა. მართალია, საბჭოთა საფრთხე გაქრა, მაგრამ რუსეთი რჩება“.

ბასევიჩი რუსული პრობლემებით დაკავებას ურჩევს ნატოს; მაგრამ არა ძალისმიერი მეთოდებით, რომლებმაც დააღალა ევროპა. და მთავარი დასკვნა, რომელსაც ამ პუბლიკაციაში ამოიკითხავთ:

„ისევე, როგორც ნიქსონმა, რომელიც პეკინში გაემგზავრა, სადაც, რომელიც იერუსალიმში გაფრინდა, და როგორც რეიგანმა, რომელიც გადაწყვიტა, რომ გორბაჩოვი სხვა ტიპის ლიდერი იყო, შეერთებულმა შტატებმა უნდა გარისკოს და წარმოუდგინოს რამ გააკეთოს: ნატოს ევროპულ ორგანიზაციად გარდაქმნის ნება დართოს, რომელსაც თავად ევროპელები უხელმძღვანელებენ, რომელიც ევროპულ მოთხოვნილებებს დააკმაყოფილებს, დაიცავს გაერთიანებული და თავისუფალი ევროპის უსაფრთხოებასა და კეთილდღეობას და ამას დამოუკიდებლად გააკეთებს“.

არ უნდა იყოს ურიგო რჩევა, ღმერთმანი!

არაპაზ სანაბლიძე

ვინ გაიპარჯვებს აშშ-ისა და ევროპის დაპირისპირებაში?

ბერნარ დებუსმანი — რეიტერის მიმომხილველი — ცდილობს, უპასუხოს ამ კითხვას და ასეთ ტესტს გვთავაზობს:

სად არის მსოფლიოში ყველაზე მსხვილი ეკონომიკა?

ა) აშშ-ში; ბ) ჩინეთში/აზიაში; გ) ევროპაში.

სად არის FORTUNE-500-ის სიაში შიშველი ყველაზე მეტი კომპანია?

ა) აშშ-ში; ბ) ჩინეთში; გ) ევროპაში.

სად იღება ყველაზე მეტი ამერიკული ინვესტიცია?

ა) ევროპაში; ბ) ჩინეთში; გ) აზიაში.

და თვითონ უპასუხებს, რომ სამივე კითხვაზე სწორი პასუხია — ევროპა, უფრო ზუსტად — ევროკავშირი, რომელიც 27 სახელმწიფოსა და 500 მილიონ ადამიანს აერთიანებს. ეკონომიკის მოცულობით ევროკავშირი, ფაქტობრივად, ერთად აღებული აშშ-სა და ჩინეთს უთანაბრებს, მაგრამ ამავე დროს ეს ნიშნავს, რომ ამერიკელები XXI საუკუნეში განწირულნი არიან. მათი აზრით, ეს საუკუნე ჩინეთის იქნება.

ლოს კი მსოფლიოში ლიდერის როლს იაპონიას უწინასწარმეტყველებდნენ.

არ გამართლდა.

სტევენ ჰილი კი განმარტავს, რომ ამერიკელების უმრავლესობას ევროპელების მიღწევაზე წარმოდგენა არ აქვთ. მისი თქმით, „მათ გარემო არაფრის დანახვა არ სურთ, რადგან სჯერათ, რომ „ჩვენ მაინც ყველაზე კარგები ვართ“, რომ „ამერიკა პლანეტაზე ყველას უსწრებს“.

ჰილი, რომელიც ახალ ამერიკულ ფონდში პოლიტიკური რეფორმების პროგრამის ხელმძღვანელობს, მიიჩნევს, რომ აშშ ევროპას, ფაქტობრივად, თითქმის ყველა იმ სოციალურ-ეკონომიკური პარამეტრით ჩამორჩება, რომელთა გაზომვაც შესაძლებელია.

ჩინეთის ეკონომიკის ზრდის ტემპები, რათქმაუნდა, შთაბეჭდილია და ამას ჰილიც აღიარებს, მაგრამ ქვეყანა არსობრივად დასავლეთის დაქირავებულ მუშა-

ხელად რჩება და სავსეა შინააღმდეგობებით.

ეკონომისტები ჯოზეფ სტიგლიცი და პოლ კრუგმანი (ორივე ნობელის პრემიის ლაურეატი) ევროპას ოპტიმიზმით უყურებენ. ისინი ამტკიცებენ, რომ სოციალურ-სამართლიანობის სექტორში სწრაფვა და პროგრესი, რაც ევროპას ახასიათებს, პარალელურად ვითარდება.

სად სჯობს ცხოვრება? ბოლო 30 წლის განმავლობაში ამერიკულმა ჟურნალმა International Living-მა ცხოვრების დონის საკუთარი ინდექსი შეადგინა, რომელიც ეფუძნება სამომხმარებლო პროდუქციას, კულტურისა და დასვენების, ეკონომიკის, ეკოლოგიის, თავისუფლების, ჯანდაცვის, ინფრასტრუქტურის მდგომარეობის, უსაფრთხოებისა და კლიმატის ღირებულებებს.

ბოლო წელიწადი, ამ სიაში საფრანგეთი ლიდერობს, აშშ კი მეშვიდე ადგილზეა.

არაპაზ სანაბლიძე

საქართველოს პრეზიდენტი მიხეილ სააკაშვილი დასავლეთში დემოკრატიული ღირებულებებისათვის მებრძოლ რაინდად მიაჩნიათ, საქართველოში კი მას დიქტატორად ნათლავენ, რომლის მიზნებისკენ მიმავალი გზა ხშირად გვამებითაა მოფენილი. გაზეთი „საქართველო და მსოფლიო“ ახალ რუბრიკაში „დიქტატორები“ მსოფლიოს ყველა ცნობილ დიქტატორს წარმოგიდგენთ. პარალელურად გავლენა და შესაბამისი დასკვნების გამოტანა კი თქვენთვის მოგვიწევია...

ოპარალ-ბაშირი

თანამედროვეობის უსასტიკესი დიქტატორი

ამ ერთი თვის წინათ „ფეხსაცმლის ტყორცის“ ტრადიციის ერთ-ერთმა მიმდევარმა, ხართუმის ცენტრში გამართულ ღონისძიებაზე სუდანის პრეზიდენტი ომარ ალ-ბაშირი ფეხსაცმელი ესროლა. ნივთი მიზანს ასცდა, 40 წლის ადილ ალ-მაჰჯუბი კი უსაფრთხოების სამსახურის თანამშრომლებმა დააკავეს. სუდანელი ფეხსაცმლის მტყორცნელის მოტივები უცნობია, სროლისას მას არავითარი რეპლიკა არ გაუკეთებია. სუდანის შსს-ს განცხადებით, ადილ ალ-მაჰჯუბი არც რომელიმე პოლიტიკური პარტიის წევრია და არც ექსტრემისტული ორგანიზაციის წარმომადგენელი, ის, უბრალოდ, შიზოფრენიითაა დაავადებული.

ბითა და ახალი დროებითი კონსტიტუციის მიხედვით, სამხრეთ სუდანს 6-წლიანი ავტონომია მიენიჭა, რომლის დასრულების შემდეგაც შესაძლებელი იქნება რეფერენდუმის ჩატარება სამხრეთ სუდანის დამოუკიდებლობის თაობაზე. გარდა ამისა, 6-წლიანი გარდამავალი პერიოდის განმავლობაში ჩრდილოეთის მთავრობა და სამხრეთ რეგიონები თანაბრად გაიყოფენ ნავთობმოპოვებიდან მიღებულ შემოსავლებს.

სუდანის ინციდენტისთვის მაგალითად იქცა შემთხვევა ერაყში, როცა 2008 წლის დეკემბერში ტელეარხ „ალ-ბალდადას“ კორესპონდენტმა მუნთაზერ ალ-ზაიდიმ ფეხსაცმელი დაუშინა აშშ-ის მაშინდელ პრეზიდენტ ჯორჯ ბუშს და არაბულ ქვეყნებში ამის გამო ლამის ნაციონალურ გმირად გამოაცხადეს. მანამდე, 2009 წლის მარტში, სისხლის სამართლის საერთაშორისო სასამართლომ ორდერი გასცა ალ-ბაშირის დაკავებაზე, რომელსაც ბრალი 7 პუნქტის მიხედვით წაუყენეს, აქედან 5 პუნქტი — კაცობრიობის წინაშე ჩადენილ დანაშაულზე, ხოლო 2 სამხედრო დანაშაულზე პასუხისმგებლობას ითვალისწინებდა. 2209 წლის ნოემბერში კი ადამიანის უფლებათა დაცვის მსოფლიო ორგანიზაციამ „ამნესტი ინტერნეშნალმა“ გაიკცხა თურქეთი ომარ ალ-ბაშირის სტამბულში მიწვევის გამო — სუდანის პრეზიდენტი ხომ სისხლის სამართლის საერთაშორისო სასამართლოს მიერ დარღვევით განხორციელებული გენოციდისა და სხვა სახეობის დანაშაულთა გამო იძებნებოდა! „საერთაშორისო ამნისტიას“ მხარი დაუჭირა „ჰუმან რაითს ვოთჩმაც.“ სამაგიეროდ, ალ-ბაშირის დასაცავად თავად თურქეთის პრემიერი რეჯებ თაიბ ერდოღანი გამოვიდა, რომელმაც სენსაციური განცხადება გააკეთა იმის თაობაზე, რომ „მუსლიმანები გენოციდს არ განახორციელებდნენ!“ თანაც ის თავად ბრძანებდა თურქეთში დაბრუნებას და ამგვარი რამ იქ არ შეუძინებია...

ომარ ჰასან აჰმად ალ-ბაშირი 1989 წლიდან სუდანის ერთპიროვნული მმართველია, რომელიც ხელისუფლების სათავეში სამხედრო გადატრიალების შედეგად მოვიდა. 1993 წლიდან ის პრეზიდენტისა და ქვეყნის პრემიერ-მინისტრის პოსტს ითავსებს. ხელისუფლებაში მოსვლამდე კი საკადრო სამხედრო პირი იყო. მისი მმართველობის ხანაში, 21-წლიანი საბრძოლო მოქმედებების შემდგომ, დასრულდა სამოქალაქო ომის სამხრეთ სუდანში (1983-2004), თუმცა 2003 წელს ახალი კონფლიქტი გაჩაღდა ქვეყნის დასავლეთში — დარფურში და, ასევე, შიარალეხის დარფურისპირეთში დაიწყო ჩადის რესპუბლიკაშიც. აშშ და სისხლის სამართლის საერთაშორისო სასამართლოს მთავარი პროკურორი მას ქვეყნის მშვიდობიანი მოსახლეობის გენოციდში ადანაშაულებენ.

ალ-ბაშირი 1944 წლის 11 იანვარს დაიბადა არაბულ სოფელ ჰოსე ბანაგაში, სუდანის დედაქალაქ ჰართუმის მახლობლად, რომელსაც მაშინ ანგლო-ეგვიპტური ადმინისტრაცია მართავდა. ალ-ბაშირი საკუთარ თავს არაბული ტომის — ჯაალის წარმომადგენლად მიიჩნევდა, თუმცა მისი ბაბუა ნიგერიული ფალათის ტომის შვილი იყო. სასკოლო განათლება ალ-ბაშირმა მშობლიურ სოფელსა და ხართუმში მიიღო, ხოლო სკოლის დამთავრების შემდეგ სუდანის არმიამ დაიწყო სამსახური. 1967 და 1969 წლებში ის სუდანის არმიის დასავლეთი შტაბის პილოტი გახლდათ, ხოლო 1969 წელს საპარაშუტო ჯარებში

მედსანტედ გადაიყვანეს. 1973 წლის ოქტომბერში ალ-ბაშირი ეგვიპტეში ისრაელის წინააღმდეგ ეგვიპტის შიარალეხის ძალების შემადგენლობაში იბრძოდა. 1975 წელს იგი არაბთა გაერთიანებულ სამხედრო ძალების სამხედრო ატაშედ დანიშნეს და ამ თანამდებობაზე 1979 წლამდე დარჩა. 80-იან წლებში სუდანსა და მალაიზიაში სამხედრო მცვენიერებათა მაგისტრის ხარისხი მიიღო. სუდანში სამოქალაქო მის დაწყებამდე რამდენიმე წლის შემდეგ, რომლის მიზეზიც ნავთობწარმოებიდან მიღებული შემოსავლების გაყოფა და მთავრობის მიერ ქრისტიანების სხვა მოსახლეთათვის შიარალის კანონების ძალად თავსმოხვევა იყო, 1987 წელს ალ-ბაშირი მერვე ქვეითი ბრიგადის მეთაურად დანიშნეს. ის მოჯანყეთა — სუდანის გამათავისუფლებელი სახალხო არმიის წინააღმდეგ იბრძოდა. 1989 წლის დასაწყისში კი 15 გენერალთან ერთად ალ-ბაშირმა ნაციონალური ხსნის რევოლუციური მეთაურთა საბჭო ჩამოაყალიბა და რადიკალური ნაციონალური ისლამური ფრონტის ლიდერ ჰასან ალ-თურაბის დაუახლოვდა, რომელიც სამხედროებს პოლიტიკურ დასაყრდენად ესაჭიროებოდა. 1989 წლის 30 ივნისს ალ-ბაშირმა მის მიერ ორგანიზებული გადატრიალების შედეგად დაამხო პრეზიდენტი სადიქ ალ-მაჰდი, შეცვალა კონსტიტუცია, დაანება შარიათი ქვეყნის ტერიტორიაზე, ხოლო 1990 წლის ბოლოს სუდანი ისლამურ სახელმწიფოდ გამოაცხადა. მოჯანყეთათვის მხარდაჭერის ბრალდებით ქვეყნიდან გააძევა ჰუმანიტარულ მისიითა ყველა უცხოე-

ლებად სუდანში ჩინური Sinopec და CNPC, ასევე მალაიზიური კომპანია Petronas და ინდური ONGC Videsh Ltd იქცნენ. მიუხედავად საერთაშორისო სანქციებისა, 1999 წელს სუდანმა ნავთობის ექსპორტირება დაიწყო. 1999 წელს ალ-ბაშირმა ქვეყანაში საპარლამენტო არჩევნები გამოაცხადა და პოლიტიკური პარტიების ლეგალიზება მოახდინა. 1999 წელს ალ-თურაბი, რომელმაც შენიშნა, რომ ალ-ბაშირი რადიკალურ ისლამურ პოპულარულ ემიჯნობადა და საზოგადოების მოდერნიზებას აპირებდა, შეეცადა, შემოელო კანონი, რომელიც პარლამენტს პრეზიდენტის გადაყენებისა და პრემიერ-მინისტრის დანიშვნის უფლებას ანიჭებდა. 13 დეკემბერს ალ-ბაშირმა სამთავრობო საგანგებო მდგომარეობა შემოიღო და პარლამენტი დაითხოვა, ხოლო თურაბი შემდგომში არაერთხელ გაამხესა საპარლამენტო სამხრეთ სუდანელ და დარფურელ მოჯანყებულთა თანამშრომლობის ბრალდებით. 2000 წელს ალ-ბაშირმა, ხმათა 89.5 პროცენტით, კვლავ გაიმარჯვა საპრეზიდენტო არჩევნებში. ნავთობმოპოვებამ სუდანს ფინანსური საქმეების გამოსწორების საშუალება მისცა. ნავთობის გაყიდვიდან მიღებული შემოსავლები არაბი ბოიკოებისა და იარაღის შესყიდვის ხმარდებოდა, რის გამოც სამხრეთ სუდანში კონფლიქტმა ახალი ძალით იფეთქა. სუდანი იარაღს, ძირითადად, ჩინეთიდან, ბელორუსიდან და რუსეთიდან იღებდა, გაეროს სანქციების გვერდის ავლით. 2004 წელს გაეროს ზენოთი ალ-ბაშირმა მოჯანყებულთა მოლაპარაკებების წარმოება დაიწყო, რომელიც 19 ნოემბრის საზავო შეთანხმებით დასრულდა. ასე დამთავრდა 21-წლიანი ომი, რომელმაც 2 მილიონი კაცის სიცოცხლე იმსხვერპლა. საზავო შეთანხმე-

ბითა და ახალი დროებითი კონსტიტუციის მიხედვით, სამხრეთ სუდანს 6-წლიანი ავტონომია მიენიჭა, რომლის დასრულების შემდეგაც შესაძლებელი იქნება რეფერენდუმის ჩატარება სამხრეთ სუდანის დამოუკიდებლობის თაობაზე. გარდა ამისა, 6-წლიანი გარდამავალი პერიოდის განმავლობაში ჩრდილოეთის მთავრობა და სამხრეთ რეგიონები თანაბრად გაიყოფენ ნავთობმოპოვებიდან მიღებულ შემოსავლებს. დარფურის სამოქალაქო ომი 2003 წლის თებერვალში დაიწყო. მის ერთ-ერთ უმთავრეს მიზეზად კლიმატურ ცვლილებებს ასახელებენ, რასაც შედეგად მიწის გამოფიტვა და შიმშილობა მოჰყვა. როგორც სამხრეთ სუდანური კონფლიქტისას, ალ-ბაშირმა არაბ მოხალისეთა რაზმი „ჯანჯავიდი“ ჩამოაყალიბა და ბოვიკებს ადგილობრივი მოსახლეობის ამოყვებისა და მომიჯნავე ჩადისა და ცენტრალური აფრიკის რესპუბლიკის ტერიტორიაზე მათი გაძევების ნება დართო. თავიდან „ჯანჯავიდის“ ბოვიკები შავკანიანთა ტომებს სასოფლო-სამეურნეო მიწების ხელში ჩასაგდებად აძებნებდნენ, მაგრამ სამხრეთ დარფურში ნავთობის საბადოს აღმოჩენის შემდეგ, 2005 წელს მათ მთავარ მიზნად საბადოების გარშემო „სანიტარული ზონების“ შექმნა იქცა. ალ-ბაშირი პირადად გასცემდა ადგილობრივი მოსახლეობის: ფურების, მასალითებისა და ზაგჰავას განადგურების ბრძანებას. „ჯანჯავიდის“ გარდა კონფლიქტში პერიოდულად სამთავრობო ჯარებიც მონაწილეობენ. 2007 წელს კონფლიქტის ზონაში გაეროს ჯარები შეიყვანეს. სულ დარფურის კონფლიქტისას 400.000 კაცი დაიღუპა, ხოლო 2.7 მლნ ლტოლვილი იქცა. ალ-ბაშირი არაერთგზის გაუკიცხავეთ იმის გამო, რომ სუდანში ყველა შიარალეხულ კონფლიქტს, ძარცვა, წამება, გაუპატიურება, ბავშვთა მონებად გატაცება და უშიძიესი პირობების ლტოლვილთა ბანაკებში. ალ-ბაშირი კონფლიქტის ზონაში ჟურნალისტებს არ უშვებდა და იყინებდა, რომ მთავრობას არავითარი კავშირი არ აქვს ადგილობრივი მოსახლეობის გენოციდთან...

ომარ ალ-ბაშირი და თურქეთის პრეზიდენტი აბდულა გიული

დავ ბრძოლას

ჩაპოლუსიის დაბოლოება და ბეროლის მამა

„ჩვენ რუსეთი თეთრი ზანგებით დასახლებულ უდაბნოდ უნდა ვაქციოთ, რომლებსაც ისეთ ტირანიათ ვაჩვენებთ, აღმოსავლეთის ყველაზე საზარელ დესპოტებსაც რომ არ მოლანდებიათ; განსხვავება მხოლოდ იმაშია, რომ ეს ტირანია, თეთრი კი არა, წითელი იქნება, ამ სიტყვის პირდაპირი გაგებით, რადგან სისხლის ისეთ მდინარეებს დავღვრით, რომ კაპიტალისტური ომების ყველა მსხვერპლი მათ წინაშე გაფერმკრთალდება! ოკეანისგალმელ უდიდეს ბანკირებს ჩვენთან მჭიდრო კონტაქტი ექნებათ... ჩვენ ვაჩვენებთ, რა არის ნამდვილი ძალაუფლება ტერორითა და სისხლის მდინარეებით, რუს ინტელიგენციას სრულ დაჩლუნგებამდე, იდიოტიზმამდე, ცხოველურ მდგომარეობამდე მივიყვანოთ...“ — წერდა ახალგაზრდა ტროცკი, ლეიბა დავითის ძე ბრონშტეინი.

ბოლშევიკთა თითქმის ყველა ხელმძღვანელი მუშათა და გლეხთა ფენის წარმომადგენელი არ იყო, მაგრამ მათ შორის განსაკუთრებით გამოირჩეოდა ლევ დავითის ძე ტროცკი — ის მდიდარი ხერსონელი მიწის არენდატორის ვაჟი გახლდათ. 1918 წელს უფროსი ბრონშტეინი პეტროგრადში ჩავიდა და შვილს გაუმხილა, რას ფიქრობდა ახალ ხელისუფლებასა და წესიერი ოჯახისშვილების მონანილობაზე ამ „სადავლო-ბაში“. სსრკ-ში გაზრდილი ადა-ბანებისთვის ძნელი გასაცნობიერებელია, რომ ტროცკი, უბრალოდ, თვალსაჩინო რევოლუციონერი კი არა, ლენინის ბანდელი ფიგურა იყო. საბჭოთა რუსეთში მხოლოდ ამ ორ კაცს უწოდებდნენ ბელადს: „რევოლუციის ბელადი, ამხანაგი ლენინი“ და „წითელი არმიის ბელადი, ამხანაგი ტროცკი.“ მხოლოდ მათი პორტრეტები ეკიდა გვერდიგვერდ, დახარკი მმართველებს სახეზე ვერც კი ცნობდნენ. **ლენინის მონოლიტური პოლიტიკა, რომელიც ძალაუფლებასა და ხიზნის ხანს მოგვარებდა და ბრონშტეინის მეფისტოფელური წვერი შთაგონებდა მათ, ვინც განადგურების სტიქიით ტკბებოდა, ხოლო მშვიდობიან ობიექტებში მისტიკურ შიშს წერდა.** „სამი მუშაკების“ პერსონაჟი მილედის მსგავსად, ტროცკის ფანტასტიკური ქალაქი ჰქონდა ხელთ: „ამხანაგ ტროცკის ყველა ქმედებას უპირობოდ ვუჭერ მხარს. მისი ყველა განკარგულება დაუყოვნებლივ უნდა შესრულდეს ისე, თითქოს ჩემი საკუთარი იყოს. სახკომსაბჭოს თავმჯდომარე ულიანოვი (ლენინი).“ 1905 წლის რევოლუციის დროს, როცა ლენინი დროებით დაბრუნდა ემიგრაციიდან და ჯერ არაფერი განსაკუთრებული არ მოელოებოდა, ტროცკი, არც მეტი, არც ნაკლები, პეტერბურგის საბჭოს თავმჯდომარე იყო; გამოდიოდა მიტინგებზე, საპრობოლიტებში ყურყუტებდა და იქიდან გარბოდა. რუსეთის სოციალ-დემოკრატიული მუშათა პარტიის ბოლშევიკებად და მენშევიკებად გაყოფის შემდეგ ტროცკიმ თავი დამოუკიდებლად გამოაცხადა და მოქმედა მხარეებს შერიგებისკენ მოუწოდებდა. ამის გამო ლენინმა მას „იუდეუშკა“ შეარქვა, თუმცა ტროცკი პოლიტიკურ ქულებს მაინც წარმატებით იწერდა. ის მშვენივრად ფლობდა რამდენიმე ენას და წამყვანი ევროპული გაზეთებისათვის

არაერთი რეპორტაჟი გააკეთა 1912 წლის ბალკანეთის ომიდან. ასე რომ, მას დასავლეთშიც ჩინებულად იცნობდნენ. **მსოფლიო ომის დროს ტროცკი აშშ-ში ცხოვრობდა.** რუსეთში სწრაფ ცვლილებებს არავინ ელოდა. თებერვლამდე რამდენიმე კვირით ადრე ლენინი ახალგაზრდა შვეიცარიელ რევოლუციონერებს ეუბნებოდა, რომ მისი თაობა რევოლუციამდე ვერც მიაღწევდა; ხოლო ტროცკი ამერიკელ მემარცხენებთან შავიან კუნძულებზე სოციალისტური რესპუბლიკის შექმნის გეგმებზე მსჯელობდა. რევოლუციურ პეტროგრადში ის მხოლოდ 1917 წლის მაისში ჩამოვიდა — ლენინზე სამი კვირით გვიან, მაგრამ რევოლუციურ წრეებში ისეთი ავტორიტეტი სარგებლობდა, რომ ლენინი ბოლშევიკებთან მიმხრობას სთხოვდა, ის კი პირობებს აყენებდა. 3-4 ივლისს, ძალაუფლების ხელში ჩაგდების პირველი წარუმატებელი მცდელობის შემდეგ, როცა ლენინი ზინოვიევიან ერთად რაზლივის ტბასთან კარავში დაიმალა, ტროცკი ციხეში მოხვდა, მაგრამ „კორნილოვის აჯანყების“ შემდეგ იქიდან ტრიუმფალურად გამოვიდა და მეორედ ჩაუდგა სათავეში პეტროგრადის საბჭოს. დღეს ისტორიკოსები ერთხმად აღიარებენ, რომ **ოქტომბრის რევოლუციას, ძირითადად, ტროცკი ხელმძღვანელობდა.** პირველ ბოლშევიკურ ხელისუფლებაში ტროცკი საგარეო საქმეთა სახალხო კომისარი იყო და მის მთავარ ამოცანას გერმანიასთან მშვიდობიანი მოლაპარაკებები წარმოადგენდა. სტალინის „მოკლე კურსი“ და საბჭოთა ისტორიის ყველა შემდგომი სახელმძღვანელო ტროცკის მოლატური დასულელო იდეისგან — „არც ომი, არც მშვიდობა, ხოლო არმია დაიშალოს,“ — ექვს ევანგელურ ბოლშევიკების ცეკა მას არც მოლატედ და არც იდიოტად არ მიიჩნევენ. 1918 წლის 28 იანვარს გამოქვეყნდა დეკრეტი მუშურგლეხური წითელი არმიის შექმნის შესახებ; 23 თებერვალს კი მოხალისეთა სახელდასხლოდ შეკრებილი რაზმები კაზიხერის ჯარების მოახლოების შიშით წარვიდნენ და ფსკოვიდან უკუიქცნენ. 3 მარტს საბჭოთა დელეგაციამ ხელი მოაწერა ბრესტის ხელშეკრულებას, მეორე დღეს კი უმაღლესი სამხედრო საბჭოს (1918

წლის სექტემბრიდან — რესპუბლიკის რევოლუციურ სამხედრო საბჭოს) თავმჯდომარედ ტროცკი დაინიშნა. მანვე შექმნა უროსა და ნამგლის ემბლემა და საბრძოლო წითელი დროშის ორდენი, სამხედრო კომისარიატთა სისტემა და პირადად დაწერა ფიცის ტექსტი. პლატფორმებზე მცველებიანი ავტომანქანებითა და ტყვიამფრქვევებით აღჭურვილ დაჯავშულ მატარებლებში ცხოვრობდა, სადაც საძინებელი, კაბინეტი, აბანო და სტუმრების მისაღები ოთახები იყო განთავსებული (ეს რუსეთის უკანასკნელი იმპერატორის ნიკოლოზ II-ის მიბაძვით მოიმიქმნა). ტროცკი ბრძოლა უღმრთელი სისასტიკით აწარმოებდა. 1919 წლის მაისში, როცა წითელმა არმიამ დონის კაზაკებზე იერიში მიიტანა, ლევ დავითის ძემ ბრძანება გამოცხადა: „**მოლატეა და კანთა ბუდეები უნდა განადგურდეს. გაულები უნდა კანები!**“ მისი განკარგულებით სტანიცებს საარტლერიო ცეცხლით მიწასთან ასწორებდნენ, ხალხს ტყვიამფრქვევებით ცხრილავდნენ, ხოლო მეჩირადნეთა რაზმები გადარჩენილ სახლებს ცეცხლს უკიდებდნენ. **ეს 11-მილიონიანი ხალხის არნახული გენოციდი იყო.** საერთოდაც, თავიანთი მმართველობის პირველი 6 წლის განმავლობაში ლენინმა და ტროცკიმ 18 მლნ ადამიანი იმსხვერპლეს... სტალინს მთელი თავისი ცხოვრების მანძილზე გამოსვლებსა და სტატიებში ერთხელაც არ უხსენებია სიტყვა „დახვერცხა,“ ტროცკი იმას აკეთებდა, რასაც ამბობდა და ამბობდა იმას, რასაც ფიქრობდა.

სულთმოპოვანი ტროცკი

რამონ ბერაკაძე

და... ზოგიერთი ისტორიკოსის თქმით, სტალინის რისხვა ტროცკიმ სწორედ კაზაკთა ამოუღებელი შემდეგ დაიშაბურა. 1918 წლის 17 ივლისს, 22 საათსა და 30 წუთზე, ეკატერინბურგში, იპატივის სასახლეში, ურალსაბჭოს ორი საგანგებო რწმუნებული მივიდა და რაზმის მეთაურს ერმაკოვსა და სახლის კომენდანტ იუროვსკის სრულიად რუსეთის ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტისა და სსრკ-ის სახალხო კომისარიატის საბჭოს გადაწყვეტილება გადასცა... შუალაშისას იუროვსკიმ რუსეთის უკანასკნელი იმპერატორ ნიკოლოზ II გააღვიძა და აუწყა, რომ ჩეხები და თეთრები ეკატერინბურგისკენ მოიწვევდნენ, რის გამოც მონარქის ოჯახს იქაურობა უნდა დაეტოვებინა, მერე კი, ქვემოთ, ნახევრად სარდაფისკენ ჩაუძღვა. მონარქი და მისი მეუღლე ალექსანდრა სკამბოზე ჩამოსხდნენ, მესამე სკამბო 14 წლის ალექსეი დაანინეს. დედის უკან დადგნენ ოთხი ქალიშვილი, ექიმი ბოტკინი, ლაშქარის მეთაური გიორგი ბრევიტი და იმპერატრიცას მოახლე დემიდოვა. იუროვსკის კვალდაკვალ ჩეკას მთელი რაზმი შემოჰყვა. ის დანიშნაურდა, რევოლუციის ამოილო და სწრაფად წარმოთქვა: „რაკიდა თქვენი ნათესავები საბჭოთა რუსეთზე თავდასხმას აგრძელებენ, აღმასრულებელმა კომიტეტმა თქვენი დახვერცხვა გადაწყვიტა!“ შემდეგ კი ფეხზე წამოჭრილა მეფეს თავში ესროლა. ჯალათე-

ბი საქმეს შეუდგნენ. ალექსანდრამ და ოლგამ მაშინვე დალიეს სული, ანასტასია, ტატიანა და მარია კი კუთხეში მიიკუნჩხნენ და უსიტყვოდ გაუსწორეს თვალი მკვლელებს, რომლებმაც მაშინვე დაყარეს და ხიშტები მოიმარჯვეს... რამდენიმე წუთში ყველაფერი დამთავრდა. სისხლი მდინარედ დაედინა იატაკზე. იუროვსკი მონარქის ვაჟს მიუახლოვდა და ყურში ორჯერ დაასხა ტყვიანი სულთმოპოვანა ბავშვმა ხელი ამოძრავა... ეს მკვლელობა, რომელსაც მოგვიანებით რიტუალურიც კი უწოდეს (ერთი ვერსიით, მონარქისა და მისი ოჯახის წევრთა ცხედრებს თავები მოჰკვეთეს), ტროცკის მიერ იყო ორგანიზებული... „**ის სრულებით პრაგმატული, აბსოლუტურად ცინიკური და უღმრთელია, ამპარტავანი, პატივმოყვარე და წარმუდგენლად ენერგიული. სწორედ ასეთი მასალისგან იქმნებიან სისხლიანი დროების ბელადები.**“ — წერდა ტროცკიზე თანამედროვე მკვლევარი მიხაილ ველოერი. ომის შემდეგ ბრონშტეინ-ტროცკის ვარსკვლავი ჩაესვენა. მან სტალინთან ხელიშეწყობისათვის ბრძოლა წააგო. შეიარაღებული ძალების ხელმძღვანელის პოსტიდან გათავისუფლდა და პოლიტიკურად დაიშორდა. ცეკადანაც გაირიცხა, რის შემდეგაც ალმა-ატამა გადასახლეს, ხოლო 1929 წელს სსრკ-დანაც გააძევეს. მოგვიანებით კიდევ ათეულ ათასობით კაცი იქნა რეპრესირებული „ტროცკიზმის“ გამო. მისი პირველი ცოლი ალექსანდრა სოკოლოვსკაია დაუმჯობესეს. მამასთან ერთად გაძევებული უფროსი ვაჟი ლევ სედოვი კი 1938 წელს პარიზში საეჭვო გარემოებებში აღესრულა. საგულისხმოა, რომ ზინოვიევი და კამენევი ჯერ კიდევ ლენინის სიცოცხლეში სტალინთან ერთად ტროცკის წინააღმდეგ გამოდიოდნენ, მაგრამ როგორც კი დაინახეს, რომ „სემინარისტი“ აღზედა, დაფაცურდნენ და ალიანსის შექმნა სცადეს ტროცკისთან, რომელმაც იმ დროისათვის ყოველგვარი გავლენა დაკარგა. თუმცა ამან შემდგომში მათ მიმართ მარტოდენ ბრალდებების კორიანტელი წარმოშვა. მკვლევართა უმრავლესობა

დარწმუნებულია, რომ იმასთან შედარებით, რასაც სსრკ-ში ტროცკი მოიმოქმედებდა, სტალინის რეჟიმი „ადამიანური სოციალისტური რეჟიმი“ იყო. ბრონშტეინ-ტროცკი ტერორისა და ძალადობის მტკიცე მომხრე გახლდათ, ხოლო მისი წინადადება, ომის დასრულების შემდეგ წითელარმიელები სახლეში კი არ გაეშვათ, არამედ განუსაზღვრელი ვადით „მშრომელთა არმიის“ შემადგენლობაში დაეტოვებინათ, ბოლშევიკური საზოგადოება დაუშვებლად მიიჩნეოდა. უცხოეთში ცხოვრებისას ტროცკი ბევრს და გაბედულად წერდა სსრკ-ში ბიუროკრატიზმის შესახებ, მაგრამ რა საფუძველი გვაქვს, ვივარაუდოთ, რომ მისი მმართველობის პირობებში სხვაგვარი ვითარება იქნებოდა? საზოგადოება და ეკონომიკა ვიღაცამ უნდა მართოს, არადა, არც დემოკრატიული არჩევნებია და არც მენარმეთა კლასის არსებობას ტროცკის დოქტრინა არ ითვალისწინებდა. **მისი ყველაზე ცნობილი პოსტულატი „პერმანენტული რევოლუციის“ იდეა გახლდათ.** ჯერ კიდევ 1919 წლის აგვისტოში, როცა კოლჩაკმა ურალიდან უკან დაიხია, ხოლო წითელი არმია თურქესტანში შეიჭრა, ტროცკიმ ბრძანება გასცა, ინდოელ პროლეტართა დასახმარებლად, განგას დაბლობზე სალაშქროდ 30-ათას-კაციანი საცხენოსნო კორპუსი მოემზადებინათ. მკვლევართა აზრით, ეს ავანტიურა დენიკინის იერიშმა ჩაშალა. მას სამყაროს რადიკალურად შეცვლა უნდა, ნებისმიერი ტრადიციული საზოგადოება მისთვის ერთნაირად უცხო იყო და სულერთი იყო, სად მოაწყობდა რევოლუციას — რუსეთში თუ შავიან კუნძულებზე, რადგან ყველაფერი ერთი და იმავე მეთოდებით იმოქმედებდა და სისხლის ზღვას დააყენებდა. 1940 წლის 20 აგვისტოს ესპანელმა კომუნისტმა და ენ-კავე-დეს აგენტმა რაიმონდ მერკადემამ მექსიკაში, კოიოაკანში, ტროცკის გარემოცვაში შეაღწიდა და 61 წლის რევოლუციის დემონი ყინულის საჭრელი დანით მოკლა. 1960 წელს მოსკოვში ჩასულ მერკადემს, საიდუმლო განკარგულებით, საბჭოთა კავშირის გმირის ნოდენ მიანიჭეს და გენერლის პენსია დაუნიშნეს...

საბჭოთა ბეროლის მამა საჯაროდ გაროზბვისას

როგორ უნდა მოიქცეს ქრისტიანი პნეუმის მოზღვავის შემთხვევაში

ერთხელ მამა პიმენმა მამა იოსებს ჰკითხა, როგორ უნდა მოქცეულიყო ვნების მოზღვავის შემთხვევაში — შეინარჩუნებოდა თუ ნება მიეცა, მასში შეეღწეოდა. ბერმა უპასუხა: მიეცე ნება, შემოვიდეს შენში და მერე შეებრძოლო. ამ პასუხით დაბრუნდა მამა პიმენი თავის სენაკში. მოგვიანებით თებელი ბერისგან შეიკითხო, რომ მან მამა იოსებს იმავდროულად მიმართა და პასუხიც მიიღო: არავითარ შემთხვევაში არ მისცე ნება ვნების, შენს გულში შემოაღწეოს.

კვლავ წავიდა პანთეონში მამა იოსებთან და უსაყვედურა, განსხვავებული რჩევები რატომ მოგვეცით. მამის წმიდა ბერმა ჰკითხა: განა არ იცი, რომ მიყვარხარ? შენ ხომ მთხოვე, ისეთივე რჩევა მომეცე, საკუთარ თავს რომ ურჩევდიო. იცოდა, როდესაც ვნებას გულში შეუშვებ და ისე შეებრძოლები, გამოცდილება მოგემატება. მე შენ ის გირჩიე, რასაც საკუთარ თავს ვურჩევდი, მაგრამ არიან ადამიანები, რომელთაც საცდური სიახლოვესაც კი არ უნდა გაიკარონ, პირიქით, მაშინვე უნდა მოიშორონ.

სამთავროს წმ. ნინოს ეკლესია

როგორ დავაღწიოთ თავი სკუ პისტიზიზმს

ცრუ მისტიციზმში გადავარდნის საფრთხე ემუქრება მას, ვინც ეკლესიურად არ ცხოვრობს. როგორ დავაღწიოთ თავი ამ უბედურებას? წმიდა მამები მხოლოდ ერთ რამეში ხედავენ გამოსავალს — ცრუ მისტიციზმისკენ გადახრილს ურჩევენ: ნუ დარჩები მარტო, იყოლიე გამოცდილი მრჩეველი, ანუ სულიერი მოძღვარი.

არ არის ნუთი, რომ ნებისა უნებლიეთ ადამიანის სული არ მიმდებოდეს ცოდვებით და არ ირღვეოდეს კავშირი ჩვენსა და ღმერთს შორის. აქედან გამომდინარე, გამუდმებით უნდა ვინანიებდეთ ცოდვებს, რადგან სინანულით წმინდა ჩვენს სულს სიბილნისგან. სხვა გზა ცოდვითაგან თავის დასაღწევად არ არსებობს, გარდა იმ მაღლმოსილი ხელმძღვანელობისა, რომლის ღირსიც ყველა ვერ გამოხდარა.

სივდაბლე — ქრისტიანის უკლიეჩისი იარაღი

ერთხელ მამა მაკარი ტბიდან თავის სენაკში ბრუნდებოდა, პალმის ტოტებით ხელში. გზად ეშმაკი შეხვდა და ცულის დარტყმა მოუწოდოდა, მაგრამ ვერ შეძლო. უწმიდურმა ბერს უთხრა: ძალა შენია, მაკარი, უძლეური ვარ შენს წინაშე... რასაც შენ აკეთებ, მეც იმას ვაკეთებ. შენ მარხულობ, მე საერთოდ არ ვჭამ, შენ ფხიზლობ, მე საერთოდ არ მიძინავს, მხოლოდ ერთი რამით მამარცხებ.

ნონა აბულაძე: ნათლისღების გადღეობა მოგაკვდავი ქრისტიანი გადამიჩინა

ნონა აბულაძე გაუთხოვარია, თავისი შვილები არ ჰყავს, მაგრამ ცხოვრებამ მისი ბედისწერის ჩარხი სხვაგვარად დაატრიალა — ძმა და რძალი ერთ დღეს დაელუბა ავტოკატასტროფაში და მათი შვილების პატრონი გახდა. ქალბატონი ნონა 3 ბავშვს ზრდის. როცა უმცროსი ავად გახდა, აღარ იცოდა, რა ექნა... სასიკვდილოდ გადადებული ბიჭუნას გადარჩენაზე ექიმებმა ხელი ჩაიქნიეს. ღვთის შენევა რომ არა, ალბათ, ცოცხალი აღარ იქნებოდა... აი, რა გვიამბო ქალბატონმა ნონამ:

— ჩემს მშობლებს სამი შვილი დაეღუპათ, სანამ ამ ქვეყანას მე და ჩემი უმცროსი ძმა მოვევლინებოდით. — რამ გამოიწვია ჩვილების სიკვდილი? — გართულებული ორსულობისა და მძიმე შობილობის ფონზე სუსტი, ავადმყოფი ბავშვები იბადებოდნენ და მალევე კვდებოდნენ. შვილების დაღუპვამ დედა დეპრესიაში ჩააგდო, თავის მოკვლა ციკს გადა თურმე, მაგრამ მამამ მიუსწრო და გადაარჩინა. ამ ამბის შემდეგ კარგა ხანს აღარ დაფეხმძიმებულა. ნლები დასჭირდა ტრაგედიის გადასახარება და მოსაწვლელად.

— რა ასაკში გაგაჩინათ თქვენ? — 43 წლისამ იმშობიარა ჩემზე. თქვენ წარმოიდგინეთ, საკეისრო კვეთა არ დასჭირვებია, რამაც თურმე ექიმები ძალიან გააოცა. — ძმა რამდენი წლით არის თქვენზე უმცროსი? — 3 წლის ვსდებოდი, როცა დედამ რეზიკოზე იმშობიარა. ძალიან გამიხარდა ძამიკოს დაბადება, სულ მის აკვანთან ვიდექი, ვეფერებოდი, ვუყურებდი, როგორ ხდიდა და აცმევდა დედა, როგორ უცვლიდა. — რატომ არ შექმენით ოჯახი აქამდე? — მოუხერხებელი და მორიდებული ვარ... 10-თვინა

დავიბადე და, ალბათ, ამის ბრალია (იციან). — მშობლები ცოცხალი გაყავთ? — არა, საუბედუროდ, ძმისშვილების გარდა აღარავინ მყავს... ჯერ დედა გარდაიცვალა. წელიწადზე მეტი ინვალია საწყალმა, საძინელ ტივილებს გაუძლო. — რა სჭირდა? — კუჭის ავთვისებიანი სიმსივნე აღმოაჩნდა. მამა დედაჩემის გარდაცვალებიდან 3 წლის მერე დაიღუპა — გულმა უმტყუნა, ამდენ დარდასა და გაჭირვებას ვეღარ გაუძლო. როცა მე და ჩემი ძმა სახლში მარტო დავრჩით, ვუთხარი, — შენ მაინც შეერთე ცოლი, ხომ ხედავ, მე ვერ ვთხოვდები-მეთქი. ვიცოდი, რომ შეყვარებული ჰყავდა და ნავაქეზე, სარძლო მომწონდა, კარგი გოგო იყო, მეზობელი სოფლიდან. რეზიკომაც აღარ დაახანა და დაოჯახდა. შეეძინათ სამი შვილი. — ძმის გაბედნიერების მერე სად ცხოვრობდით? — მშობლების სახლში დავრჩი. რძალთან კარგი ურთიერთობა მქონდა, შვილების გაზრდაში ვეხმარებოდი, მაგრამ ერთ დღესაც ყველაფერი დაინგრა... რეზიკო და ხათუნა ავტოკატასტროფაში დაი-

ღუპნენ. სამი მცირეწლოვანი ბავშვი ჩემს იმედად დარჩა. — რა ხნის არიან თქვენი ძმისშვილები? — უფროსი — ეკა 9 წლისაა, მომდევნო — შორენა — 5-ის, ნაბოლარა მამუკა კი — 2-ის. მოგესხებებათ, როგორ გვიჭირს სოფლად, სამი ბავშვის რჩენა ხუმრობაა საქმეა?! ღვთის შენევა რომ არა, დღეს მამუკა ცოცხალი აღარ იქნებოდა. — რა დემართა ბიჭს? — ექიმებმა თქვეს, უცნობი ვირუსი შეეყარა და ხელი ჩაიქნიეს მის გადარჩენაზე. მამუკა მოსანათლი იყო და მეზობელს ვთხოვე, მოძღვარი მოეყვანა. არ მინდოდა, მოუნათლავი ნასულიყო იმ ქვეყანად... სასწაული მოხდა! ნათლობის მერე ბავშვი დამშვიდდა, სახე დაუნყარდა და ჩაეძინა. დილით, თვალი გაახილა თუ არა, საჭმელი მოითხოვა. ღვთის წყალობით, მომაკვდავი ბავშვი გადარჩა, რისთვისაც უფალს ყოველდღე მაღლობს ვინარე. მამუკას სასწაულებრივი განკურნების მერე ყველანი ეკლესიურები გახვდით. ბავშვებთან ერთად ყოველ შაბათ-კვირას დავდივართ ტაძარში და ვადებთ უფალს.

სულითვის სასარგებლო რჩევები

- აჭირვე მუცელს და დაადუმე პირი, რადგან ენა ჭამადთა სიმრავლისაგან ძლიერდება და იწყებს მრავლისმეტყველებას. აღსდევ ამ მტარვალის წინააღმდეგ და ებრძოლე. თუნდ ძლიერ დაშვრე, უფალი მეყსეულად შეგენება.
- ლოცვის დროს ნუ მრავლისმეტყველებ, რომ გონება არ დაგებნეს სიტყვათა ძიებაში. მეზვერეს ერთმა სიტყვამ მოწყალე ჰყო ღმერთი და ერთმა სიტყვამ აცხოვნა ავაზაკი. მრავლისმეტყველება გონებას განაბნევს, მოკლე სიტყვა კი — შეკრებს.
- ეცადე, ყველას სიკეთე გაუკეთო, როგორც მოგიხერხდება და სადაც შეძლებ, ნუ იფიქრებ, დაგიფასებენ თუ არა.
- თუკი შესცოდავ, დაუყოვნებლივ ითხოვე პატივს ღვთისგან სიმდაბლით, შემუსვრილი გულითა და სასოებით. იჩქარე, შეინანო სულიერი მოძღვრის წინაშე, რამეთუ ყოველი მოუნანიებელი ცოდვა სასიკვდილოა.
- მარტო ყოფნის ჟამს ჩაუღრმავდი საკუთარ თავს, გაარკვიე, ხომ არ გახდები იმაზე უარესი, ვიდრე იყავი; ხომ არ ჩავარდი ისეთ ცოდვებში, რასაც ადრე არ იქმოდი.
- გამოითხოვე უფლისგან კეთილგონივრული დუმობის მადლი და საუბრისას ნუ იქნები ცნობისმოყვარე ახალი ამბებისადმი, რადგანაც ისინი სულს ართობენ და ღმერთს გვაგინებენ.

კითხვა-პასუხი

წმიდა ნაირის კითხულობა, მაგრამ ძრისტეს მცნებას ვერ ვიცავ, ვცოდავ?
— არ კმარა, ჩანვდე ნაკითხულს, უნდა აღასრულო კიდევ... მას, ვინც მხოლოდ კითხულობს, მაგრამ არ აღასრულებს, სძულს წმიდა წერილი.

სად არის დაკრძალული წმიდა მიხეილ ლუარსაბი?
— მეფე ლუარსაბი შაჰ-აბასს 7 წელი ჰყავდა დამწყვეტული დილეგში და აიძულებდა, უარი ეთქვა ქრისტეს სჯულზე, მაგრამ ვერაფერს გახდა. ლუარსაბმა მარხვითა და ლოცვით განიწმინდა თავი და უფალთან შესახვედრად განემზადა. როცა შაჰი საბოლოოდ დარწმუნდა ლუარსაბის უდრეკობაში, მისი ნამებით მოკვდა ბრძანა. წმიდა მეფემ სიკვდილის წინ ლოცვის უფლება ითხოვა და ღვთისმშობელს სამშობლო, ოჯახი და საკუთარი თავი შეავედრა. ლუარსაბთან ერთად წამებით მოკვლეს მისი ორი მსახურიც. ქრისტესთვის თავდადებულთა ცხედრები სპარსეთის მიწას მიაბარეს, მაგრამ ჟამთასვლამ მათი საფლავების კვალი წაშალა.

რა არის მარხვის მიზანი?
— მარხვა ძალდატანებაა ბუნებაზე, უარყოფა ყველაფრისა, რაც გემოს ატკობს. იგი სხეულის მზურვალეების დაცხრობაა, ცბიერ ზრახვათა დამარცხება, ბილწ სიზმართაგან ხსნა. მარხვა ლოცვის სინმიდვა, სულის სინათლე, გონების დაცვა, გულის-თქმათა შემუსვრა, ლმობიერების კარი, სიმბადლის სულთქმა, სიხარულის მომნიჭებელი შემუსვრილობა, მრავალსიტყვაობისგან კრძალვა, უვნებლობის მიზეზი, მორჩილების დარაჯი, ძილის აღმამსუბუქებელი, სხეულის სიჯანსაღე, ცოდვათაგან ხსნა, ბჭე სამოთხისა და ზეციური ნეტარება.

როდის და რატომ დანსდა მიტევიანის დღე?
— ყველიერის კვირის ბოლო დღეს ქრისტიანული ეკლესია აღნიშნავს მიტევიანის, ანუ შენდობის დღეს. ეს ტრადიცია ქრისტიანობის გაერცელებიდან დანსდა. ამ დღეს ბერები ერთად იკრიბებოდნენ, ერთმანეთს შენდობას სთხოვდნენ და აღდგომის საავალობელთა გალობით ეგვიპტეს უდაბნოში მიდიოდნენ, რათა დიდმარხვა იქ გაეტარებინათ ლოცვასა და სინანულში. ბერები ნასვლის წინ მიტევიანს ითხოვდნენ, რადგანაც არ იცოდნენ, შეძლებდნენ თუ არა უდაბნოდან თავიანთ მონასტრებში დაბრუნებას და დღესასწაულში მონაწილეობის მიღებას.

რა შედის დიაკვნის ფუნქციებში?
— დიაკვანს იმ ზომით ენიჭება მადლი, რაც სადიაკვნო მსახურებისთვისაა საჭირო. სხვა სიტყვებით რომ ვთქვათ, იგი თავად ვერ აღასრულებს მღვდელმოქმედებას, ეპისკოპოსსა და მღვდელს მსახურება.

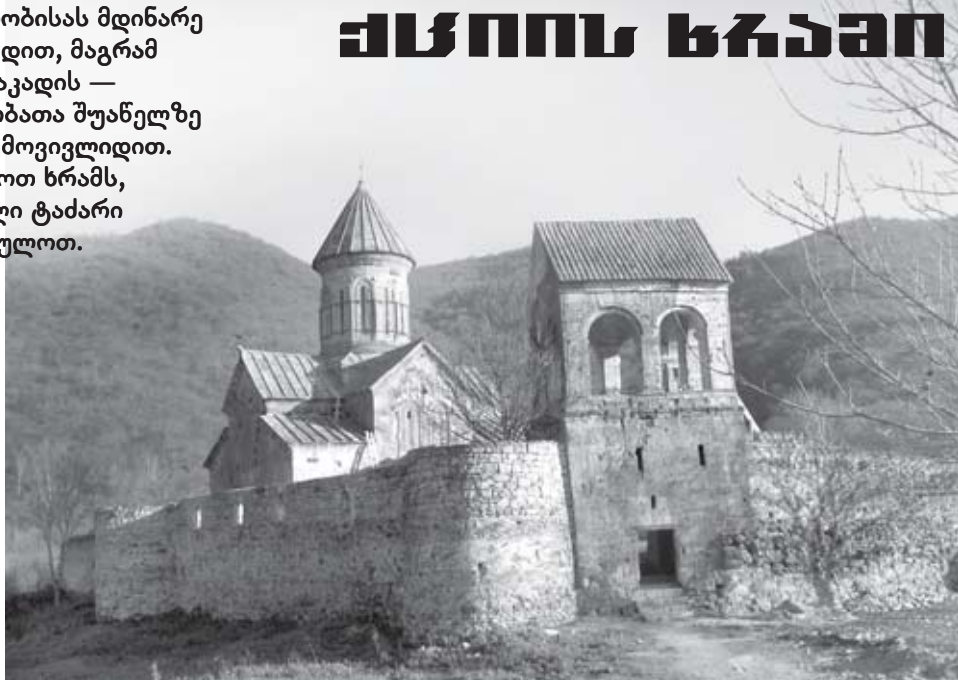
აუცილებელია ტაძარში სიარული ღმერთთან კავშირის დასამყარებლად?
— ზოგი თვლის, რომ თავადაც მოახერხებს უფალთან კონტაქტს, ეკლესიის გარეშე, მაგრამ ეს აზრი საფუძველშივე მცდარია. «ვისთვისაც ეკლესია დედა არ არის, მისთვის არც ღმერთია მამა», — ამბობს წმიდა კვიპრიანე კართაგენელი.

ფიტარეთი

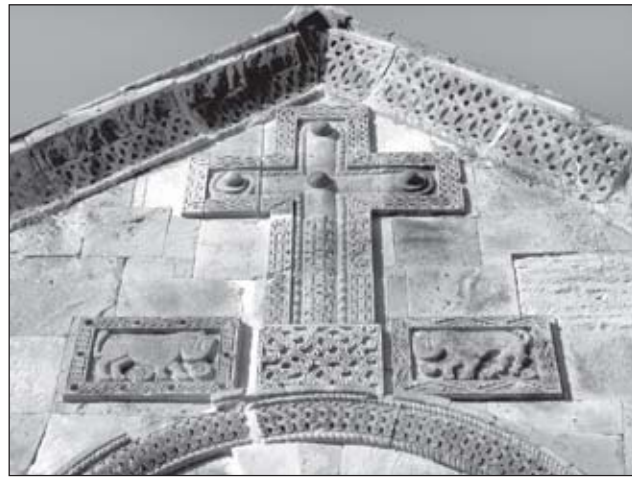
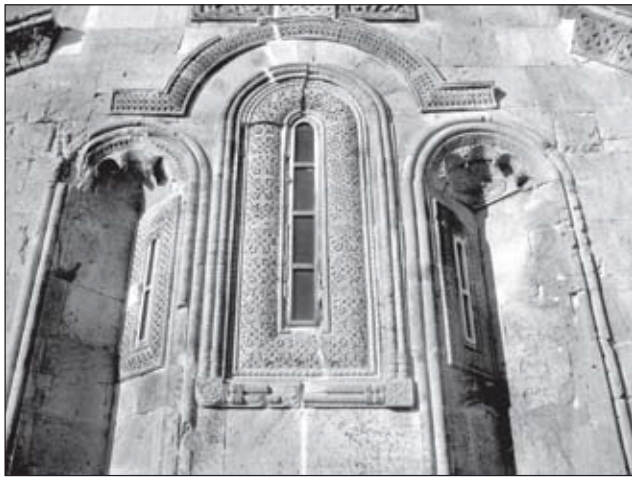
ქსიოს ხრები

მართალია, წინა მოგზაურობისას მდინარე ქციის გვარიანად დავცილდით, მაგრამ სხვაგვარად მისი ორი შენაკადის — ჭიჭიჭისა და ტორნეს ხეობათა შუანელზე არსებულ სანახებს ვერ შემოვივლიდით. ახლა ისევ უნდა ჩავაკითხოთ ხრამს, რათა ფიტარეთის ცნობილი ტაძარი და სხვა ძეგლები მოვინახულოთ.

ფიტარეთის სამონასტრო კომპლექსი

ფიტარეთში მოხვედრა იოლი არაა. მანგლის-ნალკის ეპარქიაში შემავალ ამ სამონასტრო კომპლექსში თეთრინყაროდან ცხენით თუ ჩახვალ (30-35 კილომეტრი), თორემ ისე ვერანაირი მანქანით ვერ მიუღებ. ამიტომ, ბოლნისის რაიონიდან, კონკრეტულად კი ტანდიდან ამ წერტილამდე და მერე აქედან ფიტარეთამდე 20 კილომეტრი ქვეითად სასიარულოა! ამიტომ, ყველაფერს ძლიერი მანქანა უვობს. ჩვენს გასაჭირს ბოლნისის პოლიცია ეხმარება — დიზელის სანავაზე მომუშავე (ეს აუცილებელია) მისი „ტოიოტა“-პიკაპი გულადად მიარღვევს მღვრიე ტალღებს, რომლებიც საქარე მინას ეხეთქება და 5 წუთში გაღმა გაყვავარო.

ტაძრის აღმოსავლეთის ფასადი

მდინარეს გადავიდვართ თუ არა, თვალწინ ტანდიის ანუ იგივე ხულუტის მრისხანე ციხესიმაგრე აისვენება. ციხე XVII საუკუნეშია აგებული იმ ყაფლან ორბელიანის მიერ, რომლის სახელს ტანდიის ერთ-ერთი ეკლესიის წარწერაში ვხვდებით (ტანდიში ყოფნისას იქაურ ტაძრებზე საგანგებოდ არ გავამახვილეთ ყურადღება, რადგან მათ, ქციის მარჯვენა სანაპიროზე მდებარე სხვა საყდრებთან ერთად, მიმოვიხილავთ მომავალში). ეს ის ყაფლანია, რომელიც ერთადერთი გადაურჩა ბარათა ორბელიანის მიერ გვარში დატრიალებულ სისხლის კალოს და თავი ირანს შეაფარა. 1625 წელს იგი საქართველოში შაჰ-აბასთან ერთად შემოვიდა და მარაბდის ომში მის მხარდამხარ იბრძოდა ქართველთა წინააღმდეგ... ამ ომში ბარათა ორბელიანი დაიღუპა, ყაფლანმა კი არათუ სისოფელი დაიბრუნა ქციისა და მამავერის ხეობებში, არა-

მედ ტაშირშიც გაიჩინა მამულეები. „გაუმართლა“ ამ კაცს და ეგ არის მტრის სამსახურში ყოფნამ... ხულუტის ციხის აგების პარალელურად, მისი მოდგმა დმანისის და ფიტარეთის ეკლესიების პატრონიც შეიქნა და განაახლა. ფიტარეთის ეკლესია ამ ყაფლანის უშორესი წინაპრის, მეფე ლაშა-გორგის ამირეჯიბის ქავთარ ქაჯაფაიძის დაკვეთითაა აგებული. სპეციალურ ლიტერატურაში გამოთქმულია ჰიპოთეზა, რომ ქაჩიბაიძეები (იგივე ქაჯაფაიძეები) ჩაბახსიდან გვარიდან მოდიან. ფოლადაურის ხეობაში მდებარე XII ს. „თედორენინდის“ ტაძრის ქტიტორული წარწერა სწორედ ჩაბახსიდან ერთ-ერთ წარმომადგენელს გაბრიელს

ეკუთვნის: „სახელითა ღმრთისათა, მეოხებით წმიდისა ღმრთისმშობლისათა, წმიდისა თეოდორესათა და ყოველთა წმიდისა მისთა, ესე დაწერილი ჩუენ — თედორეთის ეკლესიების პატრონიც შეიქნა და განაახლა. ეკლესიას ვაშენებდით, მოგვცა 80 დუკატი გაბრიელ ჩაბახსიძემან. გაუკეთეთ დეკემბერს ცხრასა რავედნიცა ხუცესი იყოს, ჟამსა წირვიდეს, სინშიდისა გარდმოყვანებასა მღუდელი მოიხსენიებდეს. ვინ ესე შეცვალოს კრულმც არს პირითა ღმრთისათა. ამინ!“

ახლა მოვიტანოთ ფიტარეთის ტაძრის ქტიტორული წარწერაც, რომელიც აღმოსავლეთ კედელზეა:

ხულუტის ციხე

ვიტანოთ: ორივე გვარის ეპონიმი უნდა იყოს ვინმე ჩაბა (ან ჯაბა და ჩაფა) — ლეგენდარული ბირიან აბაშის ჩამომავალი. ჩაბასგან მომდინარეობს გვარი ჩაბახსი, ხოლო შემდეგ ამ გვარში ტრადიციულ სახელად იქცა „ქავთარი“. ქავთარისა და ჩაბახსის შერთებით იქმნება ახალი გვარი ქა-ჩაბახსი ანუ იგივე ქაჯაფაიძე, ქაჩიბაიძე და ა.შ. ასეთი გენეზისი ქართულ გვარებში არახალია. მაგალითისათვის ორ ასეთსავე აშკარა შემთხვევას გავიხსენებ სვანეთის მაგალითზე, რომელიც საერისთავო იერარქიის შექმნა: 1) ჩეგი — ჩეგანი — როჩეგანი (როსტომ ჩეგანი), 2) გელა — გელუანი — დადეშქელიანი (დადეშქელიანი).

თავის მხრივ ქაჯაფაიძეებში შემდგომი წინაურდება ბარათას შტო და ვიღებთ ახალ გვარს — ბარათაშვილი. სხვათაშორის, ფიტარეთის ტაძრის წარწერაში ნახსენები XIII საუკუნის ამირეჯიბი ქაჯაფაიძე, შეიძლება, იოანე ბატონიშვილის „ისტორიაში“ („კალმასობის“ შემადგენელი ნიგნი) დასახელებული ის ბარათაშვილი იყოს, რომელმაც

გან ყვითელი, უმეტესად კი ვარდისფერი ისე ენაცვლება ერთმანეთს, რომ ხუროთმოძღვრის უმაღლეს ფერწერულ ნიჭსა და გემოვნებაზე მეტყველებს. სამწუხაროა, რომ ოსტატის ვინაობა არ ვიცით, მაგრამ ის, რომ იგი ქართული რენესანსის სკოლის დიდი წარმომადგენელია, ამას წყალი არ გაუფა. მის მიერ აღმართული ტაძარი ერთ-გვარი სინთეზია ეიკონური და მხატვრული განსახიზვევისა.

თამაშის დროს, ჩოგნის მოქნევით, შემთხვევით დაუზიანა თვალი ლაშა-გიორგის. სიმონ ჯანაშია გამოთქვამდა მოსაზრებას, რომ ჩაბახსი-ქაჩიბაიძეები დასავლეთ საქართველოდან გადმოსული ფეოდალები უნდა ყოფილიყვნენ.

ეს კვლევა შორს ნაგვიყვანს. მთავარი ის არის, რომ ლაშა-გიორგის ამირეჯიბმა — XIII საუკუნის დასაწყისში საქართველოს დიდმოხელე ფეოდალმა — თავისი მეცადინეობით ერთ-ერთი ხუროთმოძღვრული შედევრი დაგვიტოვა. ბეთანია — ქვათახევი — ჰუჯაბი — იკორთა — ნურულაშენი — ფიტარეთი... ამ დიდ ექვსეულში ეს უკანასკნელი სპეკალივით ანათებს.

ფიტარეთის ფასადებში არცერთი მხარე არ მეორდება არც დეკორატიული სქემით და არც სამკაულთა ნწყვლებით. ყოველივე ამას გვირგვინს ადგამს გუმბათის ყელი, რომელსაც, შეიძლება, მხოლოდ ნურულაშენი შეემეტოქოს. ფიტარეთის ტაძარი ჩვენი ხუროთმოძღვრების ერთ დიდ ვერსიასს ჰგავს — უნდა იდგეს უხმოდ უყურო. მისი მსგავსი მრავალფეროვანი ნატიფი, ჰაეროვანი და ამასთანავე რთული ჩუქურთმები მართლაც იშვიათობაა. სამკაულთა ამ შადრევნიდან ერთი მხეფიც კი არ იღვრება გარეთ. წმინდანთა და საერთო პირთა ბარელიეფური გამოსახულებანიც კი სამკაულეში ორიგინალურადაა ჩანერილი და არ ყვირის. პერანგის ქვები: ზოგან იისფერი, ზოგან ზურმუხტისფერი, ზო-

გან ყვითელი, უმეტესად კი ვარდისფერი ისე ენაცვლება ერთმანეთს, რომ ხუროთმოძღვრის უმაღლეს ფერწერულ ნიჭსა და გემოვნებაზე მეტყველებს. სამწუხაროა, რომ ოსტატის ვინაობა არ ვიცით, მაგრამ ის, რომ იგი ქართული რენესანსის სკოლის დიდი წარმომადგენელია, ამას წყალი არ გაუფა. მის მიერ აღმართული ტაძარი ერთ-გვარი სინთეზია ეიკონური და მხატვრული განსახიზვევისა.

თათარ-მონღოლთა შემოსევამ და ლანგ-თემურის ლაშქრობებმა ფიტარეთის გალესილი ინტერიერი დიდხანს დატოვა მოუხატავი. მაგრამ XIV-XV საუკუნეთა მიჯნაზე ქართულმა ეკლესიამ დრო მოიგო და, როგორც ჩანს, ჩინებული მხატვარი მოიწვია. მართალია შემდგომმა დროებმა ფრესკები ძალიან დაზიანა, მაგრამ ის, რაც გადარჩა და ჩვენს ეპოქაში დაკონსერვდა, ოსტატის დიდ გემოვნებაზე მიგვანიშნებს. სამწუხაროა, მაგრამ ჩვენ არც მხატვრის ვინაობა ვიცით.

მაგრამ ჩვენ ისევ ლაშა-გიორგის ეპოქას დავუბრუნდეთ. ბუნებრივია, ქავთარ ქაჯაფაიძემ კარგად უწყობდა მისი თაოსნობით აგებული ტაძრის ყადრი. ზევით მოტანილ წარწერაში იგი აკი ძალიან მკაცრად სთხოვს შთამომავლობას ამ ტაძარს არაფერი დააკლოთ: „ვიტყვი მონობითა ღმრთისათა და რამანცა გამოახუნეს, ანუ ქცევად იკადროს და ამის მონასტრისად დაკლებად, დიდი იყოს, გინა მცირე“ ღვთის პირისაგან შეჩვენდესო.

ღვთისმშობლის ტაძრად მიყვანების სახელზე ნაკურთხ ფიტარეთის საყდარში, რამდენიმე წელია, რაც სამონასტრო ცხოვრება განახლდა. მართალია, იგი ტერიტორიულად და სამწყსო ერთეულად მანგლისისა და ნალკის ეპარქიის ეკუთვნის, მაგრამ, იმის გამო, რომ ეპარქიის დანარჩენი ტერიტორიიდან უგზობობის გამო მოწყვეტილია, ღვთისმსახურებას, პატრიარქის კურთხევით, დროებით, ბოლნისის ეპარქიის სამღვდელეობა აღასრულებს.

ეკლესიას ჩრდილოეთით ემიჯნება XVII საუკუნეში აგებული, მაგრამ ამჟამად დაზარებული კელებისა და სატრაპეზოს ორსართულიანი ნაგებობა. აქვეა მარნის ნაშთები და მხედრული წარწერაც. ტაძრის გალავანს დასავლეთიდან სასაფლაო ეკვრის, თანამედროვე მონასტრის სამოკი გალავნიდან ასიოდ მეტრში, ფერდზე აღმართულ დიდ, ორსართულიან შენობაში ცხოვრობს.

ლუკუნის მთის კალთებზე დაფრენილი „ფიტარეთი“ ჩვენამდე უცვლელად მოღწეული ტაძარია. წარმოიდგინეთ, მას ლანგ-თემურმაც კი ვერ მიაგნო ვერცერთი შემოსევის დროს.

ფიტარეთიდან გეზი ისევ ქციის ხრამში გვაქვს — მდინარეს დასავლეთით, ცხნარი-საკენ უნდა გავყვით, მაგრამ იქით უკვე ვერანაირი მანქანა ვერ წავა. სხვა რა გზაა, ნასოფლარ ცხნარამდე მონასტრის ცხენებით უნდა გავწიოთ, იქ კი ჩვენი ორხიდიანი „მიცუბიში“ ჩამოგვაკითხავს თეთრინყაროდან.

ნახვამდის, ფიტარეთო! ნუმც ნურასოდეს გიხილოს ავმა თვალმა.

გელა ქოქიაშვილი
ავტორის ფოტოები

რუსეთის პროტესტები კორტასადში ლეკ-ოსმალთა ქართლზე თავდასხმის გამო

ი. ბულგაკოვმა რეის-ფენდის პროტესტი განუცხადა იმის თაობაზე, რომ ოსმალეთის ხელისუფალნი (იგულისხმებოდა ახალციხის ფაშა) ლეკების ამოხრებელ თავდასხმებს აწყობენ საქართველოში. ამაზე რეის-ფენდომ ელჩს უპასუხა, რომ გურჯები და მეგრელები (იმერლები) არიან ოსმალეთის სახელმწიფოს რაიები და რამდენადაც ყველა სახელმწიფოს უფლება აქვს, დამოუკიდებლად განაგოს თავისი ქვეშევრდომების საქმეები, რუსეთის ჩარევა ამ შემთხვევაში თვითნებობა და უკანონობაა.

3-4 დღის შემდეგ შედგა სახელმწიფო მეჯლისის სხდომა, სადაც ეგვიპტის საკითხთან ერთად საქართველოს საკითხიც განიხილეს. დადგინეს, რომ პორტა კატეგორიულად ეწინააღმდეგება თბილისის ხანის რუსეთისადმი დამორჩილებას. თუ თბილისის ხანი თავს არ დაესხმება იმერეთს, რომელიც ოსმალეთის ქვეშევრდომია და — ისლამის ქვეყნებს, განსაკუთრებით კი დაღესტნის ერთმორწმუნე ხალხს, მაშინ ოსმალეთის სახელმწიფოც არ შეცვლის საქართველოსთან თავისი ძველ დამოკიდებულებას. ამასთანავე, რადგანაც იმერლებს (მეგრელებს) არ სურთ წინათ მათთან დანიშნულ ქაიხოსრო (აბაშიძე) და მოთხოვნენ დავითის (იგულისხმება დავით II გიორგის ძე) დანიშვნას, მათი ეს მოთხოვნა დაკმაყოფილებულ იქნეს, ხოლო თუ ხალხმა არც ეს დავითი ისურვა, მაშინ დანიშნული იქნება სხვა პირი. ეს აცნობეს რუსეთის ელჩს.

დიპლომატიური შეხვედრისას რუსეთის ელჩმა ხაზი გაუსვა იმ ფაქტს, რომ ქართლ-კახეთის მეფე, დადებული ხელშეკრულების საფუძველზე, რუსეთის ვასალია, ამიტომაც იგი ვალდებულია, თავისი ქვეშევრდომი დაიცვას, ახალციხის სულეიმან-ფაშამ კი ლეკები საქართველოზე სათარეშოდ გაუშვა. ამის გამო რუსმა ელჩმა მოითხოვა ისიც, რომ ოსმალეთმა უარი თქვას ლეკებისადმი მფარველობაზე და აუკრძალოს მათ ქართლის მეფის ქვეყანაზე თავდასხმები. რეის-ფენდომ ელჩს უპასუხა, რომ ლეკები, დიდი ხანია, მტრობენ თბილისის ხანს. ეს უკანასკნელი თვითონაც აწყობს ხოლმე თავდასხმებს ლეკებზე და ამიტომ უსაფუძვლო იქნება, ყველაფერი ჩილდირის ვალს მიეწეროსო. რეის-ფენდის სიტყვებით, ერეკლე-ხანი ახლაც ავიწროებს და ჩაგრავს აზერბაიჯანში მდებარე განჯის ქვეყანასო. თანაც, — ამჟამად იგი, — ჩვენი ფაშაში არის ყველა მაჰმადიანის ხალხი, რის გამოც ის ვალდებულია, დახმარება გაუწიოს ლეკებს და ყველას, რომელიც ისლამის ქვეყნები არიანო.

ამ მოლაპარაკებების შემდეგ პორტამ კვლავ გაუგზავნა ჩილდირის ვალის ბრძანება, თავი შეეკავებინა რუსეთთან დადებულ ხელშეკრულებათა დარღვევისაგან, მაგრამ რუსეთი ამით არ კმაყოფილდებოდა. პეტერბურგიდან ელჩს კვლავ მიუთითებდნენ, რომ პორტასაგან დაჟინებით მოეთხოვა ახალციხის სულეიმან-ფაშის გადაყენება და მოთარეშე ლეკთა ძალების ახალციხის საფაშოში არადასახება. მაგრამ პორტამ კვლავ არ ასრულებდა ამ მოთხოვნას და, პირიქით, ბრძანებდა, რომ, როგორც დუნაის მიმართულებით, ისე ახალციხის საფაშოში გაეძლიერებინათ თავდაცვითი ღონისძიებანი, გაემგვრებინათ სტრატეგიული მნიშვნელობის პუნქტები, მუდმივ სამხედრო მზადყოფნაში ჰყოლოდათ ჯარები და სხვ. ამასთანავე, პორტა არაფრით არ ცნობდა ერეკლე მეორეს რუსეთის ვასალიად.

უკანასკნელად რუსეთის ელჩის დავალებით კონფერენცია ამ საკითხზე საელჩოს პირველ დრაგომანს (თარჯიმანს) პიზანის დიდ ვეზირთან ჰქონდა 1785 წ. 5 ნოემბერს. შეხვედრისას დიდმა ვეზირმა სხვათა შორის თქვა, რომ პორტა ხშირად არ ცვლის ფაშებს ზოგერთ საფაშოშიც, როგორც მაგ., ბაღდადას და ჩილდირში (ანუ ახალციხეში), რადგანაც იქ ინიშნებიან ადგილობრივი წარმოშობის ფაშები, დიდი ვეზირის აზრით, ახალციხის ფაშა უდანაშაულოა ლეკთა თარეშების საქმეში. საქართველოს მეზობლად არიან ყოველი ჯურის მოთარეშენი, რომლებიც მუდამ მზად არიან, მოაწყონ თავდასხმები და სხვ. დრაგომანი უპასუხებდა, რომ თავდამსხმელთა ნაწილი ოსმალეთის ქვეშევრდომი არიან და თვით ახალციხის ფაშას სამსახურში მყოფნიც, რასაც დიდი ვეზირი უარყოფდა და ამტკიცებდა, რომ საქართველოზე მოთარეშეთა ყველა თავდასხმას აწყობს იბრაჰიმ-ბეი — წარმოშობით სპარსელი, რომელიც სპარსელების სამსახურშია და მოქცეულია.

საერთოდ, რუსეთის მოლაპარაკება ოსმალეთის მთავრობასთან 1785 წ. აპრილში საქართველოზე მოწყობილი თავდასხმის შესახებ ჩიხში იყო მომწყვდელი, რადგანაც, თუმცა ახალციხის ფაშას ნაბრძანები ჰქონდა, მორიდებოდა ისეთ აქციებს, რაც რუსეთის უკმაყოფილებას გამოიწვევდა, მაგრამ, ამასთანავე, აიძულებდნენ, მუდამ მზად ყოფილიყო და, საერთოდ, სამხედრო თადარიგიც დაეჭირა. ლეკების მოთარეშე რაზმების დაშვებაც ახალციხის საფაშოში ნებადართული იყო.

ასეთ გაურკვეველ მდგომარეობაში იყო დატოვებული ოსმალეთის მიერ აღმოსავლეთ საქართველოს საკითხი, როდესაც სტამბოლში არზრუმისა და ჩილდირის (ახალციხის) ვალეებისაგან, პორტას მოხსენება მოვიდა, რომ ომარ-ხანმა თავისი ინიციატივით მთელი ლეკეთის ჯარები უკვე გადალახა მდინარე ალაზანი და აღმოსავლეთ საქართველოს შეესია.

ომარ-ხანის შემოსევა

ომარ-ხანმა შეკრიბა 20000-კაციანი ჯარი და ქარის (ზაქათლის) მხრიდან წამოვიდა კახეთისაკენ (1785 წ. სექტ.). ერეკლემ შეაგროვა 4000-მდე კაცი და 2000-იან რუსის ჯართან ერთად ომარ-ხანს გადაელობა. ამიტომ ომარ-ხანმა ვერ შეძლო შიგნით კახეთის სოფლებისათვის დაკერა და იძულებული გახდა, კახეთის ნაპირ-ნაპირ ევლო.

ერეკლე II

ერეკლეს არ შეეძლო მთელი თავისი ჯარის ამოყვანა, რადგანაც გამორკვეული არ იყო, თუ რომელი მხრიდან შემოუტევდა ომარ-ხანი ქართლ-კახეთს. ამიტომ სხვადასხვა ადგილებში რაიმე ძალა უნდა ყოფილიყო დატოვებული. დასავლეთ ქართლიდან ჯარის შეყვანა სრულიად შეუძლებელი ხდებოდა, რადგანაც ახალციხის მხრიდან მოსალოდნელი იყო ოსმალელების ანდამარებით ერეკლემ მოამათ მიერ გამოგზავნილი ლეკების თავდასხმა. დამარებით ერეკლემ მოახერხა, რომ ომარ-ხანი თბილისზე არ მოსულიყო. მდგომარეობა უარყოფსა და დაძაბული იყო. პოლკ. ბურნაშვილს ერეკლე ეუბნებოდა, რომ მაჰმადიანთა შემდეგ ქართლ-კახეთი ასეთ გაჭირვებულ მდგომარეობაში არ ყოფილა.

რადგანაც ომარ-ხანმა თბილისზე მისვლა ვერ შეძლო, მან თავისი ჯარი და მტკვარზე გადაიყვანა და თავს დაესხა ახალციხის მადნებს, ააოხრა ეს მადნები, ბერძენი მემადნეები კი ნაწილობრივ დატოვა, სხვები კი ტყვედ წაიყვანა. ახალციხის ამ სამადნეების მუშაობის გაუქმებით ომარ-ხანმა დიდი ზიანი მიიყვანა ქართლ-კახეთის სახელმწიფოს. ომარი თავს დაესხა ლორის ციხეს, აქაც გაიმარჯვა და მერე ახალციხის საფაშოში გადავიდა.

ფაშას თბილისზე გასალაშქრებლად ზარბაზნები და სამხედრო მასალით დახმარება მოსთხოვა. ფაშა შეწუხდა, მას პორტას წინაშე პასუხისმგებლობის ეშინოდა, რადგანაც ლეკების ეს დიდი თავდასხმა საქართველოზე მოხდა ოსმალეთის მთავრობის ბრძანებით და ნებართვის გარეშე. ამიტომ ახალციხის ფაშა წავიდა ახალქალაქს ომარ-ხანის ბანაკში და ლეკების ბელადებს აუხსნა, რომ რადგანაც ამჟამად თბილისზე გალაშქრება ოსმალეთის ინტერესებისთვის სასურველი არაა, ამიტომ მათ თავიანთი ჯარი უნდა გაეყვანათ საფაშოდან. ლეკების ბელადებმა განაცხადეს, რომ მათ ჯარში უნდა ბევრი დაჭრილი და ავადმყოფია, ამიტომ გადამწყვეტილი აქვთ, დაიზამთრონ ახალციხის საფაშოში.

ფაშას იმისიც ეშინოდა, რომ ჯავახეთში ჯარის ჩადგომას მოჰყვებოდა მოსახლეობის გაღატაკება და სასურსათო კრიზისი, ამიტომ ფაშა შეეცადა, საჩუქრებისა და საპატიო ხალათების მიცემით განხეთქილება ჩამოეფლო ლეკთა ბელადებს შორის. ამ ღონისძიებით მან მართლაც შეძლო, რომ ჯარელების მეთაურები და აკუმულები — 4-5 ათასი კაცი — თავიანთი ქვეყნისაკენ გაბრუნდნენ. ომარ-ხანი კი დანარჩენი დიდი ჯარით ახალციხის მხარეში გადავიდა.

ომარ-ხანის ამ ლაშქრობამ აჩვენა, რომ ქართლ-კახეთის სამეფოს მეზობლებთან ურთიერთობა მეტად გამწვავებული ჰქონდა ომარ-ხანის დახმარება კი საკმაოდ ეფექტიანი არ აღმოჩნდა, რადგანაც იმის მთავრობის ბრძანებით და ნებართვის გარეშე. ამიტომ ახალციხის ფაშა წავიდა ახალქალაქს ომარ-ხანის ბანაკში და ლეკების ბელადებს აუხსნა, რომ რადგანაც ამჟამად თბილისზე გალაშქრება ოსმალეთის ინტერესებისთვის სასურველი არაა, ამიტომ მათ თავიანთი ჯარი უნდა გაეყვანათ საფაშოდან. ლეკების ბელადებმა განაცხადეს, რომ მათ ჯარში უნდა ბევრი დაჭრილი და ავადმყოფია, ამიტომ გადამწყვეტილი აქვთ, დაიზამთრონ ახალციხის საფაშოში.

ფაშას იმისიც ეშინოდა, რომ ჯავახეთში ჯარის ჩადგომას მოჰყვებოდა მოსახლეობის გაღატაკება და სასურსათო კრიზისი, ამიტომ ფაშა შეეცადა, საჩუქრებისა და საპატიო ხალათების მიცემით განხეთქილება ჩამოეფლო ლეკთა ბელადებს შორის. ამ ღონისძიებით მან მართლაც შეძლო, რომ ჯარელების მეთაურები და აკუმულები — 4-5 ათასი კაცი — თავიანთი ქვეყნისაკენ გაბრუნდნენ. ომარ-ხანი კი დანარჩენი დიდი ჯარით ახალციხის მხარეში გადავიდა.

არასამთავრობო ორგანიზაციამ — „ისტორიული მემკვიდრეობა“ — გამოსცა ისტორიული დოკუმენტების კრებული სერიამ, რომელიც XVII-XIX საუკუნეების საქართველოს ისტორიის უმნიშვნელოვანეს მოვლენებს ეხება. კრებულში გამოცემულია მკვლევართა უპირატესი წარსაძვლავი კონსულტაციის გარეშე, მხოლოდ ისტორიულ ფაქტებსა და დაზარალებულ ნარსულ სინამდვილას. თუკი გავითვალისწინებთ ისტორიული ფაქტებით მანიპულირების მზარდ და საშიშ ტენდენციას, გამოცემა ურთოდ დროული და აქტუალურია. მსურველებს კრებულის შეკვეთა შეუძლიათ ნიგინის მაღაზიაში. დაგებადითი ინფორმაციისათვის დაგვიკავშირეთ: 38-41-97.

ისტორიული მემკვიდრეობა №2
გამომცემი: ილიკა ბერიძე
საბჭოთა და პოსტსაბჭოთა საქართველოს ისტორიის უმნიშვნელოვანეს მოვლენებს ეხება. კრებულში გამოცემულია მკვლევართა უპირატესი წარსაძვლავი კონსულტაციის გარეშე, მხოლოდ ისტორიულ ფაქტებსა და დაზარალებულ ნარსულ სინამდვილას. თუკი გავითვალისწინებთ ისტორიული ფაქტებით მანიპულირების მზარდ და საშიშ ტენდენციას, გამოცემა ურთოდ დროული და აქტუალურია. მსურველებს კრებულის შეკვეთა შეუძლიათ ნიგინის მაღაზიაში. დაგებადითი ინფორმაციისათვის დაგვიკავშირეთ: 38-41-97.

გამოვიდა
სამეცნიერო-პოპულარული
ჟურნალის
«ისტორიული მემკვიდრეობა»
მეორე ნომერი
ჟურნალი დღევანდელი აქტუალური საკითხებსაც ეხმიანება და ქვეყნის ახლო თუ შორეულ წარსულსაც ვრცლად მიმოიხილავს. პრობლემები, რომლებზეც «ისტორიული მემკვიდრეობის» ფურცლებზე მსჯელობენ, უთუოდ მიიქცევა მკითხველთა ყურადღებას, რადგან «ისტორიული მემკვიდრეობა» საქართველოს წარსულსა და აწმყოს ობიექტურად ასახავს.
ჟურნალის რედაქტორია **თამარ ძორციძე**.

ვინ უბრუნდება ამერიკულ გეგმას?

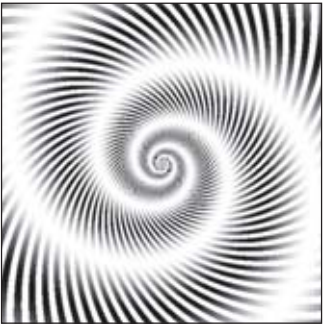
კალიფორნიის შტატის სენატორი **როი ეშბერნი**, რომელიც გეიმოდრობის თავგამოდებულ მონაწილედ იყო ცნობილი, საკრამენტოს გეიკლუბიდან გამოსვლისას დააკავს. სენატორმა უკვე მოხადა ბოდიში საკუთარი ქმედებისათვის კოლეგების, ამომრჩევლებისა და ოჯახის წევრების წინაშე.

ეშბერნი არატრადიციული სექსუალური ორიენტაციის ადამიანებისთვის განკუთვნილი კლუბი „Faces“-იდან გამოსვლის შემდეგ საკუთარი ავტობიუსის საჭეს მიუჯდა და შტატის კანონმდებლობით დადგენილ ნორმებზე მეტი ალკოჰოლის მიღების გამო პოლიციელებს ჩაუვარდა ხელთ.

ეშბერნის მანქანაში კიდევ ერთი კაცი იჯდა. სენატორი საკრამენტოს ციხეში გაამწყვდევს, 1400 დოლარიანი გირაოს გადახდის შემდეგ კი გაათავისუფლეს.

რისთვის ქიკაოზან შოტლანდიელი ჰინოზიოკაზს?

შოტლანდიის ხელისუფლებამ ჰინოზის დიდოსტატი და რამდენიმე ბესტსელერის ავტორი 20 ათას ფუნტ სტერლინგად იმისთვის დაიქირავა, რომ გლაზგოს ახალგაზრდობას უმუშევრობის პრობლემა გადაუჭრას. მაკკენა 16-დან 24 წლამდე ასაკის 600 შოტლანდიელისთვის საკუთარი შესაძლებლობების რწმენისადმი მიძღვნილ ლექციას წაიკითხავს.

თავად პოლ მაკკენა ირმუნება, რომ ჭარბონიანობის, უძილობის, ნიკოტინზე დამოკიდებულებისა და მრავალგვარი ფობიის პრობლემებთან გამკლავების სპეციალისტია. გარდა ამისა, მან იცის ვალების გასტუმრების საიდუმლო რეცეპტი.

ხელისუფლების ამ გადაწყვეტილებაზე შოტლანდიელი გადასახადების გადამხდელი ლამის გადაირიგნენ — ჩვენ ილუზიონისტების ხელფასების ანაზღაურებადა გვაკლდა ჩვენი ახალგაზრდობისათვის ამ სისუფელებით თავის გამოსაჭედად.

ვინ ჩაახვან ვენეკა მილოსალს?

ნიუ-ჯერსის შტატის მკვიდრი, რომელმაც თოვლისგან ვენერა მილოსელი გამოძერწა, აიძულეს, საკუთარი შედეგისათვის საცურაო კოსტიუმი ჩაეცმია და შარფი შემოეხეცია.

44 წლის ელიზა გონსალესის თოვლის ვენერა ლუერის მკვიდრი ორიგინალისაგან მხოლოდ იმით განსხვავდება, რომ თავი არ აქვს. რაც შეეხება სკულპტურის სხეულის ფორმებსა და პოზას, ასლი დედნის შესაბამისია. ადგილობრივი მოსახლეობა აღფრთოვანებული იყო ელიზას ნამუშევრით, მაგრამ რამდენიმე დღეში „მოქანდაკესთან“ პოლიციელები მივიდნენ და უთხრეს, რომ თოვლის ვენერას საქვეყნოდ გამოფენილი სიმიშვილის გამო მზობრებზე უჩივლეს. ქალს მოსთხოვეს, ან საერთოდ გაექროს, ან — შეემოსა. გონსალესმა მეორე ვარიანტი აირჩია.

ნიღვის ჩაშლისა და ობაამასის

ვაშინგტონის გადანყვებილება, რაკეტსანინალმდეგო თავდაცვის სისტემა ჩეხეთისა და პოლონეთის ნაცვლად რუმინეთსა და ერაყში განათავსოს, რუსულ-ამერიკული ურთიერთობების გადატვირთვას სულაც არ უწყობს ხელს. ჩეხეთსა და პოლონეთში რაკეტსანინალმდეგო ფარზე უარის თქმა მხოლოდ დროის განვლის მეთოდი აღმოჩნდა. რუმინეთი, რასაკვირველია, არაფერ შუაშია, რადგან ეს ნატოს ქვეყანაა, ნატოს კი აშშ მართავს — რასაც უნდა, იმას იზამს, ეს მათი ტერიტორიაა.

საქმე სხვა რამეა. ვხედავთ, რომ ობამას ისტორია ნელ-ნელა დასასრულს უახლოვდება. ბუში და მისი ნეოკონსერვები ყველაფერს თავის სახელს არქმევდნენ. ამბობდნენ: „ჩვენ ცალსახად ვმართავთ მსოფლიოს, ჩვენ დავამყარებთ საკეთილდღეო ჰეგემონიას, როგორც კვიგენი წერდა, ჩვენ შევქმნით ერთპოლარულ მსოფლიოს“.

მოვიდა ობამა და თქვა: „არა, რას ბრძანებთ, ეს წინა აღმინისტრაციის ხალხია, ანუ დღევანდელი და არ გაითვალისწინეს მსოფლიო საზოგადოების აზრი. იცით, ახლა რა გავაკეთებთ? ერთად დავაშენოთ ასეთივე, ოღონდ რაღაც მოლაპარაკებების პროცესით შენიღბული ერთპოლარული მსოფლიო“.

არ მოგონებთ რაკეტსანინალმდეგო თავდაცვა ჩეხეთსა და პოლონეთში? მას რუმინეთში, ერაყსა და, შესაძლოა, საქართველოშიც განვითარებთ. ობამამ ამერიკული პოლიტიკის ფასადი შეცვალა, შინაარსი კი უცვლელი დარჩა. შეეძლო სხვაგვარად მოქცევა, შესაძლოა არც უნდოდა, ან, იქნებ, ეს საერთოდაც შეუძლებელია. რატომ უნდა თქვას უარი მსოფლიო ბატონობის-

კენ მიმავალმა ამერიკამ ამაზე, თუნდაც ნაწილობრივ და ლოკალური ჩავარდნები ჰქონდეს? რა თქმა უნდა, არ იტყვის. მედვედევმა, რომელიც თავიდანვე მზად იყო, მხარი დაეჭირა ობამასთვის აშშ-ის მეორე სტრატეგიაში, მის მრავალპოლარულ დემარშში, რა თქმა უნდა, ახლა შეუსაბამო მდგომარეობაში აღმოჩნდა.

მას რუს ობამად მოიაზრებდნენ. იყო მკაცრი პუტინი, მოვიდა რბილი მედვედევი. მერე აღმოჩნდა, რომ რბილი ობამა სინამდვილეში იგივე ბუშია, ოღონდ — ოდნავ შენიღბული და მედვედევი აბსოლუტურად მშვიდად პასუხობს, როგორც სუვერენული ქვეყნის პრეზიდენტი უნდა პასუხობდეს, რომ არავითარი რაკეტსანინალმდეგო ფარის, არანაირი რუმინეთის, არანაირი ერაყის აღიარება აღარ სურს. არავითარი კლინტონი, არავითარი „ლილაკი“, არავითარი პარტნიორობა ამერიკასთან. ობამამ ნიღაბი მოიხსნა და მისგან ბუში გაიშალა, მედვედევმა კი მოიხსნა ნიღაბი და პუტინის რკინის-სეპური ხმით გაისმა რუმინეთში რაკეტსანინალმდეგო ფარის განთავსების კრიტიკა.

ყველაფერი ძველებურად რჩება: ამერიკა ერთპოლარულ მსოფლიოს აშენებს, რუსეთი — პროტესტებს. ასე უსასრულოდ შეიძლება გაგრძელდეს ბრძოლა. ამ ისტორიის დასრულებისთვის ერთი გამოსავალი არსებობს: უნდა ამენდეს ახალი უსაფრთხოების სისტემა, სადაც სამი ალიანსი იქნება. ევროპასა და ამერიკას შორის ასეთი ალიანსი ნატოს სახით უკვე არის, საჭიროა დაემატოს კიდევ ორი — რუსეთსა და ევროპას შორის და რუსეთსა და ამერიკას შორის ახლა სარკოზი — ოდნავ შენიღბული და მედვედევი აბსოლუტურად მშვიდად პასუხობს, როგორც სუვერენული ქვეყნის პრეზიდენტი უნდა პასუხობდეს, რომ არავითარი რაკეტსანინალმდეგო ფარის, არანაირი რუმინეთის, არანაირი ერაყის აღიარება აღარ სურს. არავითარი კლინტონი, არავითარი „ლილაკი“, არავითარი პარტნიორობა ამერიკასთან. ობამამ ნიღაბი მოიხსნა და მისგან ბუში გაიშალა, მედვედევმა კი მოიხსნა ნიღაბი და პუტინის რკინის-სეპური ხმით გაისმა რუმინეთში რაკეტსანინალმდეგო ფარის განთავსების კრიტიკა.

ყველაფერი ძველებურად რჩება: ამერიკა ერთპოლარულ მსოფლიოს აშენებს, რუსეთი — პროტესტებს. ასე უსასრულოდ შეიძლება გაგრძელდეს ბრძოლა. ამ ისტორიის დასრულებისთვის ერთი გამოსავალი არსებობს: უნდა ამენდეს ახალი უსაფრთხოების სისტემა, სადაც სამი ალიანსი იქნება. ევროპასა და ამერიკას შორის ასეთი ალიანსი ნატოს სახით უკვე არის, საჭიროა დაემატოს კიდევ ორი — რუსეთსა და ევროპას შორის და რუსეთსა და ამერიკას შორის ახლა სარკოზი — ოდნავ შენიღბული და მედვედევი აბსოლუტურად მშვიდად პასუხობს, როგორც სუვერენული ქვეყნის პრეზიდენტი უნდა პასუხობდეს, რომ არავითარი რაკეტსანინალმდეგო ფარის, არანაირი რუმინეთის, არანაირი ერაყის აღიარება აღარ სურს. არავითარი კლინტონი, არავითარი „ლილაკი“, არავითარი პარტნიორობა ამერიკასთან. ობამამ ნიღაბი მოიხსნა და მისგან ბუში გაიშალა, მედვედევმა კი მოიხსნა ნიღაბი და პუტინის რკინის-სეპური ხმით გაისმა რუმინეთში რაკეტსანინალმდეგო ფარის განთავსების კრიტიკა.

სულ ევროპული პაქტი და რუსულ ამერიკული წყნარი ოკეანის პაქტი. წინააღმდეგ შემთხვევაში, ამერიკელები განაგრძობენ ნატოს აღმოსავლეთით გაფართოებას, თან იძახებენ, რომ ეს რუსეთისთვისაა უკეთესი. რუსეთი გარკვეულ მონეტარულ თვალსაზრისით დახუჭავს, მერე კი იტყვის: „მორჩა, შეჩერდით, რას აკეთებთ? რატომ ათავსებთ რუმინეთში რაკეტსანინალმდეგო თავდაცვას?“ ეს არ დასრულდება, სანამ გლობალური უსაფრთხოების სისტემის ტრანსფორმირება სწორედ ამ სტეპის მიხედვით არ მოხდება. ერთადერთი რაციონალური გამოსავალია, თუ ყველა იმეგობრებს ერთმანეთთან და ერთმანეთის წინააღმდეგ.

აი, ასეთი ვარიანტი მუშავდება ახლა რუსეთში. სულ უფრო მეტ ინტერესს იჩენენ მის მიმართ ევროპელები. ამერიკელებმა ჯერ არ იცინებ, რა ელით, მაგრამ მალე გაიგებენ. თავიდან არ შოუთავებენ, მერე კი იტყვიან, რომ შეუძლებელია, ბოლოს კი დათანხმდებიან.

რუსები და ამერიკელები როგორმე შეთანხმდებიან ერთმანეთთან საკუთარ პოზიციებს. რაც შეეხებათ ევროპელებს, ისინი უკვე საკუთარ თავსაც მოზურდნენ და არც რუსებს ეპიტანებებიან, მაგრამ როგორღაც ცხოვრობენ გვერდიგვერდ, მათთანაც მოხერხდება სტრატეგიული ალიანსის შექმნა. პუტინი და მედვედევი ამისთვის მზად არიან. როდესაც რუსეთის ან ამერიკის პრეზიდენტი ამ ინიციატივით გამოვა, შეგვეძლება ვთქვათ, რომ ჩვენს ურთიერთობაში რაღაც შეიცვალა.

ჯერჯერობით მსგავსი არაფერია. ასე რომ, ყველაფერი ძველებურად რჩება.

ალექსანდრა ლუბინი

თურქეთი აშშ-ს არ პატიობს

თურქეთმა აშშ-დან თავისი ელჩი გამოიხმო. ანკარამ ეს გადაწყვეტილება მას შემდეგ მიიღო, რაც კონგრესის საგარეო საქმეთა კომიტეტმა 252-ე რეზოლუცია მიიღო და 1915 წელს თურქეთში სომხების გენოციდი აღიარა.

რეზოლუციის მიღებას სომხეთის საგარეო საქმეთა სამინისტრო მიესალმა, თურქეთი კი ელჩის გამოხმობაზე გაჩერებას არ აპირებს. თურქულმა გაზეთმა „ვატან“ გამოაქვეყნა სტატია სახელწოდებით „იანკებო — Go home!“, რომელშიც ამერიკელებს თურქულ-ამერიკული ურთიერთობების იმ ნეგატიურ გავრცელებებზე უამბობენ, რომელიც კონგრესის მიერ სომხების გენოციდის აღიარებას მოჰყვება. „არ დაავინყდეს აშშ-ს, რომ ბაზა ინფორმაციის აქვს და არა სომხეთში, მათი ინტერესები ისლამურ სამყაროსა და ახლო აღმოსავლეთში თურქეთს უკავშირდება. მაგრამ, თუ ვაშინგტონისათვის ეს ყველაფერი ის სულდრთია, სულაც არაა შორის ის დღე, როდესაც ლათინური ამერიკისა და ახლო აღმოსავლეთის ქვეყნების მსგავსად ასიათასობით თურქიც იყვირებს „იანკებო, Go home!“

თურქეთი აშშ-სთვის, მართლაც, განსაკუთრებით ძვირფასი მოკავშირეა და შეუძლია ავტენტურად და მტკიცებულად აგრძნობინოს მას საკუთარი აღშფოთება. მაგრამ ამერიკის მხრიდან თურქების მიერ სომხების გენოციდის აღიარებაზე

საუბარი ჯერ ადრეა. დოკუმენტი ჯერ მხოლოდ ერთმა კომისიამ მიიღო და ის ჯერ კიდევ ექვემდებარება განხილვას, ვიდრე აშშ-ის კონგრესის საბოლოოდ მიიღებდეს ან არ მიიღებდეს. ეს ნამდვილად არ იქნება სახუმარო ბრძოლა და მასში მხოლოდ სომხური და თურქული ლობები არ მიიღებენ მონაწილეობას.

თურქეთის ებრაულმა თემმა კონგრესის ზემოხსენებული კომიტეტის წევრებს გაუგზავნა წერილი, რომელშიც ნათქვამია, რომ „სომხების გენოციდის“ შესახებ დოკუმენტის მიღების შემთხვევაში თურქეთსა და აშშ-ს შორის ურთიერთობები გაფუჭდება. „თურქეთის ებრაელთა თემი არასწორად თვლის პარლამენტების მიერ ისტორიული მოვლენების შეფასებას. ეს ისტორიკოსების ამოცანაა. ცნობილი პროექტის მიღების შემთხვევაში, გაფუჭდება თურქულ-ამერიკული და ვერ აენწყობა თურქულ-სომხური ურთიერთობები“.

აზერბაიჯანის ებრაელთა თემის მეთაურმა სემენ იპილოვმა განაცხადა: „დარწმუნებული ვარ, რომ აშშ-ის ებრაელთა ლობი აზერბაიჯანულ და თურქულ დიასპორასთან

ერთად ყველაფერს გააკეთებს იმისათვის, რომ კონგრესში ვერ გავიდეს სომხეთა ეგრეთ წოდებული გენოციდის აღიარების რეზოლუცია... ჩვენ მუდმივი კონტაქტი გვაქვს ებრაელებთან, რომლებიც აზერბაიჯანიდან წავიდნენ და ახლა აშშ-ში ცხოვრობენ, ისინი ყველაფერს გააკეთებენ ამის საწინააღმდეგოდ. ჩვენი თემი ოფიციალურად აცხადებს, რომ არანაირ „სომხეთა გენოციდს“ არ ვაღიარებთ“.

თურქეთში ისრაელის ელჩმა გაბი ლევიმ განაცხადა, რომ მისი ქვეყანა ადრეც ეწინააღმდეგებოდა ამგვარი პროექტების მიღებას: „თუ თურქეთი მოისურვებს, ჩვენ კვლავ მზად ვართ, ძველ გამოცდილებაზე დაყრდნობით გავაკეთოთ ყველაფერი, რაც ჩვენზე დამოკიდებულია“. გამოცდილება კი მართლაც დიდი აქვს ისრაელს. 2002 წელს ისრაელის ელჩმა სომხეთში რიგა კონენმა ერევანში განაცხადა: „პოლოკოსი უარს ეცნობდა მთელს სომხურ და ებრაულ ლობებს ერთდროულად უპირისპირად“.

სომხეთა ტრაგედია არ შეიძლება შედარებულ იქნეს ებრაელთა გენოციდთან. ამან მთელ მსოფლიოში სომხეთა ნეგატიური რეაქცია გამოიწვია. რიგა კონენის განცხადება აბსოლუტურად შეესაბამება ისრაელის სახელმწიფო პოზიციას სომხების გენოციდის აღიარებასთან დაკავშირებით. 2001 წელს ისრაელის საგარეო საქმეთა მინისტრმა შიმონ პერესმა განაცხადა: „ჩვენ უარვყოფთ პოლოკოსისა და 1915 წლის ტრაგიკულ მოვლენებს შორის ანალოგიების გავლების ნებისმიერ მცდელობას. სომხეთმა ხალხმა ტრაგედია გადაიტანა, მაგრამ ეს არანაირად არ უკავშირდება გენოციდს“.

ამ ფონზე მწიფდებოდა პროგნოზირება, თუ რა გადაწყვეტილებას მიიღებს კონგრესის სომხების გენოციდის საკითხთან დაკავშირებით. აშშ-ის სახელისუფლო სტრუქტურებში საკმაოდ გავლენიანი სომხური ლობი თურქულ და ებრაულ ლობებს ერთდროულად უპირისპირად

ბილ გეიტსის შაქსინა კლანების მოსახლეობის შესამოწმებლად

„Microsoft“-ის დამფუძნებელი და მსოფლიოს ერთ-ერთი უმდიდრესი ადამიანი ბილ გეიტსი, იყენებს რა თავის მილიარდებს თავისივე „ბილ და მელინდა გეიტსების ფონდის“ მეშვეობით, აფრიკაში სურსათის ნაკლებობის, დაავადებათა პრობლემებისა და სიღატაკის წინააღმდეგ ბრძოლითა დაკავებული. ეს ცნობილი ფაქტებია, მაგრამ კალიფორნიაში ახლახან გამართულ კონფერენციაზე გეიტსმა თავისი მოღვაწეობის აბსოლუტურად უცნობ სფეროს — დედამიწაზე მოსახლეობის რაოდენობის შემცირებაზე ზრუნვას ჩამოხსნა ფარდა.

არდ დოლარს დახარჯავს. მის მრავალმილიარდიან ფონდში ძირითადი მიმართულება სწორედ აფრიკასა და სხვა განვითარებად ქვეყნებში ვაქცინაციასა, „ბილ და მელინდა გეიტსების ფონდი“ მსოფლიო ბანკთან, მსოფლიო ჯანდაცვის ორგანიზაციასა და ვაქცინების მწარმოებლებთან ერთად ვაქცინაციისა და იმუნოზაციის გლობალური ალიანსის“ დამფუძნებელია. ალიანსის მიზანია უკლებლივ ყველა ახალშობილის ვაქცინაცია განვითარებად მსოფლიოში. „ბილ და მელინდა გეიტსების ფონდი“ გენმოდფიცირებული ბიოტექნოლოგიების შემქმნელ როკფელერის ფონდთან ერთად აფინანსებს კიდევ ერთ პროექტს სახელწოდებით „ალიანსი აფრიკაში მწვანე რევოლუციისთვის“ (AGRA), რომელსაც გაეროს ყოფილი თავმჯდომარე კოფი ანანი უდგას სათავეში. გენმოდფიცირებული აგრობიზნესის გიგანტები „მონსან-

ტო“, „დიუპონი“, „დოუ“, „სინგენტა“ და სხვები ზემოხსენებულ ფონდებთან ერთად „AGRA“-ს წევრები არიან და აფრიკაში თავიანთ დაპატენტებულ გენმოდფიცირებულ მარცვალს თესვენ. კვლევებმა დაამტკიცა, რომ გენმოდფიცირებული პროდუქტი აზიანებს ადამიანის ჭიპლარის, ემბრიონალურ და პლაცენტარულ უჯრედებს. გენმოდფიცირებული სიმინდის ჯიშის დახვეწის აშშ-ის ერთ-ერთი ძველი პროექტის წარმატებით დასრულების შემდეგ პროექტის ერთ-ერთი სულისჩამდგმელი მიტჩ ჰაინი ამბობდა: „ჩვენ გვაქვს სათბურის სიმინდით, რომელიც სკერმის საწინააღმდეგო ანტიბიოტიკებს გამოიმუშავებს“. სხვაგვარად რომ ვთქვათ, ეს პროდუქტი ფარული აბორტებისა და კონტრაცეფციის საშუალებებია და მისი მამები, ჰეინის ჩათვლით, ლიად ირწმუნებიან, რომ ეს დედამიწაზე მოსახლეობის უზომო გამრავლების პრობლემის გადაჭრაა. გეიტსის ფონდის, როკფელერის ფონდისა და კოფი ანანის „AGRA“-ს წყალობით განვითარებადი ქვეყნების ლატაკი მოსახლეობა უზვად მარაგდება სპერმიციდებით მდიდარი გენმოდფიცირებული პროდუქტითა და ადამიანის სტერილიზაციის გამომწვევი აგენტებით გაჯერებული ვაქცინებით. და ეს არის დედამიწაზე მოსახლეობის შემცირებისათვის გამომწვევი მსოფლიო დოკუმენტურად დასაბუთებული მიმართულება.

კალიფორნიაში, ლონგ-ბიჩში გამართულ დაზურულ კონფერენციაზე სახელწოდებით „TED2010 Conference“ თავისი გამოსვლის მეხუთე წუთზე გეიტსმა განაცხადა: „ახლა მსოფლიოში 6,8 მილიარდი ადამიანია. ეს დაახლოებით 9 მილიარდამდე გაიზრდება. თუ ჩვენ მართლაც შევასრულებთ დიდ სამუშაოს ახალ ვაქცინებთან, ჯანდაცვასთან, რეპრო-

დუქციული ჯანმრთელობის მომსახურებასთან დაკავშირებით, შესაძლოა, ის 10 ან 15 პროცენტით შევამციროთ“. 2010 წლის იანვარში, დავოსის მსოფლიო ეკონომიკურ ფორუმზე იმავე გეიტსმა განაცხადა, რომ მომავალი ათწლეულის მანძილზე მისი ფონდი განვითარებული ქვეყნების ბავშვებისათვის ვაქცინის შექმნასა და მიწოდებას 10 მილი-

გერმანელთა მეოთხედი მზადაა, ანტიქრისტიან ეთაჟვანოს

დასავლეთ ევროპა ტრადიციული ზნეობრივი ღირებულებების მწვავე კრიზისის განიცდის — ოჯახის ინსტიტუტი ინგრევა, ქვეყნისა და საზოგადოების ცხოვრებაში ადამიანის როლის შესახებ წარმოდგენები დეფორმაციას განიცდის. მრავალი ევროპელის ცნობიერებიდან საერთოდ გაქრა ცოდვის მცნება. ეს ყველაფერი კი პირდაპირ კავშირშია ადამიანთა ცხოვრებაში მდგომარეობის განმსაზღვრელი რელიგიის დაკარგვასთან.

საზოგადოებრივი აზრის კვლევის ინსტიტუტის „Omni Quest“-ის მიერ ჩატარებული გამოკითხვის შედეგების მიხედვით, გერმანელთა მესამედზე ნაკლებს კათოლიკე მღვდლების წესიერების სჯერა და ამდენივე თვლის, რომ კათოლიკურ ეკლესიას შეიძლება ენდო. იეზუიტ-მასწავლებლების ირგვლივ ბოლო დროს ატეხილმა სექსუალური ძალადობის სკანდალმა უკიდურესად შეკარგა კათოლიკური ეკლესიის ავტორიტეტი. სეკულარიზმის წარმომადგენლებმა მდგომარეობა მშვენივრად გამოიყენეს კათოლიკების მიმართ ათასგვარი ცილისწამებისა და შეურაცხყოფისათვის. იუსტიციის მინისტრმა საბინალოტიკის წარმომადგენელმა რობერტ ცოლიჩმა განაცხადა, რომ კათოლიკურ ეკლესიას მღვდლების ქმედებათა გამომწვევისათვის ხელი-

მსგავსი თავდასხმა პოლიტიკოსების მხრიდან. გერმანული ცხოვრების წესიდან ეკლესია განდევნილია. მას არ აქვს უფლება, გერმანიაში (და მთელს ევროკავშირში) მიმდინარე მოვლენები თუ გამოკვეთილი ტენდენციები შეაფასოს. რეალურად მის ერთადერთ როლს თანამედროვე ევროპაში „კულტურული ტრადიციის“ წარმოჩენა შეადგენს, როგორც, მაგალითად სანტაკლავსა, რომელსაც არავინ ეკუთვნის ადამიანის ცხოვრების განმსაზღვრელი მორალურ-ზნეობრივი ნორმების არც დადგენას, არც დაცვას. კიდევ ერთი გამოკითხვის მიხედვით, ყოველი მეოთხე გერმანელი მზადაა, კანქვე მიკრონიზი ჩაიდგას, თუ ეს მას „გარკვეულ ხეირს“ მოუტანს. არადა, ქრისტიანობა და მისი მიმართულებების უმეტესობა, მათ შორის კათოლიკობა, ლუ-

ვის ხელშია კულტი?

ნიუ იორკის ჯონ კენედის სახელობის საერთაშორისო აეროპორტში ავიადისპეტჩერმა თვითმფრინავების ასაფრენად მომზადების პროცესის მართვა თავის არასრულწლოვან შვილს გადააბარა. ავიადისპეტჩერი და მისი უფროსი სამსახურებრივ მოვალეობებს მას შემდეგ ჩამოაცილეს, რაც პატარა დისპეტჩერის პილოტთან საუბრის ჩანაწერი ინტერნეტში მოხვდა. ამ ჩანაწერზე ბავშვი მამის კარნახით აშშ-ის ერთ-ერთი უდიდესი აეროპორტის ლაინერების ეკიპაჟებს ასაფრენ ბილიკზე მანევრირების მითითებებს აძლევს. როგორც იმ ჩანაწერებიდან ჩანს, თავად პილოტებს ძალიან მოსწონთ ბავშვის ხმა ეთერში. აშშ-ის სამოქალაქო ავიაციის ფედერალურმა სამმართველომ აღნიშნულ ფაქტს სპეციალური განცხადება მიუძღვნა. ხუმარა მაგილო დაადანაშაულებს და თავის უფროსიანად სამსახურიდან გაათავისუფლეს, აეროპორტის სადისპეტჩეროში კი თანამშრომელთა ახლობლების შესვლა სასტიკად აკრძალეს.

რა ღირს ალსაკება?

სატელეკომუნიკაციო კომპანიაში მომუშავე კათოლიკების ჯგუფმა აამუშავა ფასიანი „ცხელი ხაზი“, რომლის დახმარებითაც მორწმუნეებს შეუძლიათ ცოდვების მოინანიონ. საუბრის ყოველი წუთი 0,34 ევრო ღირს. ყველას, ვინც ამ „ცხელ ხაზზე“ რეკავს, სთავაზობენ, აღსარებასთან დაკავშირებული კონსულტაციისთვის დააჭიროს ლილაკს „1“, აღსარებისათვის დააჭიროს ლილაკს „2“, ხოლო სხვათა აღსარების მოსასმენად — ლილაკს „3“. კლიენტებს მზრუნველი ხმით აფრთხილებენ, რომ ამ გზით მხოლოდ წერილმანი ცოდვების მოინანიება შეიძლება, სერიოზული ცოდვების მოსანანიებლად კი მღვდელთან მისვლაა რეკომენდებული. იდეის ავტორები ამბობენ, რომ ალსარების ჩაბარების შემდეგ ცოდვების მიტევება მათ სერვისში არ შედის, ეს მხოლოდ ღმერთთან საუბრის საშუალებაა. ცხელი ხაზის კლიენტებს ცოცხალი ოპერატორები არ ესაუბრებიან, სამაგიეროდ მათ საშუალება აქვთ, ლოცვების ჩანაწერებს ტელეფონში მოუსმინონ. „ცხელი ხაზის“ ამუშავება დიდმარხვის დასაწყისს მიეძღვნა და პირველი ერთი კვირის განმავლობაში მასზე რამდენიმე ასეულმა მომხმარებელმა დარეკა.

ვის ინახავს ნახავს?

ბრიტანეთში გილფორდის სამეფო სასამართლომ სურეის საგრაფოს მკვიდრს ნება დართო, საკუთარ ეზოში დატოვოს ექვსი ძველი ავტომანქანა, რამდენიმე ასეული ტომარა ნაგავი და 34 წლის მანძილზე ნაგროვები ნაგავები. ადგილობრივი ხელისუფლებამ 2003 წლიდან ცდილობს იმის მიღწევას, რომ ახირებული მა რიჩარდ უოლესმა მთელი ეს ნაგავი თავიდან მოიშოროს, მისი მეზობლები კი ირწმუნებიან, რომ სახლის წინ დახვეწილი ნაგავის უზარმაზარი გორა „Google Maps“-ზეც კი ჩანს. უოლესის საცხოვრებელი რაიონი სახელმწიფოს მიერ დაცულ ზონად ითვლება, მაგრამ იხილა რა ნაგავის გორა ფოტოებზე, მოსამართლემ გადაწყვიტა, რომ ის არანაირად არ ამოხინჯებს პეიზაჟს. რაც შეეხება საშინის საცხოვრებელი ნაგავის ტომრებს ასდის, ცხადია, არ მიუღწევია პატრიცე მუსონის მოსამართლის ნესტობამდე. თავად 59 წლის უოლესი აცხადებს, რომ მიჩვეული არაა გაუაზრებლად რამის გადაგდებას და ყველაფერი, რაც ეზოშია, შესაძლოა, ოდესმე კიდევ დააჭირდეს.

პირველი ტრისეპისტი, ანუ სამგზის დიდი

უძველესი ლეგენდების მიხედვით პირველი ტრისეპისტი ეზოთერული ცოდნის ფუძემდებელია, რომელიც „ფილოსოფიური ქვისა“ და „უკვდავების ელექსირის“ საიდუმლოებებს ფლობდა. მასვე მიეწერება ე. წ. „ზურმუხტის დაფის“ ავტორობა. ეს უზარმაზარი ზურმუხტია, რომელზეც ნებისმიერი ბუნებრივი ნივთიერების ოქროდ ტრანსმუტაციის ფორმულაა ამოკვეთილი. ეს უძვირფასესი ქვა, რომელიც ამჟამად დაკარგულია, თითქოსდა ალესანდრე მაკედონელმა აღმოაჩინა ეგვიპტეში. თავად ტრისეპისტიც ძალზე მწირი ცნობები არსებობს. გადმოცემით, ის ეგვიპტური ღმერთის — ტოტის ვაჟია, რომელმაც ნილოსის სანაპიროზე პირველი პირამიდა ააგო. ამის საფუძველზე ზოგიერთი მკვლევარი ვარაუდს გამოთქვამს, რომ უკვდავების ელექსირის რეცეპტი დღემდე ქაიროს პირამიდების რაიონში ინახება. უმეტესწილად, ამგვარ სამალავად დიდი სფინქსის ქანდაკებას მიიჩნევენ.

ბაქსტერიის ცდა

ეს ქლაივ ბაქსტერიის კვლევის მეთოდიკაა, რომელიც, ტელეპათიის არსებობის მომხრეთა მტკიცებით, მანძილზე აზრის გადაცემის შესაძლებლობას ამტკიცებს. ქლაივ ბაქსტერი „ლაი-დეტექტორის“ (ამ მოწყობილობას პოლიგრაფს, ანუ „სიცრუის დეტექტორსაც“ უწოდებენ) ერთერთი ნაამყვანი ამერიკელი სპეციალისტი იყო. 1996 წელს ბაქსტერმა მიმღები მცენარის ფოთლის მიუერთა. ექსპერიმენტების სერიაში საინტერესო შედეგები გამოიღო — აზრობრივი მუქარაც კი, მაგალითად, მცენარისთვის ცეცხლის ნაკიდების ანდა ღეროს მოტეხისა, ყვავილედის მრუდზე ემოციების აფეთქებას იწვევდა. გამოითქვა მოსაზრება, რომ მცენარეს აზრების ნაკითხვა შეუძლია. ექსპერიმენტები წარმატებით გაგრძელდა სხვა ლაბორატორიებშიც, თუმცა დღემდე მათი შედეგები ოფიციალურად არ უღიარებიათ.

წელის დრაივი

ეს იდუმალი მოვლენა ყველა ზეზუსტ საზომ ხელსაწყოს ახასიათებს. XX საუკუნის დასაწყისში ის რუსმა პროფესორმა ვ. მიშკინმა აღმოაჩინა, რომლის ყურადღება იმ გარემოებაში მიიპყრო, რომ ფაქიზი მეტეოროლოგიური ცვლილებების დროს შეცდომები უძველესი მუდმივობით მეორდებოდა. მიშკინის ვარაუდით, ფენომენის მიზეზი გარშემო არსებული სივრცეა, რომელიც თავისი რომელიმე პარამეტრების უწყვეტი ცვლისას ხელსაწყოთა ისარზეც მოქმედებს. ეს ვარაუდი პროფესორმა ექსპერიმენტულად დაამტკიცა.

ღირინგ-ღიურა

იგი იაკუტსკიდან 140 კმ-ით დაშორებული დასახლებაა, სადაც 1983 წელს, გათხრებისას, უძველესი ადამიანის ქვის იარაღები აღმოაჩინეს, რომელთა ასაკი 1.8-3.2 მლნ წელს ითვლის. მიიჩნევა, რომ ჩვენს პლანეტაზე „გონიერი ადამიანი“ სწორედ ამ რაიონში გაჩნდა. მანამდე ცივილიზაციის წარმოშობის ადგილად ოლდოვანის ხეობა ითვლებოდა აფრიკაში. ღირინგ-ღიურის აღმოჩენა იმაზე მიუთითებს, რომ ცივილიზაცია ერთდროულად სხვადასხვა, ერთმანეთისგან დამოუკიდებელ რეგიონებში ჩაისახა. მეცნიერთა აზრით, ღირინგ-ღიურა, ოლდოვანი და ცივილიზაციის სხვა კერები მუტაციების გამომწვევი გეოფიზიკური ანომალიებია, რომლებმაც გონის წარმოქმნა გამოიწვია.

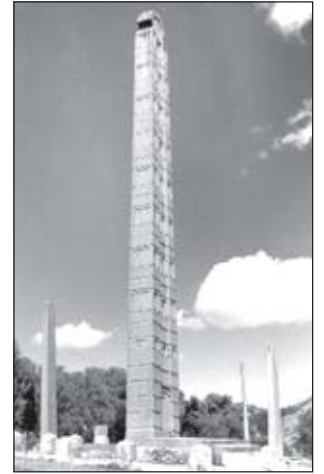
აფურონელი ხიკლოვი

ეს უზარმაზარი, შავბაღნიანი არსებაა, რომელიც თითქოსდა დროდადრო აფურონის ნახევარკუნძულზე ჩნდება. 1989 წელს ის კასპიის უმაღლესი სამხედრო სასწავლებლის კურსანტებმა და სოფელ კიურდაზანის მცხოვრებლებმა იხილეს. მათი თქმით, არსებას ერთადერთი ნივთი თვალი აქვს, მისი ნაბიჯის სიგრძე კი ადამიანის ნაბიჯს სამჯერ აღემატება. ზოგი მეცნიერის აზრით, ჰომეროსის მიერ ოდისეისის მოგზაურობაში მოხსენიებული ციკლოპი, შესაძლოა, რეალურადაც არსებობდა, ხოლო არცთუ დიდი ხნის წინათ უცხოურ პრესაში ინერებოდა, რომ წყნარი ოკეანის ერთ-ერთ კუნძულზე 1989 წელს ერთთვალიანი გიგანტური თავის ქალა აღმოაჩინეს...

აქსუის მონოლითა

უცნაური ნაგებობებია, რომლებიც ეთიოპიაში, ნითე-ლი ზღვის სამხრეთ სანაპიროს მახლობლად მდებარე ქალაქ აქსუმში კიდა. ყველაზე დიდი, მკაცრად სწორკუთხა ქვა 30 მ-ის სიმაღლეზეა აღმართული და 500 ტონას იწონის. დანარჩენი ქვები 20 მ-ის სიმაღლისაა. ეს ორნამენტებიანი მონოლითები საგულდაგულოდაა დამუშავებული, მაგრამ ქაოტურადაა განლაგებული. მეცნიერები ჯერაც ვერ შეთანხმებულან ამ ქვების წარმოშობასა და დანიშნულებაზე. ერთ-ერთი ვერსიით, ეს ძველი ატლანტიდის ნაკვალევია.

ალკური აბულატა

ზღვის ნიჟარებია, მარჯნის რტოები და ზვიგენების კბილები, რომლებსაც დროდადრო ალპებში პოულობენ, ადგილობრივი თქმულებების თანახმად, სწეულებებს კურნავს და წარმატებები მოაქვს. ლეგენდების მიხედვით, ეს უძველესი მაგების ამუღეტებია, რომლებიც ოდესღაც მთებში ცხოვრობდნენ. პალეონტოლოგები ამ აღმოჩენებს იმით ხსნიან, რომ იურიულ პერიოდში ალპების მწვერვალები ევროპასა და აზიას შორის ზღვაში მდებარე კუნძულებს წარმოადგენდა.

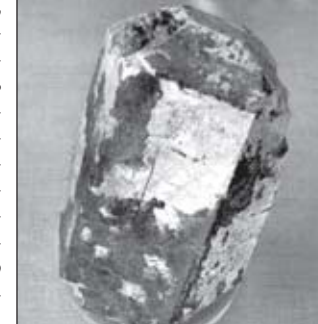
ბანგალორის ფოლიანტი

1995 წელს ბანგალორელმა (ინდოეთი) ურნალისტმა ადგილობრივ ტაძარში უძველესი ფოლიანტი აღმოაჩინა, რომელიც მოთხრობილი იყო იდუმალ საფრენ აპარატზე. ის მზის ენერჯით მუშაობდა და თურმე არა ერთხელ გამოჩენილა ამჟამინდელი მუმბაის (ბომბეის) რაიონში ათასი წლის წინათ. ტაძრის წინამძღვარმა დაინტერესებულ მეცნიერებს აპარატის გამოსახულებიანი თიხის დაფაც გადასცა. აპარატი ძალიან ჰგავს თანამედროვე თვითმფრინავს.

სიკვდილის მინეკალი

ეს ჰიდროქსილაპათიტია, ნივთიერება, რომელიც ორგანიზმის ცხოველმყოფელობის პროცესში წარმოიქმნება და, ზოგიერთი სპეციალისტის აზრით, ბოლოს და ბოლოს, უჯრედებისა და სისხლძარღვების „გაქვავების“ შედეგად სიკვდილს იწვევს. სიკვდილის მინეკალი ნეიტრალურ გარემოში თითქმის არ იშლება, თუმცა მჟავა გარემოში დნება.

ადამიანი-აფიზია

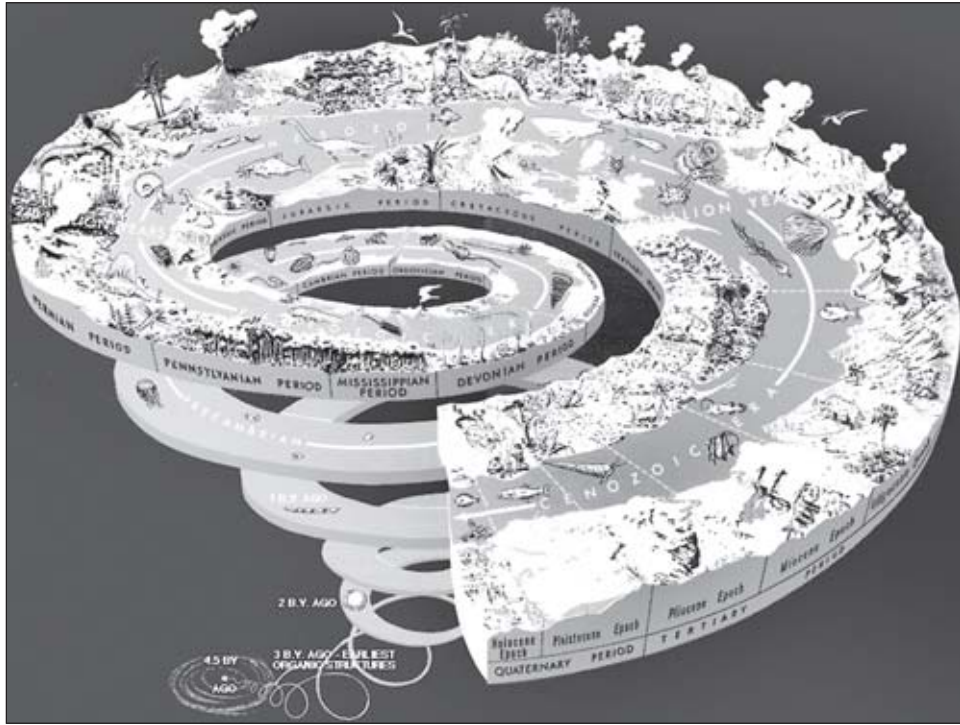
ეს ტერმინი მწერალმა ა. ბელიაევმა შემოიღო და ნიშნავს ადამიანს, რომელიც წყლის ქვეშ სპეციალური მოწყობილობების გარეშე სუნთქავს. ადამიანი-აფიზიის შექმნა არა ერთხელ უცდიათ ბევრ ქვეყანაში. თუმცა პირველ და შედარებით წარმატებულ ექსპერიმენტად იქცა ცდები, რომლებიც დიუკის უნივერსიტეტის სამედიცინო ცენტრში დოქტორმა იოჰანეს კილსტრამ ამერიკელ ფ. ფალიჩიკზე ჩაატარა. ყელის ანესთეზიის შემდეგ ცდის პირს ტრაქეაში ელასტიკური მილი ჩაუდგეს, რომლის მეშვეობითაც ფილტვები სპეციალურად ამისათვის მომზადებული ხსნარით აავსეს. ფალიჩიკი წყლით 4 საათი სუნთქავდა. კილსტრას შემდეგომი წარმატებების შესახებ არაფერია ცნობილი, რადგან მან თავისი სამეცნიერო ნაშრომების გამოქვეყნება შეწყვიტა. უცხოური პრესის ცნობით, კილსტრამ ამერიკის სამხედრო-საზღვაო უწყებასთან დაიწყო თანამშრომლობა.

ტელას კონვერტორი

1931 წელს ნიკოლა ტესლამ „მუდმივ ძრავზე“ მომუშავე მსუბუქი ავტომანქანის გამოცდა ჩაატარა. გაზთები იტყობინებოდნენ, რომ მანქანას ე. წ. ანომალური ენერგობალანსის (კონვერტერი) მქონე ელექტროენერჯის წყარო ამოძრავებდა — როცა „გასვლისას“ მეტი ენერჯია გამოიმუშავებდა, ვიდრე „შესვლისას“. ზუსტი სქემა უცნობია. თუმცა პრესაში რაღაც ელექტროვაკუუმურ ხელსაწყოებსა და ანტენაზე ნერდნენ. ავტომანქანამ საათში 130 კმ სიჩქარე განავითარა.

პერიის კატასტროფა

მეცნიერთა მიერ შეკრებილი ფაქტებით დასტურდება, რომ 250 მლნ წლის წინათ (პერმის პერიოდის დასრულებისას) დედამიწაზე გლობალური კატასტროფა მოხდა, რომელმაც ყველაფერი ცოცხალი გაანადგურა (რითაც დასაბამი მისცა დინოზავრთა სამეფოს). „პერმის კატასტროფისას“ ზღვის ცხოველების 90 პროცენტზე მეტი დაიღუპა. დაიღუპა იმდენი მეცენარე, რომ გარკვეულ ხანს მცენარეული საფარი, ძირითადად, სოკოებისგან შედგებოდა, რომლებიც ხეებისა და ცხოველების ნაშთებს ჭამდა. ხეთა გამანად-

გურებელი სოკოები ერთდროულად რამდენიმე კონტინენტზე არნახულად გამრავლდა. რა იქცა კატასტროფის მიზეზად? მეცნიერთა აზრით, პერმის კატასტროფა ციციბირის ტერიტორიაზე ვულკანების მასობრივმა ამოფრქვევამ გამოიწვია, რამაც პლანეტის წყალი და ჰაერი შხამიანი გამონახველებით მოწამლა. ეს ჰიპოთეზა დამატებით შემოწმებას მოითხოვს. გარდა ამისა, გაურკვეველია, ასე რამ გაააქტიურა ციციბირული ვულკანები. ამდენად, პერმის კატასტროფის მიზეზიც დღემდე ამოუხსნელია.

«გათვალვინსა» და «თვალის მოსხნის» ფიზიკა

იმ ინფორმაციის 80 პროცენტზე მეტი, რომელსაც ადამიანი გრძნობათა ორგანოდან იღებს, მხედველობის წილად მოდის, ხოლო სამყაროში ინფორმაციის ერთ-ერთ გადამტანს წარმოადგენს ფოტონი — ნაწილაკი, რომელიც იშლება და ქრება ე. წ. კვანტური გადასვლების პროცესში.

სწორედ ფოტონთა წყალობით, რომლებიც კოსმოსური ობიექტებისა და გარემოცვეული საგნების ზედაპირზე ატომებიდან იფრქვევა, ადამიანი და ცხოველი თვალთა ალიქვამებზე გარე სამყაროს რაკი ფოტონი მატერიალური ნაწილაკია, მასზე ზემოქმედება მატერიალური ველებითაც შეიძლება, სავარაუდოდ, ზოგიერთი ადამიანი (ქურთმი, ჯადოქარი, ექსტრასენსი) ფოტონების ნაკადის მართვის იშვიათ უნარს ფლობს. თუ თვალის ფოტონებს ალიქვამს, მასასადავად, ადგილი აქვს საპირისპირო მოვლენასაც: მას შეუძლია, გამოასხვიოს კვანტები. მართლაც, ზოგჯერ, თავის ძლიერი დარტყმისას, ადამიანი ნათებას ხედავს, გამოთქმაც კი არცაა: „თვალეშიდან ნაპერწკლები წამოცვივდა.“ თვალს რომ გარკვეული სიგრძის ელექტრომაგნიტური ტალღების არეკვლისა და გამოსხვიების უნარი შესწევს, ის ფაქტიც ადასტურებს, რომ ზოგიერთ ცხოველს სიბნელეში თვალეში უნათობს. თვალის გამოსხვიებას უდევს ძალი აქვს. ცნობილია, მაგალითად, რომ ზოგიერთი მხეცს, გველსა და თევზს

მსხვერპლზე მზერით ზემოქმედება შეუძლია. ასეთი მზერის გავლენით მსხვერპლი შემდგება და მტაცებლის ნადავლად იქცევა. აზიის უდაბნოების ბინადარი შხამიანი გველი ეფა მსხვერპლზე თავდასხმამდე მას მზერით მოწუსებს. ასევე ნადირობს ატლანტის ოკეანეში ბინადრობს მტაცებელი თევზი ასტროპიკუსი. ამ თევზის თვალის კუნთები თავისებურ ელექტრობატარეათა სისტემას წარმოადგენს. ახლომხლო მსხვერპლის გამორჩენისას ასტროპიკუსი მას დაჟინებულ მზერას მიაპყრობს და თვალთაგან გამოსხვიებული ელექტრული იმპულსებით მისი ნერვული სისტემის პარალიზებას იწვევს. არცთუ იშვიათია ადამიანები, რომლებიც თვალეშიდან საკუთრებულ ფსიქიკურ ზემოქმედებას ახდენენ. ისტორიიდან ცნობილია, რომ მომწუსებელი მზერა ჰქონდა ივანე მრისხანეს, გრიგორი რასპუტინს; ხოლო დევიდ-ნილი თავის ნიგნში „ტიბეტის მისტიკოსები და მაგები“ აღწერს „მზერით დარტყმას“, რომლის თვითმხილველიც შეიქნა ტიბეტში მოგზაურობისას. ეს სცენა მოგზაურმა ნალჯორს

პასა და მის თარჯიმან დავასადანტიუსს შორის მოხდა, რომელმაც სცადა, მაგისთვის ძალით გადაეცა ფული. მან სამი ნაბიჯის გადადგმაც ვერ მოასწრო, რომ დაბარბაცდა, თითქოს და ძლიერი ბიძისგან უკან გადაეფარდა და ზურგით კედელს შეეწირა... მოყვანილი მაგალითები გვაგარაუდებინებს, რომ თვალის ენერგეტიკული ზემოქმედების ინსტრუმენტს წარმოადგენს. ამით გასაგები ხდება საყოველთაოდ გავრცელებული „ავი თვალის“ შიში.

მარინა და კორტესი ქალი, რომელმაც ესაანელა ესპანია არქა

ლა მალინჩე, მალინცინა, ანუ დონა მარინა 1505 წელს დაიბადა და, სავარაუდოდ, მექსიკის ყურის სანაპიროზე მოსახლე ნაუა იყო. ის ერნან კორტესს ახლდა თარჯიმნად, მრჩევლად და შუამავლად ორ კულტურას შორის, როცა კონკისტადორმა მექსიკის დაპყრობა განიზრახა. მარინა იყო კორტესის საყვარელი და მას ვაჟიც გაუჩინა, რომელიც ერთ-ერთ პირველ მესტიზოდ (ესპანურ-მექსიკური შერეული სისხლის პირმშოდ) მიიჩნევა. დღეს მექსიკაში მალინჩე კვლავ რჩება უმნიშვნელოვანეს ფიგურად, რომელიც ახალი, მექსიკელი ხალხის სიმბოლურ დედას და, იმავე დროს, ლალატს, ტიპურ მსხვერპლს („ლა ჩინდაგას“) ასახიერებს.

მარინას წარსულზე ძალზე ცოტა რამაა ცნობილი. კონკისტადორმა მისი ცხოვრების შესახებ კორტესის „ოციალური“ ბიოგრაფის — ფრანსისკო ლოპეს დე გომარასა და მისი თანამედროვეების ანდრეას დე ტაბაისა და ბერნალ დიას დელ კასტილიოს ცნობებით თუ ვიმსჯელებთ. დიას დელ კასტილიოს ვერსიით, მარინას წარმომავლობის ისტორია იმდენად თვალწარმტაცია, რომ ზედმინევიან ჰგავს გამოგონილს და მისი დაჯერება ძნელია. მისი თქმით, მალინჩე დიდგვაროვანი ქალბატონი — პინალის (იმჟამად მაიას სახელმწიფოს მიმდებარე აცტეკების იმპერიის) მმართველის უფროსი ქალიშვილი იყო. ჯერაც ნორჩი იყო, მამა რომ გარდაეცვალა, დედამისი მეორედ გათხოვდა და ვაჟიც შეეძინა. მამინაცვალმა კი გერი შიკალანგოელ (შიკალანგო — საფრანგო ცენტრი იყო) მონებით მოაჭრეს მიჰყიდა. დიასის მტკიცებით, მალინჩე ოჯახმა მარინას სიკვდილის ფაბრიკაცია მოახდინა. ლა მალინჩე კი რამდენჯერმე გაყიდეს, რის შემდეგაც მან თავი პოტონანანში ამოჰყო, სადაც ის ბოლოს და ბოლოს ესაანელა არქეს.

მან მაიას დიალექტების — ჩონტალისა და იუკატის ცოდნაც გამოავლინა. იუკატანის ჯუნგლების გავლისას, ჰონდურასისკენ მიმავალ გზაზე კორტესმა მარინა თავის თანამეინახეს — ხუან ხარამილიოს მიათხოვა, რომლისგანაც 1527 წელს მალინჩეს ქალიშვილი შეეძინა და მასაც მარინა დაარქვეს. ლა მალინჩეს შემდგომ ზედზე თითქმის არაფერია ცნობილი, მისი გარდაცვალების თარიღიც კი — 1529 წელი მეცნიერებს ეეჭვებათ.

ლა მალინჩე მამისა და მამროს

ის ფაქტი, რომ კონკისტადორებს საიმედო თარჯიმანი ჰყავდათ, უკვე დიდ წარმატებას ნიშნავდა, თუმცა მარინა მარტოდენ თარჯიმნის როლით არ შემოფარგლულა. ბერნალ დიას დელ კასტილიო, რომელიც კონკისტის დროს ჯარისკაცი იყო, თავის გვიანდელ ჩანაწერებში („ახალი ესპანეთის დაპყრობის ნამდვილი ისტორია“) ძალზე ხშირად და მონივნებით იხსენიებს „დიდ ლედის“ — დონა მარინას. „დონა მარინას დახმარების გარეშე, — წერს იგი, — ახალი ესპანეთისა და მექსიკის მონივნებით ისხენიებს „დიდ ლედის“ — დონა მარინას. „დონა მარინას დახმარების გარეშე, — წერს იგი, — ახალი ესპანეთისა და მექსიკის მონივნებით ისხენიებს „დიდ ლედის“ — დონა მარინას. „დონა მარინას დახმარების გარეშე, — წერს იგი, — ახალი ესპანეთისა და მექსიკის მონივნებით ისხენიებს „დიდ ლედის“ — დონა მარინას. „დონა მარინას დახმარების გარეშე, — წერს იგი, — ახალი ესპანეთისა და მექსიკის მონივნებით ისხენიებს „დიდ ლედის“ — დონა მარინას.“ თავად კორტესი კი ამბობდა, რომ ლმერთის შემდეგ, მისი წარმატების მთავარი მიზეზი

მარინა იყო. კიდევ უფრო საინტერესოა ცნობები ინდიელთა წყაროებიდან. „ლიენსო დე ტლაშკალაში“ (ტლაშკალას ისტორია) კორტესი იშვიათადაა წარმონიშნული მარინას გარეშე, ხოლო მარინა დროდადრო ერნანის გარეშე ჩნდება, რაც იმაზე მიუთითებს, რომ მას დიდი ზეგავლენა დაწინააღმართებდა. მალინჩე მარინას გარეშე, ხოლო მარინა დროდადრო ერნანის გარეშე ჩნდება, რაც იმაზე მიუთითებს, რომ მას დიდი ზეგავლენა დაწინააღმართებდა. მალინჩე მარინას გარეშე, ხოლო მარინა დროდადრო ერნანის გარეშე ჩნდება, რაც იმაზე მიუთითებს, რომ მას დიდი ზეგავლენა დაწინააღმართებდა. მალინჩე მარინას გარეშე, ხოლო მარინა დროდადრო ერნანის გარეშე ჩნდება, რაც იმაზე მიუთითებს, რომ მას დიდი ზეგავლენა დაწინააღმართებდა.

გვერდები მოამზადა ნანა ჩარკვიანმა

ამოკლად

ჩრდილო კორეა ბრძოლისთვის მზადაა

სამხრეთ კორეასა და აშშ-ის მიერ მორიგი ერთობლივი სამხედრო სწავლებების დაწყებამ ფხენიანს თავდასხმის შიში გაუძაფრა და ჩრდილოკორეული არმიის ყველა სახეობის ჯარებისათვის საბრძოლო მზადყოფნის რეჟიმი გამოცხადდა.

ქვეყნის სამხედრო ხელმძღვანელობის ბრძანებაში ნათქვამია, რომ „სამივე სახეობის ჯარის ყველა ქვედანაყოფი უნდა იყოს სრულ საბრძოლო მზადყოფნაში, რათა ბრძანების მიღებისთანავე ააფეთქოს აგრესორთა ციტადელი“. სამხედრო სწავლებები 18 მარტს დასრულდება.

გერმანიის რუმინეთის პოლიციელებმა ერთობლივი ძალისხმევით შედეგად გერმანიის ტერიტორიაზე ადამიანებით მოვაჭრეთა უმსხვილესი ქსელის ლიკვიდირება შეძლეს.

ოპერაციაში 800-მდე სამართალდამცავი მონაწილეობდა. ცხრა-მეტრე დაკავებული რუმინეთის მოქალაქეა. 13 მათგანს ბრალი უკვე წაუყენეს. დამნაშავეები რუმინელ გოგონებს კარგი სამსახურის პირობით გერმანიაში იტყუებდნენ, შემდეგ კი ფიზიკური ანგარიშსწორების მუქარით ბორდელებში ამუშავებდნენ.

სტომატოლოგიური კლინიკა ბთაწავოთ მოსახურების სრულ პააკბს, 100 პროცენტისანი გარანტიით. მისამართი: აგლაძისა და ქუთაისის ქ. №1 (კუთხეში, ვახუშტის ხიდთან). ტელ. 30-64-70; 897-140-251.

უნივერსალური წყალი „ისიდა“ მათთვის, ვისთვისაც კვირფასია ჯანმრთელობა. სუფრის წყალი „ისიდა“ აკმაყოფილებს ჯანმრთელობის მსოფლიო ორგანიზაციის („ჯანმო“) მოთხოვნებს. სერტიფიცირებულია და დღიური ნორმის ოდენობით შეიცავს ადამიანისთვის აუცილებელ და შეუცვლელ მიკროელემენტებს (Y, F, Mn, Ca, K, Mg, Na, Zn). სასმელად გამოსადეგი არც ერთი სხვა წყალი (არც მდინარის, არც ტბის, არც ჭის და არც წყაროსი) არ შეიცავს ჩამოთვლილ მიკროელემენტებს ერთდროულად და საკმარისი რაოდენობით, ამიტომ მათი ყოველდღიური და ხანგრძლივი გამოყენება ორგანიზმში რომელიმე ელემენტის დეფიციტს იწვევს, შესაბამისად, — ფუნქციონალურ დარღვევებს, რასაც ეწოდება მიკროელემენტოზი. მას მიეკუთვნება ენდემური ჩიყვი, კარიესი, ფსორიაზი, პათოლოგიური სიმსუქნე და სხვ. „ისიდა“ მიკროელემენტოზის პროფილაქტიკის საუკეთესო საშუალებაა. ამიტომ „ისიდაში“ გადახდილი ყოველი თეთრი დაგიზოგავთ ამ დაავადების სამკურნალოდ გადასახდელ მრავალ ათას ლარს. „ისიდა“ გამოიზიარებს ოჯახური მოხმარებისთვის, ისხმება ხელის ტუმბოთი ალტურვილ 20-ლიტრიან ბალონებში.

www.fact.ge ACM Group. FACT კაპონი.

შპს «სევენ სტუდიო» აკტიუიტიუბრა, ინტერიერის დიზაინი, ლანდშაფტის დიზაინი. Seven Studio 893 310 840.

მედიაანიუსი საინფორმაციო სააგენტო http://www.medianews.ge

მსოფლიოში პირველი ჩაპროდუქციული ჯანმრთელობის ცენტრი — ი. ჟორდანიას სახელობის ადამიანის ჩაპროდუქციის სამეცნიერო-კვლევითი ინსტიტუტი. ბთაწავოთ საედიციონო დახმარებას. გენასა და მკურნალობას, მათ შორის, ენდოკოპიური მეთოდებით; ორივე სქესის მოზარდებში ენდოკრინული და გინეკოლოგიური პათოლოგიების დიაგნოსტიკასა და მკურნალობას; სქესობრივი ანომალიების დიაგნოსტიკას, ქირურგიულ კორექციას; კლიმაქტერული დარღვევების მკურნალობასა და პროფილაქტიკას; ორსულობის თვითნებური შეწყვეტის მიზეზების დადგენას; შობადობის რეგულაციას — მედიკამენტურ კონტრაცეფციას; ულტრასონოგრაფიულ, ბიოქიმიურ, ჰორმონულ, ციტოგენეტიკურ გამოკვლევებს.

პირველი საინფორმაციო სააგენტო pirweli.com.ge

საქართველო ესტუმრეთ ჩვენს საიტს http://www.geworld.net. მთავარი რედაქტორი ირაკლი თოდუა. მთავარი რედაქტორის მოადგილეები: არმაზ სანაბლიძე, გონდო მჭინარაშვილი. ტექნიკური რედაქტორი ლევან ზანბურაშვილი. ვებრედაქტორი გორა ხაბთაძე. რეალიზაციის მენეჯერი ღამთა ბუბუაძე, ოფისმენეჯერი თათია ვაშაძე, რეკლამის მენეჯერი ათარ კასრალიშვილი (899 110 200). გაზეთის ხელმძღვანელობს თავისუფალი პრესის პრინციპებით. მისამართი: თბილისი, ამბროლაურის ქ. №166/5. ტელ.: 38-41-97; e-mail:info@geworld.net